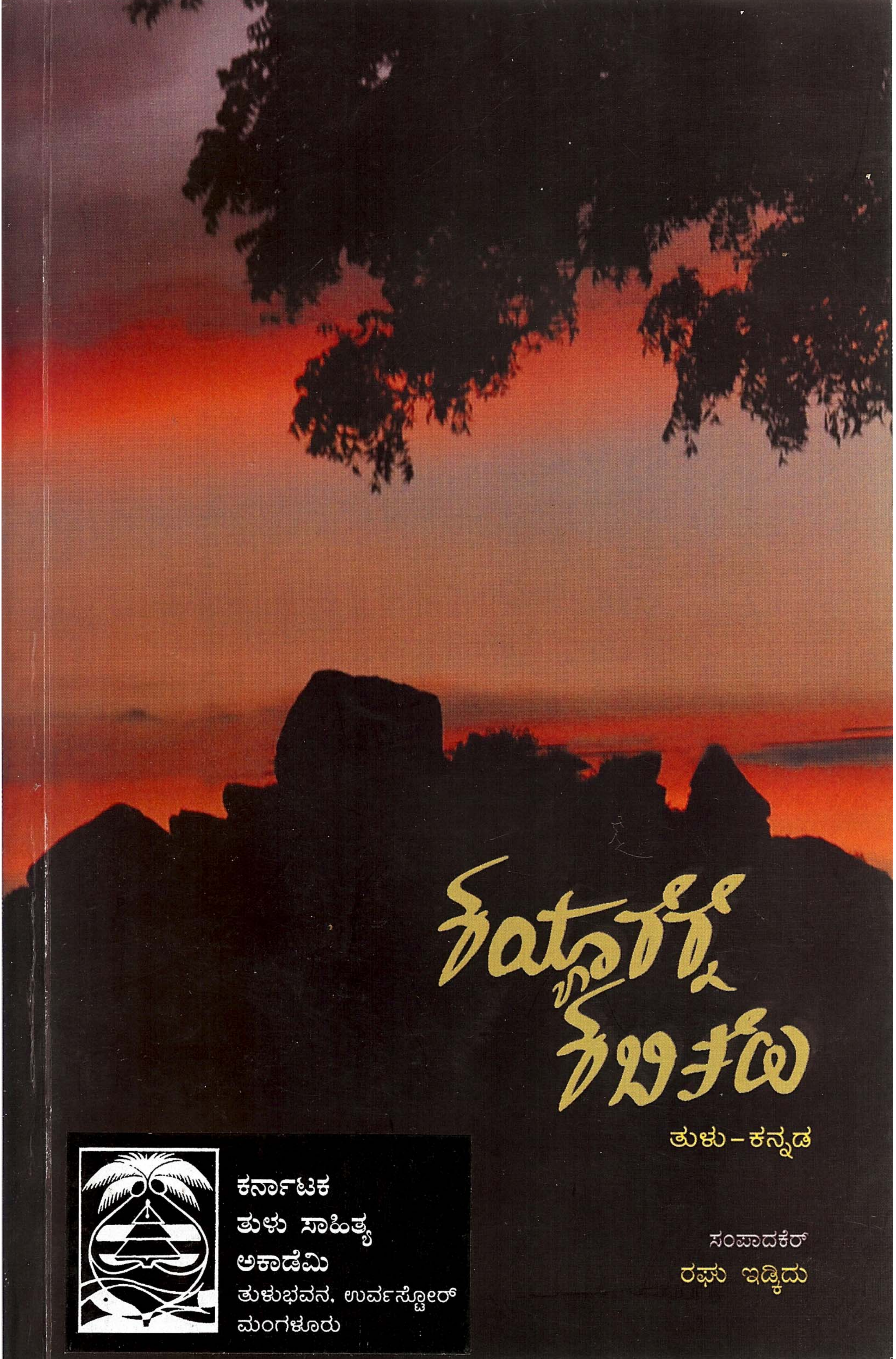

ಕಯ್ಯಾರೆ ಕಬಿತೆಲು

ತುಳು - ಕನ್ನಡ

ಸಂಪಾದಕೆರ್
ರಘು ಇಡ್ಕಿದು

ಕರ್ನಾಟಕ
ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ
ಅಕಾಡೆಮಿ
ತುಳುಭವನ, ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್
ಮಂಗಳೂರು

ಕಯ್ಯಾರೆರ್ನ ಕಬಿತೆಲು

ತುಳು
ಕನ್ನಡ

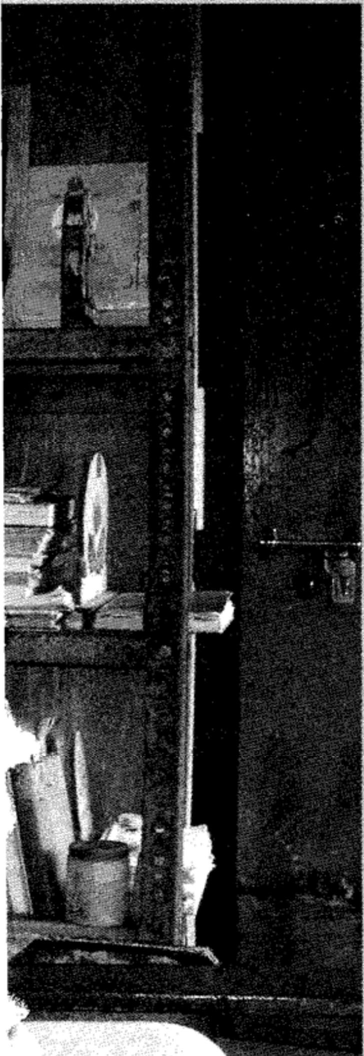

ಸಂಪಾದಕೆರ್
ರಘು ಇಡ್ಕಿದು

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ತುಳುಭವನ, ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್
ಮಂಗಳೂರು

Kayyarerna Kabithelu
A collection Tulu and Kannada
poems of **Kayyara Kinyanna Rai**

Hon. Editor
M. Janaki Brahmavara
President
Karnataka Tulu Sahithya Academy

Editer
Radhu Idkidu
Member
Karnataka Tulu Sahithya Academy
'Suma'
6th Cross Road, Attavara
Mangaluru-575001
Mobile : 9449510848
raghuidk@yahoo.com

Publisher
Chandrahasa Rai B.
Registrar
Karnataka Tulu Sahithya Academy

Published by
Karnataka Tulu Sahithya Academy
Tulu Bhavana, Urvastore,Mangaluru
Mobile : 9901016962
email: tulu.academy@yahoo.co.in

© : Karnataka Tulu Sahithya Academy

First Edition : 2016

Paper used : 70 gsm maplitho

Size : Demy 1/8

Pages : xiv + 74

Price : Rs. 90

Copies : 300

Cover Photo : **Sathish Ira**

Cover Design : **Kallur Nagesh**

Designed & Printed at

Aakrithi Prints
Light House Hill Road
Mangaluru - 575 001
Tel. : 0824 2443002

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ನ ಮದಿಪು

ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಂಞ್ಞಣ್ಣ ರೈ ದಿಂಜ ಬಾಸೆಲೆನ್ ತೆರಿದಿನಾರ್. ತಾನ್ ತೆರಿದಿನ ಬಾಸೆಲೆನ್ ತನ ಬರವುಡು ಬಳಕೆ ಮಲ್ತೊಂದಿನಾರ್. ಆಂಡಲಾ ಆರ್ ಕನ್ನಡೊಗ್ ಸಂದಾಯಿತ ಮಲ್ತ್‌ದಿನ ಬರವುದ ಪೆರ್ಗ ಮಲ್ಲೆನೆ! 'ಹೊಸಹಾಡು' ಪಣ್ಪಿನ ತನ್ನ ಕಡೀರ್ದ ಕನ್ನಡ ಕಬಿತೆ ಗೊಂಚಿಲ್‌ಡ್ ಪಣೊಂದಿಲೆಕ "ನವ ಭಾವ, ನವ ಜೀವ, ನವಶಕ್ತಿ ತುಂಬಿಸುವ ಹಾಡೊಮ್ಮೆ ಹಾಡಬೇಕು.."ಈ ಅಂಗಲಪ್ಪುಗ್ ಸರಿಯಾದ್ ಕನ್ನಡೊಡು ದಿಂಜ ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಬರೆತೆರ್. ಅರೆನ ಕಬಿತೆಲೆನ್ ತನ ಗಾಂಬಿರೊದ ದನಿಟ್ ಆರೇ ಓದುನಗದ ಪರ್ನಾಮ ಬಿಗುತನೇ.. ಕೇಣುನಕಲ್ನ ಮೆಯಿಮನ ಇರ್ಮನೆ ಆಪಿಲೆಕನೇ ಮನಸ್‌ಡ್ ಇಚಾರೊದ ತುಲಿಪುಲಾ ನಡಪುಂಡು. ಮನಸ್ ನಿರ್ಮಲ ಬಾಮೊಲೆನ್ ತರ್ಕಾವೊನುಂಡು..

ಕಯ್ಯಾರೆರೆನ ಕಬಿತೆಲ್ ಎಡ್ಡೆ ಉದ್ದೇಸೊಗ್ ಅರ್ತಿ ಪೊರ್ಲುಡು ಮುಡೆತಿನವು. ಒಂಜೊಂಜಿ ಕಬಿತೆಡ್ಲಾ ದಾದಾಂಡಲಾ ಚಿಂತನೆ, ಬೋಧನೆ, ಲೆಪ್ಪು, ತೆರಿಪು,.. ಇಂಚಿತ್ತಿನವು ಉಂಡೇ ಉಂಡು. ಅಂಚಾದ್ ಅವು ನಾಲ್ ಕಾಲ ಒರಿಯುನವು. ಆರ್ ನೂದು ವರ್ಸೊದ ಆಯಿಸ ಮುಗಿತ್‌ದ್ ಕಾಯ ಬುಡಿಯೆರ್ಡಲಾ ಆರೆನ ಬರವುಲೆಡುಪ್ಪುನ ನುಡಿಕ್ಲೆಗ್ ನನೋಲ ಆಯಿಸ ಉಂಡು. ಅವು ಕನ್ನಡಿಗೆರೆನ್, ತುಳುವೆರೆನ್ ಬೇತೆಬೇತೆ ನಿಮನೊಡು, ಬೇತೆಬೇತೆ ಸಂದರ್ಭುಲೆಡ್ ಮೆನಿತೊಂದೇ ಉಪ್ಪುವ. ನಂಕ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ

ದಿಕ್ಕ್‌ದೆಸೆ ತೋಜಾವೊಂದೇ ಉಪ್ಪುವ. ಅಂಚ ಅರೆನ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಸಿರಿತುಪ್ಪೆನ್ ನಮ ದಿಂಜ ಜಾಗ್ರ್‌ತೆಡ್ ಕಾತೊನೊಡಾಪುಂಡು..

ಇನಿತ ದಿನವಾನೊಲೆಡ್ ಬೂಕು ಪತೊಂದು ಇಸ್ಪೊದ ಕೋಡಿಡ್ ಕುಲ್ಲೊಂದು ಓದುನ ಕುಸಿ ಅನ್ವೇಸುನಕುಲು ಕಮ್ಮಿ ಆವೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಆಂಡ ಕಯ್ಯಾರೆರೆನ ಬರವುಲೆನ್, ಅಯಿಟ್ಲಾ ಕಬಿತೆಲೆನ್ ನಾಡ್ದ್, ರಾಗರಂಗಿತೊದ ನಿಲೆಟ್ ಅವ್ವೆನ್ ಪಣೊಂದು, ರಿತಿರುಚಿ ಸಬಿಪುನಕಲ್ನ ಸಂಕೆ ಕಮ್ಮಿ ಆತ್‌ಜಿ. ಅಂಚಿನಕಲ್ನ ಕಯಿಕ್ ಅಕುಲು ಬಯಕುನ ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಸುಲಬೊಡು ಎತ್ತಾವುನ ಯತ್ತನ ಮಲ್ಪೈರೆದುಂಬಾತೆರ್ ಶ್ರೀ ರಘುಇಡ್ಕಿದು. ಕಯ್ಯಾರೆರೆನ ಜನಮೆಚ್ಚಿಗೆದ ತುಳು ಬೊಕ್ಕ ಕನ್ನಡ ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಒಟ್ಟು ಪಾಡ್ದ್ ಆರ್ ಉಮೇದ್‌ಡ್ ಸಂಪಲಿತಿನ ಬೂಕು, "ಕಯ್ಯಾರೆರೆನ ಕಬಿತೆಲ್". ಈ ಬೂಕುಡ್ದು ಕಯ್ಯಾರೆರೆನ ಅಭಿಮಾನಿಲೆಗ್ ದಿಂಜ ಉಪಕಾರ ಆವುಣ್ಣಿನ ಗ್ರಯಿಕೆ ಆರೆನವು. ಅಕಾಡೆಮಿಗ್ಲಾ ಈ ಬೂಕುದ ಪ್ರಕಟಣೆ ಕುಸಿತ ಬೇಲೆನೇ.

ಈ ಪೊರ್ತುಡು ಈ ಬೂಕುನ್ ಸಂಪೊಲಿತಿನ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸದಸ್ಯೆ, ಶ್ರೀ ರಘು ಇಡ್ಕಿದು ಮೆರೆಗ್, ಬೂಕುನ್ ಅರ್ತಿಡ್ ತರ್ಪೊಂಬಿನಕ್ಲೆಗ್, ಪ್ರಕಾಶಕೆರ್ ಶ್ರೀ ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈಕ್ಲೆಗ್, ಅಕಾಡೆಮಿದ ಮಾತ ಸದಸ್ಯೆರೆಗ್, ಅಚ್ಚಿದ ಬೇಲೆ ಬೆಂದಿನ ಆಕೃತಿ ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್‌ದ ಕಲ್ಲೂರು ನಾಗೇಶೆರೆಗ್ ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಪುದರ್ ಪಂಡೊಂದು ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೆ.

ಕುಡ್ಲ **ಎಮ್. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ**
05–8–2016 ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್

ಕಯ್ಯಾರೆರ್ನ ತುಳು ಕಬಿತೆಲು

ಕಯ್ಯಾರ ಕಿಞ್ಞಣ್ಣ ರೈಕುಲು ನಮ್ಮ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಮಲ್ಲ ಕವಿ ಬೊಕ್ಕ ಹೋರಾಟಗಾರೆರ್. ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟುದು–ಬಳತ್‌ದ್–ಬಾಳಿನ ಆರ್ "ನರಮಾನಿ ನೂದು ವರ್ಸೊದ ಸಾರ್ಥಕ ಬಾಳ್ವೆ ಮಲ್ಪೊಡು" ಪನ್ಪಿ ತನ್ನ ದಿಟ್ಟಿದಂಚನೆ ನೂದು ವರ್ಸೊದ ಸಾರ್ಥಕ ಬಾಳ್ವೆ ಮಲ್ತಿನ ಮಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊದಾರ್. ತನ್ನ ಆದರ್ಶ ನೀತಿ–ರೀತಿ, ನಡಾವಳಿಲೆನ್ ತನ್ನ ಬದ್‌ಕ್‌ದುದ್ದೊಗು ನಿರಂತರ ದೀವೊಂದು ಒರಿ ನರಮಾನಿ ಎಂಚ ಎಡ್ಡೆಪ್ಪುದ ಬದ್‌ಕ್ ಕಟ್ಟೊಡು–ಬದ್‌ಕ್ ಮಲ್ಪೊಡು ಪನ್ಪಿನೆಕ್ ಆರ್ ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ನಿದರ್ಶನ ಆದುಲ್ಲೆರ್. ಆರ್ ಮುಲ್ಪದ ಗಾಳಿ–ನೀರ್–ಮಣ್ಣ್‌ಗಾದ್ ಪೊರ್‌ಂಬಾಟ ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಬದ್‌ಕ್ ಕಟ್ಟ್‌ಯೆರ್. ಅಪ್ಪೆ ಬಾಸೆ ತುಳುನ್ಲಾ ತಾಂಗ್–ತರ್ಕ್‌ದ್ ಬಳತೆರ್. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಲೋಕೊಡ್ಲಾ ಮಲ್ಲ ಪುದಾರ್‌ದ ಕಬಿಯಾದ್ ಮೆರೆಯೆರ್. ಕಯ್ಯಾರೆರ್ ಪಂಡ ಕಯ್ಯಾರೆರೆ. ಆರೆಗ್ ಸರಿಗಟ್ಟುನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊ ನಮಕ್ ಬೇತೆ ತಿಕ್ಕೆರೆನೇ ಸಾಧ್ಯ ಇಜ್ಜಿ. ಇಂಚಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊದ ಕಯ್ಯಾರೆರ್ ತುಳುಟು ದಾದ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ತೆರಿಪಾವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಉದ್ದೇಶೊಡೇ 'ಕಯ್ಯಾರೆರ್ನ ಕಬಿತೆಲೆನ್' ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು.

ಕಯ್ಯಾರೆರ್ ತುಳು ಬಾಸೆಡ್ ಬರೆಯಿನವು ಕಡಿಮೆನೆ. ಆಂಡ ಆರೆಗ್ ತುಳುಬಾಸೆ, ತುಳುನಾಡ್, ಮುಲ್ಪದ ನೆಲ, ನೀರ್, ಮಣ್ಣ್, ಗಾಳಿದ ಬಗೆಟ್ ಅಪಾರ ಅಭಿಮಾನ ಇತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆರ್ ಮುಖ್ಯವಾದ್ ಕನ್ನಡ ಮಾಸ್ಟ್ರ ಆದ್ ಇತ್ತ್‌ದ್, 1956ಟ್ಟ್ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚನೆ ಆನಗ ಅರೆನ ಪುಟ್ಟು ನೆಲ ಕಾಸರಗೋಡು ಕರ್ನಾಟಕೊಡ್ದು ಕೇರಳಗ್ ಜಾರ್‌ನಗ, ತನ್ನ ಪುಟ್ಟು ನೆಲನ್ ಕರ್ನಾಟಕೊಗೇ ಸೇರಾವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಹಟ ಪುಟ್ಟುನಗ ಅರೆಗ್ ಕನ್ನಡೊನು ಬುಡ್ದು ಉಂತ್ಯೆರೆ ಆಯಿಜಿ. ಕರ್ನಾಟಕೊದ ಆಡಳಿತ ಬಾಸೆ, ಶಿಕ್ಷಣೊದ ಬಾಸೆ ಕನ್ನಡನೇ ಆಯಿನೆಡ್ದಾವರ ಆರ್ ಕನ್ನಡೊಡೇ ಬರೆವೊಡಾದ್ ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ

ಅರೆನ ತುಳುತ್ತ ಮೋಕೆ ಇಲ್ಯವತ್ತ್. "ಕನ್ನಡಾಂತರ್ಗತ ತುಳುನಾಡ್" ಉಂದುಂದು ಪಂಡಿನ ಆರ್ "ಅಂಚಿ ತೆಲುಗೆರ್ । ಇಂಚಿ ಕನಡೆರ್ । ಎಂಚ ತಮಿಳೆರ್ ಮೆರೆಪೆರ್। ಕಣ್ಣೆದುರೆ ಕೇರಳಲ ಕೆಲೆಪುಂಡು । ಎನ್ನ ತುಳುನಾಡ್ ಬುಲಿಪುಂಡು"ಂದು ಪಂಡೆರ್.

ಭಾರತೊದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಸಂದರ್ಭದ ಗಾಂಧೀಜೆರೆನ ಪ್ರಭಾವ, ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳವಳಿ, ಮಾತೃ ಬಾಸೆಡೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊರೊಡು ಪನ್ಪಿ ಗಾಂಧೀಜೆರೆನ ನಿಲುವುಡ್ದು ಪ್ರೇರಿತೆರಾದ್ ಆ ಕಾಲೊಡು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಹೋರಾಟಗಾರೆರಾದಿತ್ತಿನ ಉಡುಪಿದ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಉಪಾಧ್ಯಾಯೆರ್, ಪೊಳಲಿ ಶೀನಪ್ಪ ಹೆಗ್ಗಡೇರ್, ನಾರಾಯಣ ಕಿಲ್ಲೆ, ಸತ್ಯಮಿತ್ರ ಬಂಗೇರೆರ್ ಇಂಚ ಕೆಲವು ಜನ ಸೇರ್ದ್ 1930ನೇ ಇಸವಿಡ್ ತುಳುನಾಡ್ ಚಳವಳಿ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. ಉಂದೆತ್ತ ಪ್ರಭಾವೊಡ್ದಾದ್ 1930ಡ್ದೇ ಕಯ್ಯಾರೆರ್ ತುಳು ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಬರೆಯೆರೆ ಸುರು ಮಲ್ತೆರ್. 1930ಡ್ದ್ 1940 ಮುಟ್ಟ ತುಳು ಚಳವಳಿತ್ತ ಅಂಗವಾದ್ ಸುಮಾರ್ ತುಳು ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಬರೆಯೆರ್. ಈ ಕಬಿತೆಲೆಡ್ ಪೂರಾ ತುಳುನಾಡ್, ತುಳು ಬಾಸೆ, ತುಳು ನೆಲತ್ತ ಬಗೆಟಿಪ್ಪಿ ಮೋಕೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ದೇಶಭಕ್ತಿದ ಕಲ್ಪನೆಲೆನ್ ಕಟ್ಟ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಉಂದುವೇ ಅತ್ತಾಂದೆ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಡ್ಲಾ ತುಳು ನೆಲತ್ತ ಬಗೆಟ್, ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬಗೆಟ್ ಕೆಲವು ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಬರೆತೆರ್. ಈತೇ ಅತ್ತಾಂದೆ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಡ್ ತುಳು ಬಾಸೆ–ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬಗೆಟ್, ತುಳುನಾಡ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಲೆನ ಬಗೆಟ್ ಮಸ್ತ್ ಲೇಖನೊಲೆನ್ಲಾ ಅಪಗಪಗಂದ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್, ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆಲೆಡ್, ವಿಶೇಷಾಂಕೊಲೆಡ್ ಬರೆತೆರ್. ಅಯಿನ್ಲಾ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಯಿನ ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ಬೂಕು ಅವು ಆವು. ಅತ್ತಾಂದೆ ಸಂಶೋಧಕೆರೆಗ್ ಪ್ರಯೋಜನಗ್ಲಾ ಬರು. ಅಂಚಾದ್ ಕೈಯಾರೆರೆನ್ ತುಳುತ್ತ ಬಗೆಟ್ ನಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಲ್ಪುಲಕ್ಕ ಇಜ್ಜಿ. ಆರ್ ಪನ್ಪೆರ್ "ಎನನ್ ಪೆದಿಯಪ್ಪೆ ಎಂಚ ಇತ್ತ್‌ಲ್‌ಂಡಲಾ, ಆಲೇ ಎನ್ನಪ್ಪೆ; ಆಲೆನ ಚಾಕರಿ ಎನ್ನ ರುಣ; ಉಂದೆನ್ ಸಂದಾವೆರೆ ಸಕ್ತಿ ಮೀರ್ದ್ ಕೆಲಸ ಮಲ್ಪೊಡು."

ಇಂಚಿ ತುಳು ಅಭಿಮಾನೊದ ಕಯ್ಯಾರೆರ್ ತಾನ್ ಅಪಗಪಗಂದ್ ಬರೆಯಿನ ತುಳು ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಪೂರಾ ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತ್‌ದ್ 1994ಡ್ "ಎನ್ನಪ್ಪೆ ತುಳುವಪ್ಪೆ" ಪನ್ಪಿ ತುಳು ಕಬಿತೆದ ಕೋಪೆನ್ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೆರ್. ಆರೆನ ತುಳು ಅಭಿಮಾನೊಲು ಈ ಕೋಪೆದ ಕಬಿತೆಲೆಡ್ ನೆಗತ್ ತೋಜುಂಡು. "ಎನ್ನಪ್ಪೆ ತುಳುವಪ್ಪೆ" ಕಬಿತೆದ ಕೋಪೆದ ಪ್ರತಿಕುಲು ಇತ್ತೆ ತಿಕ್ಕೊಂದಿಜ್ಜಿ. ಅಂಚಾದ್ ಆ ಒಂಜಿ ನೆಲೆಟ್, ಬೊಕ್ಕ ಆರ್ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಡ್ ತುಳುತ್ತ ಬಗೆಟ್ ಕೆಲವು ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಬರೆತೆರ್. ಅವೆನ್ ಅರೆನ ಕನ್ನಡ ಕಬಿತೆಲೆದ ಕೋಪೆಲೆಡ್ದ್ ಅಜತ್ತ್‌ದ್ ದೆತ್ತ್‌ದ್ ಮೂಲು ಒಟ್ಟು ಮಲ್ತ್‌ದ್ "ಕಯ್ಯಾರೆರ್ನ ಕಬಿತೆಲು" ಪನ್ಪಿ ಪುದರ್ದ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ಕೊರ್ತ.

1930ಡ್ 'ಗಣಪತಿ' ಬೊಕ್ಕ 'ತುಳುಗೀತೆ' ಪನ್ಪಿ ರಡ್ಡ್ ಕಬಿತೆನ್ ಬರೆಯೆರ್. 'ಗಣಪತಿ' ಕಬಿತೆ ಮದವೂರುದ (ಮಧೂರು) ಮಹಾ ಗಣಪತಿನ್ ನೆನೆತೊಂದು ತುಳು ಜನೊಕ್ಲೆಗ್, ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಎಡ್ಡೆ ಆವಡ್, ತುಳು ಚಳವಳಿದಾಕ್ಲೆಗ್ ಎಡ್ಡೆ

ಆವಡ್‌ಂದ್ ಭಕ್ತಿಡ್ ನಟ್ಟೊನುನ ಶಕ್ತಿ ಕಬಿತೆಯಾದ್ ಮೂಡ್ದು ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ದುನ್ನಿ ಬನ್ನನು ಕಳೆದ್ ಕಾಪುಲ । ಬುಳೆವಡೀ ತುಳು ಚಳವಳ । ಪಾತೆರಡ್ ತುಳು ಬಾಸೆಲ। ಏರಡೀ ತುಳುನಾಡ್‌ಲ । ಪಂದ್ ದೇವೆರೆ ಭಕ್ತಿದ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತುಳುನಾಡ್ದ ಬಗೆಟ್‌ಲ ಭಕ್ತಿಡ್ ನಟ್ಟೊನುನ ರೀತಿನ್ ತೂವೊಲಿ. 'ತುಳುಗೀತೆ'ಲಾ ತುಳು ಚಳವಳಿದ ಪಿನ್ನೆಲೆಡೇ ಮೂಡ್ದು ಬತ್ತ್‌ದಿನವು. ಕಯ್ಯಾರೆರ್ ಸಹಜವಾದ್ ಬೆನ್ನಿದಾರಾಯಿನೆಡ್ದ್ – ಬೆನ್ನಿ ಬೇಲೆ ಸ್ವತಃ ತಾನೇ ಮಲ್ತಿನಾರಾಯಿನೆಡ್ದ್ "ತುಳುನಾಡ ಬುಳೆಗಾದ್ ನುಗ ನಾಯೆರ್‌ಗೆ ಆದ್ ಎನ್ನ ಕಾಯೊ ಕೊರುವೆ" ಪಂದ್ ಪಂಡಿನವು ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದುಂಡು.

ಭಜನೆ ಬೊಕ್ಕ ಬಿಸುಕಣಿ ಪನ್ಪಿ ರಡ್ಡ್ ಕಬಿತೆ 1931ಟ್ ಬರೆಯೆರ್. 'ಭಜನೆ' ಪನ್ಪಿ ಭಕ್ತಿದ ರಚನೆ ಗಣಪತಿ ದೇವೆರೆನ್ ಸ್ತುತಿ ಮಲ್ಪುನ ರಚನೆಯಾದ್ ಬಾರೀ ಪೊರ್ಲುಡು ಮೂಡ್ದು ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಕನ್ನಡದ 'ಮೊದಲೊಂದಿಪೆ ನಿನಗೆ ಗಣನಾಥ' ಪನ್ಪಿ ಭಕ್ತಿ ರಚನೆನ್ ದೀವೊಂದು ಬರೆಯಿನ ಈ ಕಬಿತೆ ಕಯ್ಯಾರೆರ್ ತುಳುತ್ತವೇ ರಚನೆ ಪನ್ಪಿಲಕ್ಕ ಬಾರೀ ಪೊರ್ಲುಡು ತುಳುತ್ತ ಸತ್ವೊಡು ಮುಡೆದ್ ಕೊರ್ತೆರ್.

ಬಿಸು ತುಳುವೆರೆಗ್ ಮಲ್ಲ ಪರ್ಬ. ತುಳುವೆರೆನ ಪೊಸ ವರ್ಸ ಸುರುವಾಪುನಿ ಬಿಸುಡ್ದು. ಐನ್ ತುಳುವೆರ್ ಸಂಭ್ರಮೊಡು ಇನಿಕ್ಕ್‌ಲಾ ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪುಬೆರ್. 'ಬಿಸುಕಣಿ' ಕಬಿತೆಡ್ ಬಿಸು ಆಚರಣೆ ಮಲ್ಪುನ ಸಂದರ್ಭೊದ ವಿವರದೊಟ್ಟುಗು ಇಡೀ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿವರೊಲೆನ್ ಬಾರೀ ಪೊರ್ಲುಡು ದಾಖಲೆ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. 'ತುಳುವೆರ್' ಕಬಿತೆಡ್ ತುಳುವೆರೆನ ರೀತಿ–ನೀತಿ, ಬದ್ಕ್–ಬಾಳ್ವೊನು ಬಾರೀ ಅಭಿಮಾನೊಡು ಪಂಡೊಂದು ಪೋತೆರ್. 'ಗೊಮ್ಮಟ' ಕಬಿತೆಡ್ ಕಾರ್ಲದ ಗೊಮ್ಮಟನ ಸ್ತುತಿ ಮಲ್ತೊಂದು ಗೊಮ್ಮಟಡ ಮುಲ್ತ ಜನೊಕ್ಲೆನ್ ನಿನ್ನ ಗಟ್ಟಿದ ರಟ್ಟೆ ತುಳುವೆರ್‌ಂದ್ ಪಂಡಿನವು ಕವಿನ ದೃಷ್ಟಿ–ಧೋರಣೆನ್ ತೆರಿಪಾವುಂಡು.

ಕಯ್ಯಾರೆರ್ ಗಾಂಧೀವಾದಿ. ಗಾಂಧಿನ ಕಟ್ಟಾ ಅನುಯಾಯಿ. ಅಂಚಾದ್ ಆರ್ ಗಾಂಧಿನ್ ತೂಯಿನ ದಿವ್ಯದರ್ಶನೊದ ಫಲವಾದ್ ಮೂಡ್ದು ಬತ್ತಿನ ಕಬಿತೆ 'ಗಾಂಧಿ'. ಉಂದೆಟ್ಟ್ ಗಾಂಧಿನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವೊನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್. ಜೋ...ಜೋ... ಪದೊತ್ತ ಮಾದರಿಡ್ ಸಾಗುನ "ಸಿರಿ ಕಿಟ್ಣ ದೇಬೆರ್" ಕಬಿತೆ ಕೃಷ್ಣನ ಲೀಲೆನ್, ಮಹಿಮೆನ್ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ತೊಂದು ಪೋಪುಂಡು. 'ಪೆತ್ತ' ಪನ್ಪಿ ಕಬಿತೆ ಪೆತ್ತದ ಮೇಲ್ಮೆನ್ (ಶ್ರೇಷ್ಠತೆ) ಪನ್ಪುಂಡು. 'ಪೆತ್ತ ಈ ಅಪ್ಪೆತ್ತ?'ಂದ್ ಕಯ್ಯಾರೆರ್ ಪನ್ನಗನೇ ನಮ್ಮ ಮೈಟೊಂಜಿ ಶಕ್ತಿ ಸಂಚಾರ ಆಪುಂಡು. ಉಂದೆತ್ತ ನಾಲ್ ಸಾಲ್ ಮದಪೆರಾವಂದಿನವು– 'ತೂದು ಮಡ್ಡಿದ ಮಾತಾ ರುಚಿನ್ । ಮೇದ್ ಗುಡ್ಡೆದ ಪಂತಿ ಪಜಿರ್‌ನ್ । ಹೇ ದಯಾ ನಿಧಿ ಕೊರಿಯ ಒಯಿನ್ । ಸ್ವಾದು ಸ್ವಾದುದ ಪೇರ್ ನೆಯಿನ್ ।' ಆಹಾ... ಓಲುಂಡು ಉಂದೆಕ್ ಸರಿಗಟ್ಟುನ ಸಾಲ್?

'ಶಕ್ತಿಗೀತೆ' ಒಂಜಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ದಿಂಜಾವುನ ಕಬಿತೆಯಾದ್, ತುಳು ಜನ ಮಾನಿಲೆನ್ ಎಚ್ಚರ ಮಲ್ಪುನ ಶಕ್ತಿದವಾದುಂಡು. 'ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ' ಕಬಿತೆ ಕನ್ನಡದ 'ಗೋವಿನ ಹಾಡು'

ಕಬಿತೆದ ತುಳು ಅನುವಾದ ಆಂಡಲ ತುಳು ಬಾಸೆದ ಪೊರ್ಲುನು ಐಟ್ ತೂವೊಲಿ. 'ಮಂಗಳಾವತಾರ' ಒಂಜಿ ಭಕ್ತಿದ ರಚನೆಯಾದ್, ಬತ್ತಿ ಕಷ್ಟ-ಕಂಟಕೊಲು ಕಳೆದ್ ಸುಖ ಮೂಡಡ್ ಪನ್ಪಿ ಆಶಯ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಪುರಾಲ್ (ಪೊಳಲಿ)ದ ದೇವಿನ ಜಾತ್ರೆ ವಿಶೇಷವಾಯಿನವು. ರಕ್ಕಸೆರಾದ್ ಇತ್ತಿನ ಚಂಡಮುಂಡೆರೆ ತರೆ ಕಡ್ತ್‌ದ್ ದೇವಿ ಚೆಂಡ್ ಗೊಬ್ಬಿಯೆರ್ ಪನ್ಪಿನವು ಮುಲ್ಪದಮಲ್ಲ ನಂಬಿಕೆ. ಅಂಚಾದ್ ದೇವಿನ ಜಾತ್ರೆನ್ ಪುರಾಲ್‌ದ ಚೆಂಡ್‌ಂದೇ ಪನ್ಪೆರ್. ಇಂಚ ವಿಶೇಷವಾಯಿನ ಪುರಾಲ್‌ದ ಜಾತ್ರೆದ ಬಗೆಟ್ ಬರೆಯಿನ ಕಬಿತೆ 'ಪುರಾಲ್‌ದ ಚೆಂಡ್'. ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೊಕ್ಕ ಉತ್ತರದ ಮಾದರಿಡ್ ಸಾಗುನ 'ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ' ಪನ್ಪಿ ಕಬಿತೆ ತುಳು ಚಳವಳಿದಾಕ್ಲೆನ್, ತುಳು ಬರವುಗಾರೆರೆನ್ ಪರಿಚಯ ಮಲ್ತ್ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಅಪ್ಪೆ ಬಾಲೆನ್ ಮಾನಾವುನ ರೀತಿಡ್ ಸಾಗುನ 'ಜೋ... ಜೋ...' ಪನ್ಪಿ ಕಬಿತೆ ಬಾಲೆದ ಪೊರ್ಲು ಪೊಲಿಕೆ, ಸೇಲೆ-ನೇಲೆನ್ ಪನೊಂದು ತುಳುನಾಡ್ದ - ತುಳು ಜನೊಕ್ಲೆನ ಪೊರ್ಲು ಪೊಲಿಕೆನ್ಲಾ ಒಟ್ಟೊಟ್ಟುಗು ಪಂಡೊನುನವು ವಿಶೇಷ.

'ಕುಡರಿ ರಾಮೆ' ಪನ್ಪಿ ಕಬಿತೆ-ಪರಶುರಾಮೆ ಕುಡರಿ ದಕ್ಕ್‌ದ್ ಕಡಲ್ ಜಾರ್‌ದ್ ತುಳುನಾಡ್ ಉಂಡಾಂಡ್ ಪನ್ಪಿ ನಿಲೆಟ್ಟ್ ಪರಶುರಾಮನ್ ಸ್ತುತಿ ಮಲ್ಪುನ ರಚನೆಯಾದ್ ಮೂಡ್ದು ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್. ಆಂಡ ತಮಿಳ್‌ದ ಸಂಗಮ್ ಸಾಹಿತ್ಯೊದ ಆಧಾರೊಡು ಮಯಿಲೈ ಶೀನಿ ವೆಂಕಟಸಾಮಿ ಪನ್ಪುನಾರ್ 'ತುಳುನಾಡು ವರಲಾರು' ಪನ್ಪಿ ತನ್ನ ಬೂಕುಡು ಪರಶುರಾಮ ಸೃಷ್ಟಿದ ಕತೆ ಏತೋ ಕಾಲೊಡ್ದು ಬೊಕ್ಕ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿನ ಕಟ್ಟುಕತೆಂದ್ ಪನ್ತೆರ್. ತುಳುವೆರ್ ಈ ಬಗೆಟ್ ವೈಚಾರಿಕ ದಿಟ್ಟಿನ್ ದೀವೊನುನ ಎಡ್ಡೆ.

'ವಂದನೆ' ಪನ್ಪಿ ಕಬಿತೆ ತುಳು ಮಣ್ಣ್‌ದ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂದರ್ಭೊಡ್ದು ಸುರು ಮಲ್ತ್‌ದ್ ಭಾರತೊದ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂದರ್ಭೊ ಮುಟ್ಟ ಮೂಲು ಕವಿ ತನ್ನ ವಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸಾವುನ ಧನ್ಯತಾ ಭಾವ ಮೂಡ್ದು ಬತ್ತ್‌ಂಡ್. "ಪನ್ಲೆ ಒಂಜೇ ಸೊರೊಟು" ಪನ್ಪಿ ಕಬಿತೆಡ್ ತುಳುನಾಡ್ದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈಭವೊ ಪಂಡೊಂದು, ಇನಿ ಎನ್ನ ತುಳುನಾಡ್ ಬುಲಿಪುಂಡು, ಉಂದೆಕ್ಕ್ ಏರೆನ್ಲಾ ದೂರುದು ಪ್ರೇಜನ ಇಜ್ಜಿ. ನಮ ಮೆಗ್ಗಿ-ಪಲಯೆ, ಪಲ್ದಿ-ತಂಗಡಿ ಜತೆಟ್ ಸೇರೊಡು, ತುಳುತ್ತ ಕೊಡಿನ್ ದೇಪೊಡು ಪನ್ಪಿ ನಾಡ್‌ದ ಅಭಿಮಾನ ಉರ್ಕುದು ಎರ್ಕ್‌ದ್‌ಂಡ್.

"ಸಾರೊ ಎಸಳ್‌ದ ತಾಮರೆ" ಬಾರೀ ಪೊರ್ಲುದ ಕಬಿತೆ. ಓದುನಗನೇ ಮೈ-ಮನಸ್ಸ್ ಮರ್ಲುಂಡು, ತುಳು ಬಾಸೆದ ಬಗೆಟ್ ಅರ್ಲುಂಡು. ಕಬಿತೆದ ಲಯೊಕ್ಕು ಮನಸ್ಸ್ ನಲಿಪುಂಡು- ಏತ್ ಪೊರ್ಲುದ ಬಾಸೆ ನಮ ತುಳು

ಸಾರೊ ಎಸಳ್‌ದ ತಾಮರೆ
ಪಂಡಿ ಬಾಯಿಡ್ ಕೇಂಡಿ ಕೆಬಿಟ್
ಉರ್ಕುಂಡಮೃತೊದ ನುರೆ ನುರೆ

"ಬತ್ತನೋ ಈ ಬರ್ಪನೋ" ಕಬಿತೆ ಧ್ವನಿಪೂರ್ಣವಾದ್ ಮೂಡ್ದು ಬತ್ತ್‌ದ್, ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಅರ್ಥೊದ ಮರ್ಗಿಲ್‌ಲೆನ್ ತೋಜಾದ್ ಕೊರ್ಪುಂಡು. ಕಾಸರಗೋಡು,

ಕರ್ನಾಟಕೊಗು ಬರ್ಪುಂಡೋ... ಬರ್ಪುಂಡೋ.. ಪಂದ್ ಕನಕಟ್ಟೊಂದು, ಕಲಂಬರೊಂದು, ಎಕ್ಕಲೆಕ್ಕಲ್‌ದ್ ಜೀವಮಾನ ಇಡೀ ಕಾತಿನ ಕವಿ 'ಏತ್ ಕಾಲೊಡ್‌ದಿಂಚಿ ಕಾಪುವೆ' ಪಂದ್, ಕಾತ್ ಕಾತ್‌ದ್ ಕಡೆಕ್ಕ್‌ಲ ಬರ್ಪನೋ? ಪನ್ಪಿ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಆದೇ ಒರಿಂಡ್.

'ಲೆಪ್ಪುನ್ಯೇರ್' ಕಬಿತೆಡ್ ಯೇರೋ ಲೆಪ್ಪುನ, ಒಲ್ಪಡ್ದೋ ಲೆಪ್ಪುನ ಒಂಜಿ ಸ್ವರ ಕೇನೊಂದುಂಡು, ನಿದ್ರೆಡಿತ್ತಿನಕುಲು ಒರ ಲಕ್ಕ್‌ಲೇ ಎಚ್ಚರಾಲೆ, ನಮ ನಿದ್ರೆಡೇ ಇತ್ತ್‌ಂಡ ನಮಕ್ ಕೇಡ್‌ಕಾಲ ಒದಗು, ನಿದ್ರೆಡಿತ್ತಿನಪಗ ನಮ್ಮ ಇಲ್ಲ್‌ದ ಉಳಯಿಯೇ ನುರ್ಕುದು ನಮ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಆ ಬ್ರಿಟಿಸೆರ್ ಸೊರ್ಕ್ಯೆರ್. ಅಂಚಾದ್ ಲಕ್ಕ್‌ಲೇ, ಲೆಪ್ಪುನೆ ಬೇತೆ ಏರ್ಲಾ ಅತ್ತ್ ನಮನ್ ಪೆದ್ದಿ ಅಪ್ಪೆನೇ ಲೆತ್ತೊಂದುಲ್ಲೆರ್. ಒಟ್ಟುಡು ನಮ ಅಪ್ಪೆನ್ ಪಂಡ ನಮ್ಮ ದೇಶ, ನಾಡ್‌ನ್ ಎಚ್ಚರಾದ್ ಕಾತೊನುಗ ನಮಕ್ ತಿಕಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೊನು ಒರಿತೊನುಗ ಪನ್ಪಿ ಧ್ವನಿ ಕಬಿತೆಡ್ ಪುಟ್ಟುಂಡು.

ಈ ಸಂಕಲನೊದ ರಡ್ಡನೇ ಭಾಗೊಡು ಕಯ್ಯಾರೆರ್ನ ತುಳು ಸಂಬಂಧೀ ಕನ್ನಡ ಕಬಿತೆಲು ಉಂಡು. ತುಳುತ್ತ ವಿಚಾರೊಡು ಕನ್ನಡೊಡು ಕಯ್ಯಾರೆರ್ ಬರೆತೆರ್ ಪನ್ಪಿನವೇ ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ಪೆರ್ಮೆ 'ಭೂತಾಳ ಪಾಡ್ಯ' ಪನ್ಪಿ ಕಬಿತೆಡ್ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಅಳಿಯ ಸಂತಾನ ಕಟ್ಟ್ ಉಂಡಾಯಿನೆನ್ ಕಥನ ಕಬಿತೆದ ಮಾದರಿಡ್ ಪಂಡೊಂದು ಪೋಪೆರ್. 'ನೇತ್ರಾವತಿ' ಕಬಿತೆಡ್, ತುಳುನಾಡ್ದ ಮಾಮಲ್ಲ ಸುದೆ ಸಮುದ್ರರಾಜನ ಮೋಕೆದ ಸತಿಂದ್ ನೇತ್ರಾವತಿನ್ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ಪುನ ಚಿತ್ರಣ ಉಂಡು. ಕಯ್ಯಾರೆರ್ನ ಊರುಗು ಕೈತಲಾಯಿನ 'ಪೊಸಡಿ ಗುಂಪೆ' ಪನ್ಪಿ ಬೆಟ್ಟ ಪ್ರಕೃತಿ ರಮಣೀಯವಾಯಿನ ಜಾಗೆ, ಅವು ಮಾತೆರೆಗ್ಲಾ ಕುಸಿಕೊರ್ಪುನ ಜಾಗೆ. ಅಂಚಾದ್ 'ಪೊಸಡಿಗುಂಪೆ' ಕಬಿತೆಡ್ ಆ ಬೆಟ್ಟೊದ ಬಗೆಟ್ ವರ್ಣನೆ ಮಲ್ತೊಂದು, ಅವು ಕೊರ್ಪುನ ಶಾಂತಿ ಸಮಾಧಾನದ ಸ್ಥಿತಿನ್ ಪಂಡೊಂದು, ಎನ್ನ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕೀರ್ತಿನೇ ಅವು ದೇರ್ತ್ ಪತ್ತುಂಡುಂದು ಪನ್ಪಿ ಭಾವ ಪೊರ್ಲಾದ್ ಉಂಡು. 'ತುಳುನಾಡಿತಿ' ಕಬಿತೆ ಇಡೀ ತುಳುನಾಡ್ ಬೊಕ್ಕ ಮುಲ್ಪದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಲೆನ್ ಪೊಣ್ಣು ಪನ್ಪಿ ಗ್ರಹಿಕೆಡ್ ಕಟ್ಟಿನವು. 'ಕೊರಗ' ಪನ್ಪಿ ಕಬಿತೆ ಮಹತ್ವೊದ ಧ್ವನಿ ಸಾಧ್ಯತೆಲೆನ್ ದೀವೊಂದು ರಚನೆಯಾಯಿನ ಕಬಿತೆ. ತುಳುನಾಡ್‌ದ ಕೊರಗ ಜನಾಂಗದ ನಿಲೆಟ್ ರಚನೆಯಾತ್‌ಂಡ್‌ಂದ್ ತೋಜಿಂಡಲಾ ಕನ್ನಡೊದ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಅವು ಬೇತೆ ಮರ್ಗಿಲ್‌ನ್ಲಾ ತೋಜಾವುಂಡು ಪನ್ಪಿನವು ಕಬಿತೆದ ಹೆಚ್ಚಲ್ಮೆ. ಕವಿ ಮುದ್ದಣ್ಣೆ, ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯೆರ್ ಬೊಕ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಗೋವಿಂದ ಪೈಕುಲು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯೊ ಲೋಕೊಡು ಮಲ್ಲ ಪುದರ್ ಪಡೆತಿನಕುಲು. ಅಕ್ಲೆನ ಪ್ರತಿಭೆಲೆಗ್ ಸರಿಯಾಯಿನ ಪ್ರತಿಭೆಲು ನನೊರಿ ತಿಕ್ಯೆರೆ ಸಾಧ್ಯನೇ ಇಜ್ಜಿ. ಇಂಚಿನ ಪ್ರತಿಭೆಲು ತುಳುನಾಡ್‌ದಕುಲು. ಈ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟುದು ಬಳತಿನಕುಲು. ತುಳುಮಣ್ಣ್‌ದ ಗಂಧೊನು ತಂಕುಲೆನ ಬರವುಡು ಗಳಸೊನ್ನಕುಲು. ಅಂಚಾದ್ ಕಯ್ಯಾರೆರ್ನ ತುಳು ಸಂಬಂಧೀ ಕನ್ನಡ ಕಬಿತೆಲೆಡ್ ಮುದ್ದಣನ ಬಗೆಟ್ ಬರೆಯಿನ 'ನೂರು ನೂರು

ಕಣ್ಣೀರು', ಪಂಜೆನ ಬಗೆಟ್ 'ನವೋದಯ ಋಷಿ', ಎಂ.ಗೋವಿಂದ ಪೈಕುಲೆ ಬಗೆಟ್ ಬರೆಯಿನ 'ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ' ಪನ್ಪಿ ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಸೇರ್ಪಾವೊಂದ. 'ಈ ನಾಡು' ಪನ್ಪಿ ಕಬಿತೆ ತುಳುನಾಡ್‌ದ ವೈಭವೊನು ಪಂಡೊಂದು ಇನಿ ಆ ವೈಭವೊ ಮೂಲು ತೋಜೊಂದಿಜ್ಜಿ ಪನ್ಪಿ ವ್ಯಥೆನ್ ಪನ್ಪುಂಡು. 'ಗೆರೆ ತಪ್ಪದಿರೆ ಬರೆವೆ' ಎಲ್ಯ ಕಬಿತೆಯಾಂಡಲ ಐಟೊಂಜಿ ಮಲ್ಲ ನೆಲೆ ಉಂಡು. ಈ ಕಬಿತೆಡ್ ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ದಾದ ತೋಜುಂಡುಂದು ಓದುಗೆರ್ ಕೇನ್ವರ್. ಉಂದೆಟ್ ರೈಕುಲೆನ ಬದ್‌ಕ್ ಬೊಕ್ಕ ಬರವು ಉಂಡು ಪನ್ಪಿನವೇ ಮೂಲು ಮುಖ್ಯ. "ನೇಗಿಲಿನ ಸಮಕೆ ಲೇಖನಿ ಹಿಡಿದ ಕೈಯಲ್ಲಿ । ಗೆರೆ ತಪ್ಪದಿರೆ ಬರೆವೆ ಭೂಪಟದಿ, ಪುಟದಿ;। ತಲೆಯ ತೂಗಿತು ತೆನೆಯ ಭಾರದಲಿ ನವಶಾಲಿ । ಅರಳಿ ಬಂದಿತೊ ಕವಿತೆ, ಹೊಸತು ಸಂಪುಟದಿ । ಪಂದ್ ಬರೆಯಿನ ಈ ಸಾಲ್‌ಲೆಡ್ ರೈಕುಲೆನ ಬೆನ್ನಿ ಬೊಕ್ಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಬೆನ್ನಿದ ದುನಿಪು ಈ ಕಬಿತೆಡ್ ಗಟ್ಟಿಯಾದ್ ಮೂಡ್ದು ಬತ್ತ್‌ದ್‌ಂಡ್.

ಇಂಚ 'ಕಯ್ಯಾರೆರ್ನ ಕಬಿತೆಲು' ಪನ್ಪಿ ಈ ಸಂಪೂಲಿಕೆದ ಕೋಪೆಡ್ ತುಳುನಾಡ್, ತುಳು ಭಾಷೆ, ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ತುಳು ಪರಿಸರ, ತುಳು ಜನ, ಆಚಾರ–ಇಚಾರೊಲು, ತುಳುತ್ತ ಬಹುಮುಖೀ ಆಲೋಚನೆಲು ನೆಗತ್ತ್ ತೋಜುಂಡು. ಅಲ್ಪಲ್ಪ ಕಯ್ಯಾರೆರ್ನ ಭಕ್ತಿದ ಭಾವೊಲು ಉರ್ಕುದು ತೋಜುನೆನ್ ತೂವೊಲಿ. ಗೇಯತೆದ ಗುಣ ಇಪ್ಪುನ ಅರೆನ ಕಬಿತೆಲು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯೆರೆಗ್ಲಾ ಅರ್ಥ ಆಪಿನವು. ಒಂಜಿ ನಾಡ್‌ಕಟ್ಟುನ ಸಂದರ್ಭೊಡು, ಬಾಸೆ ಒರಿಪುನ ಸಂದರ್ಭೊಡು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯೆರೆಗ್ಲಾ ವಿಚಾರೊಲು ತಟ್ಟ್‌ಂಡನೇ ಅವು ಸಾರ್ಥಕತೆ ಪಡೆಯೊನುನು. ಈ ದಿಟ್ಟಿಡ್ ನಮ ಕಯಾರೆರ್ನ ತುಳು ಕಬಿತೆಲೆನ್ ತೂವೊಡಾಪುಂಡು.

ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾಯ: ಕಯ್ಯಾರೆರ್ನ ಕಬಿತೆಲೆ ಬೂಕುನೊಂಜಿ ಇಂಚ ಮಲ್ಪುಗ ಪನ್ನಗ ಎಂಕ್ಲೆನ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಮಾತೆರ್ಲ ಉಂದು ನಮ ಕಯ್ಯಾರೆರೆಗ್ ಅಕಾಡೆಮಿ ಕೊರ್ಪುನ ಗೌರವೊ ಪಂದ್ ಸಂತೋಸುಡೆ ಒತ್ತೊಂದೆರ್. ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆರ್ ಶ್ರೀಮತಿ ಎಮ್. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈಕುಲು ಅಂಚನೆ ಅಕಾಡೆಮಿದ ಸರ್ವ ಸದಸ್ಯೆರೆಗ್ಲಾ ಮೋಕೆಡ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾಯ ಮಲ್ತೊನುವೆ. ಅಂಚನೆ ಕಯಾರೆರ್ನ ಈ ಬೇಲೆಡ್ ಎಂಕ್ ಸಕಾಯೊ ಮಲ್ತಿನ ಎನ್ನ ಗುರು ಸಮಾನೆರಾಯಿನ ಶ್ರೀ ಯು. ದಿವಾಕರ ರೈ ಮಂಜೇಶ್ವರ ದಾರೆಗ್, ಕಯ್ಯಾರೆರ್ನ ಕುಟುಮೊದಕ್ಲೆಗ್ಲಾ ಸೊಲ್ಮೆಲು. ಪೊರ್ಲುಡು ಅಚ್ಚಿ ಮಲ್ತ್ ಕೊರಿನ ಆಕೃತಿ ಪ್ರಿಂಟ್ಸ್‌ದ ಕಲ್ಲೂರು ನಾಗೇಶ ಬೊಕ್ಕ ಅರೆನ ಬಳಗದಕ್ಲೆಗ್ ಅಂಚನೆ ಮಾತಾ ತುಳುವ ಬಂಧುಲೆಗ್ಲಾ ಅರ್ತಿಡ್–ಪಿರ್ತಿಡ್ ಸೋಲ್ಯೊತ್‌ದ್ ಸೊಲ್ಮೆ ಸಂದಾವೆ.

09–08–2016

ರಘು ಇಡ್ಕಿದು
ಸಂಪಾದಕೆ

ಕಬಿತೆ ಸಾಲುಲು

ಭಾಗ ೧

- ಗಣಪತಿ / 1
- ವಂದನೆ / 3
- ತುಳುಗೀತೆ / 5
- ಭಜನೆ / 6
- ಬಿಸುಕಣಿ / 7
- ತುಳುವೆರ್ / 12
- ಗೋಮಟ / 13
- ಗಾಂಧಿ / 14
- ಸಿರಿಕಿಟ್ಣದೇಬೆರ್ / 15
- ಪೆತ್ತ / 17
- ಶಕ್ತಿಗೀತೆ / 18
- ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ / 19
- ಮಂಗಳಾವತಾರ / 23
- ಪುರಾಲ್‌ದ ಚೆಂಡ್ / 25
- ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರೊ / 26
- ಜೋ – ಜೋ / 29
- ಕುಡರಿದ ರಾಮ / 31
- ಪನ್ಲೆ ಒಂಜಿ ಸೊರೊಟು / 32
- ಸಾರೊ ಎಸಳ್‌ದ ತಾಮರೆ / 35
- ಬತ್ತನೋ ಈ ಬರ್ಪನೊ? / 37
- ಲೆಪ್ಪುನ್ಯೇರ್? 38

ಭಾಗ ೨

- ಭೂತಾಳಪಾಂಡ್ಯ / 43
- ನೇತ್ರಾವತಿ / 48
- ಪೊಸಡಿ ಗುಂಪೆ / 50
- ತುಳು ನಾಡಿತಿ / 52
- ಕೊರಗ / 57
- ನೂರು ನೂರು ಕಣ್ಣೀರು / 59
- ನವೋದಯದ ಋಷಿ / 63
- ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ / 66
- ಈ ನಾಡು / 70
- ಗೆರೆ ತಪ್ಪದಿರೆ ಬರೆವೆ / 72

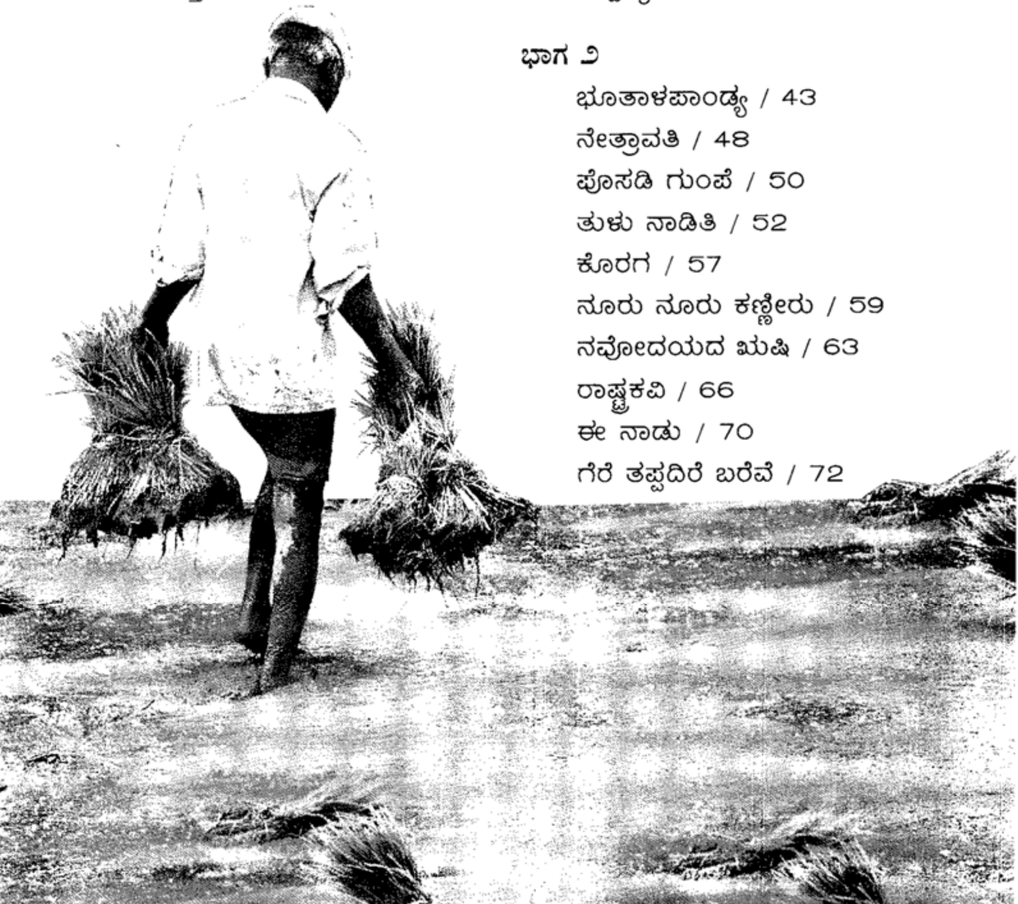

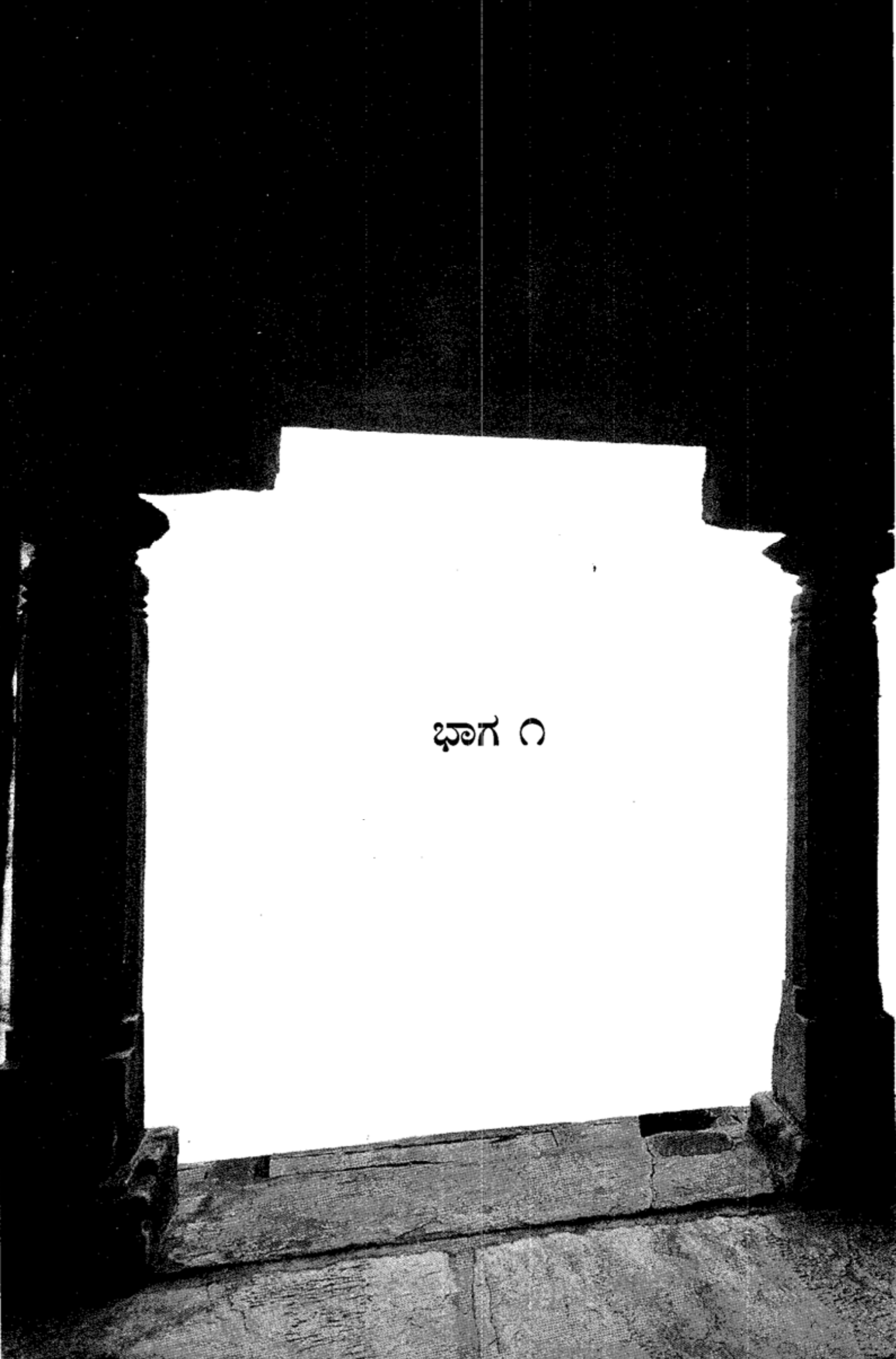

ಭಾಗ ೧

ಗಣಪತಿ

ವಿಘ್ನೋಗಧಿಪ ನಿರ್ವಿಘ್ನ ಸಾಧಿಪ
ಗಣ್ಯಮದವೂರಗಣಪತಿ;
ಪುಣ್ಯ ಪದಕೊಡೆ ಸೇರ್‌ದೀ
ಧನ್ಯ ಜೀವನೊಗಾರತಿ.

2
ಬತ್ತಿವಿಘ್ನೊಲ ನಿನ್ನ ಕೀರ್ತಿದ
ಸತ್ವೊ ಸಾರೊನೆ ಸಾರ್‌ಂಡ?
ದೂರೊದೂರೊಡೆ ಮಾಜುಂಡ?
ಅತ್, ನಿನ್ನನೆ ಸೇರುಂಡ?

3
ತುಳುವನಾಡ್‌ಡ್ ಬುಲೆಯಿ ಬಾಲೆಲು
ನಿನ್ನ ಪುದರ್‌ನೆ ಪಂಡ್‌ದ್,
ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಲೆನ್ ಮಲ್ತ್‌ದ್
ಸಾರ್ಯೆರಾ ಗುಣೊ ಸಂದ್‌ದ್.

4
ಭಾರಿ ಬಂಜಿದ ಭದ್ರಮೂರುತಿ
ನಿತ್ಯೊನೇಮೊದ ಕೀರುತಿ,
ಸತ್ಯೊಸಾದಿಗ್ ಸಾರಥಿ
ಈಯೆ – ಮದವೂರ ಗಣಪತಿ

5
ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಸ್ವಂತಸಾಹಿತಿ
ಪಾರ್ತಿಸುಬ್ಬೆಲ ಪ್ರೀತಿಡ್
ಭಕ್ತಿಭರಿತೊದ ಗೇನೊಡು
ಮಲ್ತೆ ಕೀರ್ತನೆ ಗಾನೊಡು

6
ತಾಳಮದ್ದೊಲಿ ಆಟ ಕೂಟೊಡು
ನಿನ್ನ ಪುದರ್‌ದ ಪದೊಕುಲು,

ಪಂಡೆರಾ ತುಳುಜನೊಕುಲು,
ನಿನ್ನ ಮೋಕೆದ ಜೋಕುಲು

7
ಬಂಜಿದಿಂಜಿದಿ ಭೂರಿಭಕ್ಷ್ಯೊನೆ
ಅಪ್ಪತುಪ್ಪದ ಕಜ್ಜಯ
ತಿಂದ್‌ದೇ ಜಯ ತೋಜಯ
ವಿಘ್ನ ರಾಶಿನ್ ಮಾಜಯ

8
ನಿನ್ನ ಪಾದೊದ ಭಕ್ತಿಶಕ್ತಿನ್
ನಂಬುದೀ ನರಮಾನಿಲು
ತುಳುವ ಚಳುವಳದಾಕುಲು
ಬಲತೆರಾ ತುಳು ಬಾಲೆಲು

9
ದುಂಬು ನಿನ ಸಿರಿಕಾರಮುದೆಲ್‌ಡೆ
ಕೊರುವೆ ಕಾನಿಗೆ ಗಜಮುಖ,
ನಂಬಿನಾಡ್‌ಗ್ ಸಿರಿ ಸುಖ –
ಕೊರ್‌ದ್ ಕಾಪೊಡು ಕರಿಮುಖ

10
ದುನ್ನ ಬನ್ನನು ಕಳೆದ್ ಕಾಪುಲ
ಬುಲೆವಡೀ ತುಳುಚಳವಳ;
ಪಾತೆರಡ್ ತುಳು ಬಾಸೆಲ
ಏರಡೀತುಳುನಾಡ್‌ಲ

11
ಮಾತ ಕಬಿಕುಲೆ ಪಾತೆರೊಡು ಈ
ಸ್ತೋತ್ರ ರೂಪೊಡು ಉಂತ್ಯನಾ?
ನಿತ್ಯಗೀತೆನ್ ಕೇಂಡನಾ?
ಮುಕ್ತಿಮಂಗಲ ಮಲ್ತನಾ?

(1930)

ವಂದನೆ

ಧನ್ಯಯಿೊನರಜನ್ಮ ಜಯಜೀವೊ ಪದಿನೆನ್ಮ
ಪುಣ್ಯೊದಾ ಸಿರಿಪ್ರಾಯೊ ಪಡೆವೊಂದು ನಡತೊಂದು
ಕಣ್ಣ್ ಕಟ್ಟುನ ಕಪ್ಪು ಕತ್ತಲೆನ್ ಕಳೆವೊಂದು
ಬಲತೊಂದಿ ನಿಲೆ ನೆನೆತ್‌ದ್;
ಎನ್ನವಂದನೆ ನಿತ್ಯ ಮದವೂರ ಗಣಪತಿಗ್
ಸನ್ನುತಿದಡೂರು ಕಣ್ಯರ ಕಾವು ದೇಬೆರೆಗ್
ಮಣ್ಣ್‌ಡೀ ಮೆರೆವೊಂದಿ ರಾಜೊಂದದೈವೊಲೆಗ್
ತೋಜೊಂದಿ ಜಿಡೆದಾರಿಗ್.

2

ಮನಸ್‌ಡೆನ್ನಿದ್ ದೈವೊ ಪೂಜ್ಯ ಗುರುಹಿರಿಯೆರೆನ್
ನೆನೆತೊಂದು ಸಿರಿಪಾದೊ ನಂಬೊಂದು ತುಂಬೊಂದು
ಬನತ ಲೆಕ್ಕೇಸಿರಿನ್ ದೂಮಾವತೀ ಕೊರತಿ
ತೊಡಕಿನಾರ್ ಬೊಬ್ಬರ್ಯನ್;
ನನಮಾತ ಗಂಡಗಣ ಸಿರಿನಾಗ ಬೆರ್ಮೆರೆನ್
ಘನದೇವಿದಾಸ ಜಯಭೂತಾಳಪಾಂಡ್ಯೆರೆನ್
ಮುನಿಮದ್ವ ಗುಮಡೆರೆನ್ ಕಪಿಲವಿಕ್ರಮ ಭೋಜ
ಕೀರ್ತಿಪಾರ್ತೀಸುಬ್ಬನ್

3

ಹರಗಿರಿಜೆ, ಹರಿಲಕ್ಷ್ಮಿ, ವಾಗ್ದೇವಿಬ್ರಹ್ಮೆರೆನ್
ಭರಿತಭಕ್ತಿಡೆ ಮೂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಮೂರ್ತಿಲೆನ್
ಸುರಲೋಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸತ್ಯಶಾಂತಿದ ನಾಡ್
ಪಡೆವೊಂದಿ ದೇವಗಣೊನ್;
ತರೆಮಿತ್ತ ಸೊರ್ಗೊದಾ ಮಾತ ಮಾದೇಬೆರೆಗ್
ಸರಿರೊನೇ ತಗ್ಗಾದ್ ಭೂಮಿಗೇ ಬಗ್ಗಾದ್
ನರಕಬಿತೆ ಪಂಡೊನುವೆ ನರಮಾನಿ ರೀತಿಡೇ
ನರಜನ್ಮೊಗೀ ವಂದನೆ.

4

ಪುರಲಪ್ಪೆ ಪೊರ್ಲುದಾ ಪಾದೊದಡಿ ಪುರೆಲೊಂದು
ಬರೆದೊಪ್ಪಿತ್‌ದೆ ತುಳುವ ತಿರ್ಲ್‌ನೇ ಮರ್ಲೊಂದು

ಒರಿದುಪ್ಪು ತಪ್ಪುಲೆನ್ನಪ್ಪೆ ಸಿರಿದಯೆ ದೀದ್
ಉಜ್ಜಾಲ್‌ಡೊಚ್ಚೊಡೆನನ್;
ಮರಮಟ್ಟ್ ಬಿದೆ ಬಿತ್ತ್ ನೆಲಯಿಲ್ಲ್ ಕಾಡ್ಗುಡ್ಡೆ
ಸಿರಿಗುಂಡೊ ಬದಿದೇವತಾನೊ ಗುಡಿಗೋಪುರೊಡು
ಒರಿದುಪ್ಪೊಡೆನನಾಡ್ ಜನಪ್ರೀತೆ ತುಳುಮಾತೆ
ನಿನಪಾದೊ ಪತ್‌ದ್ ಬರೆತೆ

5
ಕಣ್ಣ್‌ದಾಕಪ್ಪುಕಲೆ, ಕಣ್ಣ್‌ಗವು ತೋಜಂದ್,
ಎನ್ನ ಬರವುದ ತಪ್ಪು ಎಂಕಾದೆ ತೆರಿಯಂದ್,
ಮನ್ನಣೆದ ಕವಿಮಾಲೆ ತಿದ್ದ್‌ದೇ ತೆರಿಪಾಲೆ
ಯಾನೊರಿಯೆ ಕಿನ್ನಿಬಾಲೆ;
ಎನ್ನ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್‌ಲ, ಎನ್ನ ತುಳುಬಾಸೆಡ್‌ಲ
ಎನ್ನ ಪಿರ್ತಿನ್ ಬರೆದ್ ಬರೆದಿಂಚ ತೆರಿಪಾದೆ
ಎನ್ನವೀ ತುಳುವಸಾಹಿತ್ಯಸಾಮ್ರಾಜ್ಯೊಗೇ
ವಂದನೆದ ಸುರುತ ಸೇವೆ

6
ಏರೇರ್ ಶ್ರೀ ಭಾರತಾಂಬೆ ಬಂಜೊನ್ ಗಿರೆದ್
ಸೇರ್‌ದೆರೊ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಾಭಾಗ್ಯಬಂಧನೊಗ್
ಧೀರಗಾಂಧಿಮಹಾತ್ಮ ಪೂಜ್ಯಮೋಹನದಾಸ
ಸತ್ಯಶಕ್ತಿನ್ ನಂಬುದು;
ಏರೇರ್ ನಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಾ ಪತಾಕೆನ್ ಪತ್‌ದ್
ನೂರೊಂದು ನುರ್ಕೊಂದು ಕಡಲುಪ್ಪು ಕಡೆವೊಂದು
ಸಾರ್ಯೆರೋ ಶಾಂತ್ಯಮೃತ ಭಾರತೇಯೆರೆಗಕುಲೆ –
ಗಾ ವೀರೆರೆಗೆ ವಂದನೆ.

7
ವ್ಯಾಸವಾಲ್ಮೀಕಿ ಭಾರವಿಭಟ್ಟಿ ಶ್ರೀ ಕಾಳಿ –
ದಾಸ ವಾಮನ ಮಾಘ ಹರ್ಷ ಶೂದ್ರಕ ದಂಡಿ
ಭಾಸ ಶ್ರೀ ಭಟ್ಟನಾರಾಯಣಾ ಭವಭೂತಿ
ಭರ್ತೃಹರಿ ಬಾಣಾದ್ಯೆರ್;
ಆಸಮಸ್ತ ಪುನೀತ ಗೀರ್ವಾಣ ಕವಿಕುಲೊಕೆ
ಲೇಸಾದ್ ಸಂಪೂರ್ಣ ಸೊಲ್ಮೆನೇ ಸಂದಾವೆ,
ಬಾಸೆ ತುಳುವಾಂಡಲಾ ಭಾರತದ ಭಾಗ್ಯದಾ
ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸಾಯೊ ಪತ್‌ದೆ.

ತುಳುಗೀತೆ

ತುಳುತುದೆತ ಮೊನಾದ್ ತುಳುಕಡಲ್ ನೀಂದೊನುವೆ
ತುಳುನೆಲತ ಬುಲೆಸೆಲೆತ ಬಿದೆಬಿತ್ತ್ ಬೆಂದೊನುವೆ
ತುಳುನಾಡಬುಲೆಗಾದ್ ನುಗೊ ನಾಯೆರ್‌ಗೆ ಆದ್ ಎನ್ನ ಈ ಕಾಯೊ ಕೊರುವೆ;

ತುಳುವಪ್ಪೆ ಪುಣ್ಯದಾ ಪಾದೊದಡಿ ಪುರೆಲೊನುವೆ,
ತುಳುರಾಣಿ ರೂಪೊದಾ ಪೊರ್ಲುನೇ ಪಂಡೊನುವೆ,
ತುಳುನಿತ್ಯ ಕೀರ್ತಿದಾ ಕೊಡಿಮರತ ಕೊಡಿಯೇರ್ದ್ ಪತ್ತೊನುವೆ ತುಳುಪತಾಕೆ.

ತುಳುನಾಡ ರೀತಿನೇ ಮರಪಂದೆ ಒರಿತೊಂದು,
ತುಳುನಾಡ ನೀತಿನೇ ನಂಬೊಂದು ತುಂಬೊಂದು,
ತುಳುನಾಡ ಬದ್‌ಕ್‌ನೇ ಬೆಂದೊಂದು ತಿಂದೊಂದು, ತುಳುಮಾತೆ ಸತ್ಯಪುತ್ರೆ;

ತುಳುಶಕ್ತಿದಿಂಜಿನಗ ತುಳುಬಯಲ್ ನಡತೊಂಡೆ,
ತುಳುಗುಡ್ಡೆಗೇರೊಂಡೆ, ತುಳುಮರನ್ ಮಗ್‌ರೊಂಡೆ,
ತುಳುನಾಡ್‌ದಾನಂದಲೋಕನಾಕದ ಮಿತ್ತ್ ನಡುಪತ್‌ದ್ ನಡತ್‌ಪೋಪೆ

ತುಳುಬಾಸೆ ಪಂಡೊನಡ್, ತುಳುಕವಿತೆ ಕಟ್ಟೊನಡ್,
ತುಳುಘೋಷೊ ಕೇಂಡೊನಡ್, ಪಗೆತಿಗಲೆ ಕಟ್ಟೊನಡ್,
ತುಳುಬಾಲೆ ಜವ್ವನೊದ ಶಕ್ತಿಡೇ ದಿಂಜೊನಡ್ ರಟ್ಟೊನಡ್ ಬಿಗಿನ ಬೀಗ,

ತುಳುತತ್ವ ತೆರಿತೆರಿದ್ ತುಳು ತಿರ್‌ಳ್ ತೋಜೊನಡ್,
ತುಳುಮಂದಿ ಗೆಲವಂದಮಾಲೆಡೇ ಗೆಂದೊನಡ್,
ತುಳುರಾಣಿ ಮಾರಾಣಿ ಭಾಗ್ಯೊದಾ ಭೂರಾಣಿ ಗೇರೊನಡ್ ಶುಭ್ರಕೀರ್ತಿ

ತುಳುಸರವು ಬರವಾದ್ ವಿದ್ಯೆವೈಭವೊ ಮೆರೆದ್
ತುಳುವಪ್ಪೆ ಪೇರಾದ್ ಪೊಸ ಜೀವಕಲೆ ಕೊರ್‌ದ್
ತುಳುಜನತೆ ಜವ್ವನೊಡೆ ತಿಗಲೆನೇ ಗದ್ದೊಂದು ಮೈಮಾತ ಮರ್ಲ್ ಮದೆದ್,

ತುಳು ಸತ್ವಶಕ್ತಿದಾ ಕ್ರಾಂತಿಮಯ ನೆತ್ತೆರ್‌ಡ್
ತುಳು ಸತ್ಯಭಕ್ತಿದಾ ಶಾಂತಿ ದಯೆ ಬಿತ್ತೊನಡ್
ತುಳುಮಾತೆ ಜಯಜಯ ಜಯಾವಡೇರಡ್ ನಿನ್ನ ವಿಜಯವೈಭವ ಪತಾಕೆ

(1930)

ಭಜನೆ

ದುಂಬು ನಂಬುದೆ ನಿನನೇ
ಗಣನಾಥ,
ಬತ್ತಿ ಬಂಜ ದೆತ್ತ್ ದಕ್ಕ್
ಗಣನಾಥ

1
ಆನಿ ಒರಿ ನಿನಪಾದ
ಗೇನೊಡಿತ್ತೆ ಧರ್ಮರಾಯೆ
ಮಾನಿಲೆಡ್ ಮಲ್ಲಾಯೆ
ಗಣನಾಥ

2
ರಕ್ಕಸೆರೆಡೊರಿ ಮಲ್ಲ
ಸೊರ್ಕುದಾಯೆ ರಾವಣೆಲ
ಸಿರ್ಕ್‌ದೆ ಮದತ್‌ದ್
ಗಣನಾಥ

3
ಪತ್ತ್‌ದೊಂತೆ ಪುಣ್ಯಫಲ
ಬತ್ತ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್‌ಲ
ಮಿತ್ತ ಮದವೂರತಲ
ಗಣನಾಥ

4
ದುಂಬುನಂಬುದೆ ನಿನನೇ
ಗಣನಾಥ

(1931)

ಬಿಸುಕಣಿ

ಏಪೊಲ ಏರಡ್ ಈ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್
ಬಿಸುಕಣಿ ದಿನೊದಾನಿ ತುಳುನಾಡ ಜನಮಾನಿ

2
ಸುಗ್ಗಿನ್ ಸಂದಾಯೊ ಪಗ್ಗುನ್ ಪಂದಾಯೊ
ಪರತಿದ್ದಿ ಪೊಸಸುದ್ದಿ ಪಿರವುಂತಿ ಜನೊಕಿದ್ದಿ

3
ನಲಿತೊಂದು ತೆಲಿತೊಂದು ಜನಮಾನಿ ಗೆಲಿತೊಂದು
ತೋಜಡ್ ನಮತರೆ, ಮಾಜಡಪ್ಪೆನ ಜರೆ

4
ಬಂಗಾರ್ ಸಿಂಗಾರೊ ಜವ್ವನ್ದಿ ಜವ್ವನೆ
ಪರಬು ಪರಬ್ಬೆರೆ ಪಾದೊನೆ ಪತೊನಡ್

5
ಎಡ್ಡೆಂದಿ ಪಾತೆರೊ ಪಂಡ್‌ದೆ ಕಾತೆರೊ
ಹಿರಿಯೆರ್ ಕಿರಿಯೆರ್ ಒಂಜಾದ್ ಉಂತ್ಯೆರ್

6
ಕೋಪೊಕಲಹದಾಯೆ, ಕಾಪೊಡು ಸಿರಿರಾಯೆ
ಸ್ವರ್ಗದೇಬೆರೆ ದಯೊ, ಅಗ್ಗೊದ ಆದಾಯೊ.

7
ಬರ್ಸೊಡು ಬುಲೆಸೆಲೆ, ಹರ್ಸೊಡೆ ನಮ ಬೇಲೆ
ಭಿನ್ನತೆ ಮಾಜಡ್, ಉನ್ನತಿ ಏರಡ್.

8
ಸಂತೋಸ್‌ದಾಸಿರಿ, ಗೊಂತಾವಡ್ಯೆಸಿರಿ
ಸಂಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬದ್‌ಕ್‌ಡ್ ಸೇರಡ್.

9
ಗುತ್ತು ಬಾಳಿಕೆ ಮಟ್ಟೊ ಬಾವೊ ಬೂಡುಗು ಸುತ್ತು
ತಾನೊ ಇಲ್ಲಾಡೆಡ್ ದಟ್ಟಿಗೆ ಗುಡಿಲ್‌ಡ್ –

10
ಮಾನ್ಯೆರ್ ಬಿನ್ನೆರ್ ಒಂಜಾದ್ ದಿಂಜಿದ್
ಒಕ್ಕೆಲ್‌ಸಕ್ಕೆಲ್ ಮರಮಟ್ಟ್ ಸೇರಡ್,

11
ಕಾಡ್‌ದ ಕೊರಗೆರ್, ಮೂಲೊದ ಮನ್‌ಸೆರ್
ಓಡಾರಿ ಮಾರಾಟಿ ಕೆಲಸಿ ಮಡ್ಯೇಲೆರ್,

12
ಆಚಾರಿ ಮೂಚಾರಿ ಜೋಗಿ ಲಿಂಗೆಂತೆರ್
ಬಿರಣೆರ್ ಜೈನೆರ್ ಬಂಟೆರ್ ಬಿರುವೆರ್,

13
ಮಲ್ಲಾಳ್ ಬಲ್ಲಾಳ್ ಹೆಗ್ಗಡೆ ಹಿಗ್ಗಡ್
ಏಪೊಲ ಏರಡ್ ಈ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್

14
ಮಧ್ವ ಮುನೀಶ್ವರ ಸಿದ್ಧಾಂತದಾ ಸಾರ
ವಾದಿರಾಜೆರ್ ಬಿತ್ತಿ ತಾದಿತೋಜುನ ಭಕ್ತಿ

15
ನನ ಪಾಕೊಜನ ಪುಣ್ಯಜನನೊಡೀ ತಲ ಧನ್ಯ
ಕನ್ನಡಿಗೆರೆ ಕೊಂಡಿ ಕನಕದಾಸನ ಕಿಂಡಿ

16
ಬಿರಣೆರ್ ವರೊ ನಟ್ಟಿ ಪರಶುರಾಮನ ಸೃಷ್ಟಿ
ಮುದ್ದಣ ಕವಿವರೆ ವೃದ್ಧಿಮಲ್ತಿನ ತಿರೆ

17
ಪಾರ್ತಿಸುಬ್ಬನ ತಾಳ ಕೀರ್ತನೆ ಮಾತಲ
ರತ್ನಾಕರಾವರ್ಣಿ ಇತ್ತೆ ಈ ದಿನೊದಾನಿ

18
ಅಡವೂರು ಮದವೂರು ಕಾವು ಕಣ್ಯರ ನಾಲ್
ಕದಿರೆಡ್ ಬೆದಿರೆಡ್ ಕಟಿಲ್ ಇಟ್ಟೇಲ್‌ಡ್,

19
ಕುಡಲಡ್ ಕಾರ್ಲಡ್ ಒಡಿಪು ಉದ್ಯಾರೊಡು
ಕೋಟ ಕಾಂತಾರೊಡ್ ಕಾಪು ಪುರಾಲ್‌ಡ್,

20
ಕುಂಬ್ಳೆ ಪುತ್ತೂರುಡು ಗ್ರಾಮೊಡು ಸೀಮೆಡ್
ಏಪೊಲ ಏರಡ್ ಈ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್

21
ಕಯ್ಯಾರ್ ಬಾಯಾರ್ ಪೇರೂರು ಪಾವೂರು
ಇಚ್ಲಾಡಿ ಮಂಗ್ಲಾಡಿ ಉಲಿಪಾಡಿ ಬೊಳಿಪಾಡಿ –

22
ಕೊಲ್ಲೂರು ಮಲ್ಲೂರು ಕೂಳೂರು ಬೋಳಾರು
ಕುಂಡಡ್ಕ, ಬಂದ್ಯಡ್ಕ, ಬೆದ್‌ರಡ್ಕ, ಬದಿಯಡ್ಕ

23
ಪರಮಲೆ ಪರಿಯಲ ಪುದರ್‌ದವೀನೆಲ,
ಏಪೊಲ ಏರಡ್ ಈ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್

24
ಸಾರೊ ಕಮ್ಮೊದ ಬಸ್ತಿ ಸಾರುನವೀ ಆಸ್ತಿ
ಮಾಮಲ್ಲ ಜಿನಮುದ್ರೆ ಗೋಮಟೇಶನ ನಿದ್ರೆ

25
ಮಲ್ಲಲಡಾಯಿದ ಕಲ್ಲ್‌ಗಡಾಯಿದ
ಪೊಸಸುಕೊದಾ ಬಿತ್ತ್ ಪೊಸಡಿಗುಂಪೆದಿಮಿತ್ತ್

26
ಕುದುರೆಮುಖಗುಡ್ಡೆ ವದಗಡೆಂಕುಲೆಗೆಡ್ಡೆ
ಕಡಲ್‌ದ ತೆರೆತೆರೆ ನೇತ್ರಾವತಿದ ನೊರೆ.

27
ಗಟ್ಟೊದ ಜನೊಕಿದ್ದಿ ಗುಟ್ಟುದವೀ ಸುದ್ದಿ
ದೇಬೆರೆ ವಿಗ್ರಹ ಸೋಬೆದ ಸಂಗ್ರಹ

28
ಮಾತ ಮಿರುನ ಕೀರ್ತಿ ಬೂತೊತಾನೊದ ಮೂರ್ತಿ
ಜನತೆದ ಜೀವನೊ ಘನತೆಡ್ ಪಾವನ

29
ಆಣ್ಣೋವು ಪೊಣ್ಣೋವು ಒಂಜಾದ್ ಸೇರೊಡು
ಏಪೊಲ ಏರಡ್ ಈ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್

30
ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆದ ನಾಯೆರ್ ನುಗೊ ಕೊಟ್ಟು
ನೇಜಿದ ನಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟದವೀಗುಟ್ಟು

31
ಕೊಪ್ಪುಬುಗುಡಿ ಓಲೆ ಬೆಂಡೋಲೆದಾ ಸೇಲೆ
ಸೀರೆಡ್ ಸಾಲ್‌ಡ್ ಲೆಂಡೆ ಮುಂಡಾಸ್‌ಡ್

32
ಅಕ್ಕೆಲ ಅಣ್ಣೆಲ ಮೆಗಿಯೆಲ ಮೆಗ್ದಿಲ
ಮೈತೆದಿ ಮೈತ್‌ನೆ ಕಂಡನಿ ಬುಡೆದಿಲ,

33
ತಿದ್ಯಮ್ಮೆ ತಿದ್ಯಪ್ಪೆ ನೇಲ್ಯಮ್ಮೆ ನೇಲ್ಯಪ್ಪೆ
ತಮ್ಮಲೆ ಅರ್ವದೆ ಮಾಮಿ ಮರ್ಮಾಲ್‌ಲ,

34
ಅಪ್ಪೆಲ ಅಮ್ಮೆಲ ಅಜ್ಜಿಲ ಅಜ್ಜೆಲ
ಮಾತೆರ್‌ಲ ಮಲ್ಲೆ, ಬಿಸುಕು ಸೇರ್‌ಲೆ ಬಲ್ಲೆ.

35
ಕುಕ್ಕುಡು ಕಂಗ್‌ಡ್ ತಾರೆಡ್ ಬಾರೆಡ್
ಗುಜ್ಜೆ ಪೆಲಕ್ಕಾಯಿ ಸೀಗೆ ನುರೆಕ್ಕಾಯಿ

36
ಗೊಂಡೆ ಅಬ್ಬಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಂಡೆಲ ಮಲ್ಲಿಗೆ
ಪೊರ್ಲುದ ಮದರಂಗಿ ತಿರ್ಲ್ ಗುಲಾಬಿ,

37
ಏನಿಲ್ ಪಟ್ಲಡ್ ಸುಗ್ಗಿ ಕೊಳಕ್ಕೆಡ್
ಪಚ್ಚೆದ ಪೈರ್‌ಡ್ ಮುಚ್ಚುನವೀನಾಡ್;

38
ಸೂಡಕೂಡೇಲ್‌ಡ್ ಕೋಟ ಪಾವಂಜೆಡ್
ಮಂಜೇಶ್ವರದ ಬೊಕ್ಕ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯದ ಸಟ್ಟಿ

39
ರಾಜೊಂದ ದೈವೊಲು ತೋಜೊಂದುಲ್ಲೆರ್ ಮೂಲು
ತೀರ್ಥೊಪುರ್ಸಾದೊದ ಉಚ್ಚಯೊ ಆಯನೊ,

40
ತಂಬಿಲ ಮಡೆತನ ನೇಮೊ ನಡಾವಳಿ
ಏಪೊಲ ಏರಡ್ ಈ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್

41
ಅಜಿಲಸಾವಂತೆರ್ ಚೌಟೆರ್ ಬಂಗೆರ್
ಅದಮಾರ್ ಪಲಿಮಾರ್ ಸೋದೇಲ ಸೀರೂರ್

42
ಪುತ್ತೈ ಕೃಷ್ಣಾಪುರ ಕಾಣ್ಯೂರು ವೇಣೂರು
ಕೊಲ್ಲೂರುದಧ್ಯಾತ್ಮ ಧರ್ಮಸ್ಥಳೊದ ಧರ್ಮ.

43
ಪಲುನಿಫಲ್ಗುನಿ ನೇತ್ರಾವತಿ ಪಯಸ್ವಿನಿ ಸೀತೆ
ಗಟ್ಟದ ಮುದೆಲ್‌ಡ್ ಪುಟ್ಟನವೀ ತೋಡು

44
ಯಕ್ಷಗಾನೊದ ಗುಣ ಹೆಚ್ಚಡೀ ಜನಮನ
ಗಾದೆದ ಗೌಜಿದ ಕಟ್ಟ್‌ದ ಗುಟ್ಟುಡು,

45
ಪಾಡ್ದನೊ ಪಂಡೊನಿ ಕೀರ್ತನೊ ಕೇಂಡೊನಿ
ಜೋಜೋದ ಜೋಗುಳ ಲೇಲೇದ ರಾಗೊಲ,

46
ಸರಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬರ್‌ಸಾವಡಿತ್ತೆದ,
ಏಪೊಲ ಏರಡ್ ಈ ತುಳುನಾಡ್‌ಡ್

47
ಅನ್ಯೆರ್ ಬತ್ತೆರ್ ಅನ್ಯಾಯೊ ಮಲ್ತೆರ್
ಪರಬಾಸೆ ಪಂಡ್‌ದ್ ಪಿರಿಮೋಸ ಪೋವಡೆ

48
ನಮ್ಮಪ್ಪೆ ನಂಕಪ್ಪೆ, ತೌಡರಿ ತೆಲಿತೀಪೆ
ಬೆಟ್ಟೆ ಬಂಗಾರ್‌ಗ್ ಪುತ್ತೊಲಿ ಮಾರಡೆ,

49
ಒಮ್ಮತೊದೀಸಾದಿ ನಮ್ಮ ಯುಗಾದಿ
ಇಲ್ಲ್‌ಇಲ್ಲ್‌ಗ್ ಬಲ್ಲೆ ಬಿಸುಕಣಿ ದಿನ ಮಲ್ಲೆ
(1931)

ತುಳುವೆರ್

ತುಳುವೆರೆನಾ ತುಳುನಾಡ್‌ಗ್ ಪೋಲೆ,
ತುಳುವೆರ್ ಬೇಲೆಡ್ ಬಿರ್‌ಸೆರ್ ತೂಲೆ;
ತುಳುವೆರೆಗೇ ದುಂಬುದ ಮರ್ಯಾದಿ,
ತುಳುವೆರೆ ಸುಕೊನೇ ಸತ್ಯೊದ ತಾದಿ

2
ತುಳುವೆರೆ ತಿಗಲೆದ ತಿರ್ಲ್‌ನ್ ತೂದು
ತುಳುವೆರೆ ಜವ್ವನೊ ಜೀವನೊಗಾದ್;
ತುಳುವೆರೆ ದೇಬೆರೆಗವು ಕುಶಿಯಾಂಡ್
ತುಳುವೆರೆಗೀ ಬಿಂಕೊದ ಪುದರಾಂಡ್.

3
ತುಳುವೆರೆ ಜೀವನೊ ಬೆನ್ನಿದ ಬೇಲೆ
ತುಳುವೆರೆ ಬದ್‌ಕೇ ಮಣ್ಣ್‌ದ ಮೂಲೆ;
ತುಳುವೆರೆಗೇ ನುಗೊ ನಾಯರ್ ಕೊಟ್ಟು,
ತುಳುವೆರೆಗೇ ಸುಕೊ ಸಂತೋಸು ಒಟ್ಟು

4
ತುಳುವೆರೆನಾ ಭಾಗ್ಯೊದ ಇಣೆಎರ್ಲ್
ತುಳುವೆರೆನಾ ಕಂಬುಲ ಕರೆ ಪೊರ್ಲು;
ತುಳುವೆರೆ ಜೀವನ ದಿಂಜಿದಿ ತಿರ್ಲ್
ತುಳುವೆರೆ ಬಿರ್ಸತಿಕೆಡೆ ಜನ ಮರ್ಲ್

5
ತುಳುವೆರೆ ಕಂಡೊದ ಕೋರಿಗ್ ಪೋಲೆ,
ತುಳುವೆರೆ ಪುಂಡುಡು ಮೈಮರ್ಲಾಲೆ;
ತುಳುವೆರೆ ಜನನೊನ್ ನೆನೆತ್‌ದ್ ತೂಲೆ
ತುಳುವರೆಗವು ಗುಣಕೀರ್ತನೆ ಮಾಲೆ

6
ತುಳುವೆರೆ ಬಾಲೆಳು ವಜ್ರೊದ ಪರೆಲ್,
ತುಳುವೆರೆ ಉಂಗಿಲೊದೆಂಗಿನ ಬಿರೆಲ್,
ತುಳುವೆರ್ ಬಂಗಾರ್‌ದ ಸಿರಿ ಕುರಲ್
ತುಳುವೆರ್ ನೀತಿಗ್ ನಿತ್ಯೊದ ನಿರೆಲ್.

(1932)

ಗೋಮಟ

ಪೊರ್ಲುಕಂಟ್‌ದ ಮೈಮೆ ನಿನ್ನವು
ಕಾರ್ಲದಾ ಸಿರಿ ಗೋಮಟ;
ಏರ್ಲ ನಿನ್ನನ್ ತೂಪಿನಕ್ಲೆಗ್
ಮರ್ಲ್ ಮದೆಪನ ಗೋಮಟ?

ವರ್ಸೊವರ್ಸೊದ ಬರ್ಸೊ ಬರ್ಸೊದ
ತೆಡಿಲ್ ಮಿಂಚಿಡೆ ಮಿಂಚಿದ;
ಧ್ಯಾನನಿಶ್ಚಲ ನಿತ್ಯಮೂರುತಿ
ಇಂಚನಿಜ ನಿಲೆ ಸಾರ್‌ದ

ಪಗೆಲ್ ದೊಂಬುಗು ರಾತ್ರಿ ಕತ್ತಲೆ
ಗಾಳಿಚಳಿಕ್‌ಲ ಬತ್ತಲೆ;
ನಿನ್ನ ಸಮ್ಯಕ್‌ತತ್ವ ಜೈನೆರೆ
ಬದ್‌ಕ್ ಭಾಗ್ಯೊಗೆ ಆಸರೆ.

ದತ್ತ್‌ಬಲತ್‌ಗ್ ತಿರ್ತ್‌ಮಿತ್ತ್‌ಗ್
ಪತ್ತ್‌ದಿಕ್ಕ್‌ಗ್ ಮುತ್ತುದ;
ಕಾಮರೂಪಿ ದಿಗಂಬರಾಕೃತಿ
ಮೌನಮಂತ್ರೊಡೆ ಉಂತುದ.

ಏತ್ ವರ್ಸೊಗು ದುಂಬು, ರಾಮ –
ಸಮುದ್ರೊಡೀ ಮಿಾದಿತ್ತನ?
ಏತ್ ಕಾಲೊಡು ಪ್ರಕೃತಿದೇವಿನ
ಸತ್ಯಶಕ್ತಿಡ್ ಮೆರೆಯನ?

ನಿನ್ನ ತುಳುವೆರೆ ಭಕ್ತಿ ಶಕ್ತಿದ
ಕಡಲ್ ತೆರೆನುರೆಯೇರಡ್;
ನಿನ್ನ ತುಳುವೆರೆ ಧೈರ್ಯಸಾಹಸ
ಗಟ್ಟೊದಾ ತರೆಏರಡ್

ನಿನ್ನ ಗಟ್ಟಿದ ರಟ್ಟೆ ತುಳುವೆರೆ
ಭೂಮಿ ಬದ್‌ಕ್‌ನ್ ಕಾಪೊಡು;
ನಿನ್ನ ತಪಸ್‌ದ ಶಕ್ತಿ ಲೋಕೊದ
ಭಾಗ್ಯೊಬುಳೆಪಿನ ತೂವೊಡು.

(1932)

ಗಾಂಧಿ

ಅತ್ತ? ಈತರೆದೆರ್ತ ಲೋಕೊದ
ಮಿತ್ತ್, ನಿನ ನಿಜ ಕೀರ್ತಿಡ್,
ಸತ್ಯಸಾದಿನೆ ಪತ್ತ್‌ದುಂತಿನ
ನಿತ್ಯಮಂಗಲ ಮೂರ್ತಿಡ್

2
ಸತ್ಯಶಾಂತಿಸಮುದ್ರಮಥನೊಡು
ಮಿತ್ತ್ ಬತ್ತನ? ಪುಣ್ಯಕಥನೊಡು
ಜೆತ್ತಿ ಜನತೆದ ಜಾಗೃತಿದ ನಡು,
ನಿತ್ಯ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹೊದ ರೂಪೊಡು

3
ತಿರ್ತ್ ತಾರ್‌ನ ಸುಪ್ತ ಜನತೆಗ್
ಮಿತ್ತ ಮಹಿಮೆದ ತತ್ವ ತಿಲ್ರ್‌ನ್
ಬಿತ್ತ್‌ನಾ ಕಾರಣೊಡೆ ಇತ್ತೆಲ
ಸುತ್ತು ಸಾರುಂಡಹಿಂಸತತ್ವಲ

4
ಧನ್ಯಜೀವಿಲೆ ಉನ್ನತೋನ್ನತ
ಸನ್ನುತಿದ ಸಂಭ್ರಮೊನೆ ಸಾಧಿತ,
ನಿನ್ನ ನೆನಪೇ ಸತ್ಯೊದಾ ಸುದೆ
ಪುಣ್ಯಫಲಿತ್‌ನ ಸೊರ್ಗೊದಾ ಸುಧೆ

5
ನಿನ್ನ ದರ್ಶನೊ ದಿವ್ಯದರ್ಶನೊ,
ಉನ್ನತೋನ್ನತ ಪುಣ್ಯಸ್ಪರ್ಶನೊ,
ನಿನ್ನ ಈ ಗುಣೊ ಧನ್ಯ ಜೀವನೊ,
ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣೊಗು ನಿನ್ನ ಚೇತನೊ.

(1934)

ಸಿರಿಕಿಟ್ಣದೇಬೆರ್

ಜೋಜೋ ಜೋಕುಲೆಪದೊ ಕೇನೊಡೀ ಬಾಲೆ,
ಜೋಜೋ ಸಿರಿಕಿಟ್ಣದೇಬೆರ್‌ಗೆ–ಜೋಜೋ

1
ಅಟ್ಟೆಮಿ ನಡುಇರ್ಲ್ ರೋಣಿನಚ್ಚತ್ರೊಡು
ಪುಟ್ಯೆರ್ ಸಿರಿ ಕಿಟ್ಣ ದೇಬೆರ್‌ಗೆ –ಜೋ ಜೋ

2
ಕಡಲ್‌ದ ನಡುಟೊಂಜಿ ಮಾಮಲ್ಲ ಮಾಸೇಸ
ಒಡಲ್‌ಡ್ ಜೆತ್ತೊಂಡಿ ಮಾಸಾಮಿಗೆ ಜೋಜೋ

3
ಆ ವಸುದೇವಗ್ ಮಗೆಯಾದ್ ಬತ್ತೆರ್
ದೇವಕಿ ಬಂಜಿಡ್ ಜತ್ತೆರ್‌ಗೆ ಜೋಜೋ

4
ನಂಜಿದ ಮಿರೆಕೊರಿ ಪಾತಕಿ ಪೂತನಿ
ಬಂಜಿದ ನೆತ್ತರ್ ಒಯ್ತೆರ್‌ಗೆ – ಜೋಜೋ

5
ಗಾಡಿದ ರೂಪುದ ರಕ್ಕಸಮಾಯೆನ್
ಪೋಡ್ಯಂದೆ ತರೆ ಚೆಂಡ್‌ದಂಟ್ಯೆರ್‌ಗೆ ಜೋಜೋ

6
ಗಾಳಿದ ಧೂಳ್‌ಡ್ ಲೋಕೊನೆ ಮುರ್ಕಾಯಿ
ಖೂಳನ ಕರ್ಲ್‌ನ್ ಕದತೆರ್‌ಗೆ ಜೋಜೋ

7
ವತ್ಸಧೇನುಕಬಕ ಇಂಚನೆ ನನಪಾಕ
ಕುತ್ತಿತೆರೆನ್ ಮಾತ ಕಳೆಯೆರ್‌ಗೆ – ಜೋಜೋ

8
ಬಲರಾಮ ಬಲಪತ್‌ದಾನಂದಮಯೆರಾದ್
ಬಲತೆರ್ ನಂದಗೋಕುಲೊಡಾರ್‌ಗೆ – ಜೋಜೋ

9
ಕಾಳಿಂಗಮರ್ದನಗೊಬ್ಬು ಗೊಬ್ಬುದ್
ಲೀಲಾವಿನೋದೊಡೆ ಮೆರೆಯೆರ್‌ಗೆ– ಜೋಜೋ

10
ಇಲ್ಲ್‌ಲ್ಲ್ ನೂರ್‌ದ್ ನೆಯ್‌ಮುದ್ದೆ ತಿಂದ್‌ದ್
ಪೊರ್ಲು ಪೊಣ್ಣುಲೆ ಕಣ್ಣ್‌ಕಟ್ಯೆರ್‌ಗೆ – ಜೋಜೋ

11
ರಾಸೊದ ನಲಿಕೆಡ್ ರಾಗೊದ ರಂಗ್‌ಡ್
ವಾಸುದೇವೆರ್ ನಲಿನಲಿತೆರ್‌ಗೆ – ಜೋಜೋ

12
ಅಕ್ರೂರೆ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಬಿಲ್ಲಹಬ್ಬೊಗು ಪೋದ್
ಆ ಕ್ರೂರಕಂಸನ್ ಕೆರಿಯೆರ್‌ಗೆ – ಜೋಜೋ

13
ಕತ್ತಲೆ ಕೋಣೆದ ಅಪ್ಪೆಮ್ಮೆ ಬಂಜೊದಾ –
ಪತ್ತ್‌ನ್ ಮಾತಲ ಕಳೆಯೆರೆಗೆ – ಜೋಜೋ

14
ಪೊಸತಾದ್ ದ್ವಾರಕೆ ಪಟ್ಟನೊ ಕಟ್ಯೆರ್
ವಸುದೇವ ಮಗೆ ಕಿಟ್ಣದೇಬೆರ್‌ಗೆ – ಜೋಜೋ

15
ಸತ್ಯಮ್ಮ ರುಗ್ಮಿಣಿ ಎಣ್ಮ ಪಟ್ಟೊದ ರಾಣಿ
ನಿತ್ಯಸೇವೆಡ್ ಸುಕೊಟಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ – ಜೋಜೋ

16
ರಾಜರಾಜೆರ್ ಸೇರಿ ರಾಜಸೂಯೊದ ದಿನ
ರಾಜಮರ್ಯಾದಿನ್ ಪಡೆಯೆರ್‌ಗೆ – ಜೋಜೋ

17
ಭಾರತಯುದ್ಧೊಡು ಪಾಂಡವಪುಣ್ಯೊಡು
ಸಾರಥಿ ಅರ್ಜುನಗಾಯೆರ್‌ಗೆ – ಜೋಜೋ

18
ಅನ್ಯಾಯೊ ಆಪತ್ತನಿಷ್ಟೊನ್ ಕಳೆಯೆರ್
ಪುಣ್ಯಪುರುಸೆ ಕಿಟ್ಣದೇಬೆರ್‌ಗೆ – ಜೋಜೋ

19
ತುಳುನಾಡ್‌ಡುಪ್ಪುನ ತುಳುಜನಯಿೊಕತೆ
ತುಳುಪಾತೆರೊಡೆ ಪೊರ್ಲುಪಂಡೆರ್‌ಗೆ – ಜೋಜೋ

(1934)

ಪೆತ್ತ

ಪೆತ್ತ ಈ ಅಪ್ಪೆತ್ತ? ಏಪೊಲ
ಮಿತ್ತ ಭೂಮಿದ ಸತ್ಯನೇ,
ಪತ್ತ್‌ದೀ ತುಳುನಾಡ್ ಕಾಪುಲ
ಸತ್ಯಪುತ್ರೆರೆ ಕೀರ್ತಿನೆ

2
ಧನ್ಯ ಧರಣೀತಲೊನೆ ದಿಂಜಿ
ಪುಣ್ಯಫಲೊನೇ ಫಲಿತಿ ಬಂಜಿ –
ಡೆನ್ನಜನ್ಮೊ ಬರಡ್ ಒಂಜಿ
ನಿನ್ನಪೇರೇ ಪರುವೆ ಕಂಜಿ

3
ತೂದು ಮಡ್ಡಿದ ಮಾತ ರುಚಿನ್,
ಮೇದ್‌ಗುಡ್ಡೆದ ಪಂತಿ ಪಜಿರ್‌ನ್,
ಹೇದಯಾನಿಧಿ ಕೊರಿಯ ಒಯಿನ್?
ಸ್ವಾದು ಸ್ವಾದುದ ಪೇರ್ ನೆಯಿನ್

4
ನಿನ್ನ ಅಳೆನೆಯಿ ಪರ್ತಿನಾಕುಲು
ನಿನ್ನ ಪುದರ್‌ಡ್ ಪಿರ್ತಿದಾಕುಲು,
ನಿನ್ನ ಪೇರ್‌ನ್ ಪರಿನ ಜೋಕುಲು
ಸನ್ನುತಿನ್ ಸಂದಾವೊ ಬಾಲೆಲು.

(1934)

ಶಕ್ತಿಗೀತೆ

ಏರಡೇರಡ್ ಜವ್ವನೊ
ಸಾರೊ ಸಾರಡ್ ಜೀವನೊ

1
ಒಮ್ಮತದ ನೆಲೆಬೀಡ್‌ದ
ನಮ್ಮವೀ ತುಳುನಾಡ್‌ದ
ದೇಸೊ ನಮ್ಮವು ನಮ್ಮವೆ
ಬಾಸೆ ನಮ್ಮವು ನಮ್ಮವೆ

2
ಜಯತು ಜಯಜಯ ಜಯರವ
ಜಯತು ನಾಡ್‌ದ ಗೌರವ
ಅಟ್ಟಹಾಸದ ಪಾತೆರೊ,
ಕುಟ್ಟಡಾಕಸೊದಾಕರೊ

3
ಕನಡ ಕೇರಳ ದೇಸಲ
ಕೇನೊಡೀ ಜಯಘೋಷಲ
ವಿಕ್ರಮದ ಜನ ಗೆಂದಡ್
ಅಕ್ರಮದ ಮನ ಕುಂದಡ್

4
ಒಂಜಿ ಬಂಜಿದ ಪುತ್ರೆರ್,
ದಿಂಜಿದಿಂಜಿದಿ ನೆತ್ತೆರ್,
ಸತ್ಯ ಸಾಹಸ ಸೇರಡ್
ಸತ್ಯ ಸಂಗರ ಸಾರಡ್

(1934)

ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ

ಸುತ್ತುಭೂಮಿದ ನಟ್ಟನಡುಟು
ಮಿತ್ತ್‌ದಾ ಕರ್ನಾಟದೇಸೊಡು
ಇತ್ತೆ, ಪೆತ್ತದ ಗೊಲ್ಲೆ, ಅವುಲುನ –
ಡತ್ತಿ ಕತೆನೀ ಕೇಣ್‌ಲ.

2
ಪುಲ್ಯ ಪೊರ್ತುಗು ಲಕ್ಕ್‌ದಾಯೆ
ಎಲ್ಯಬೊಲ್ಪುಗೆ ಮೊದ್ ತುದೆಟ್,
ಕುಲ್ಯೆ ಮುಂಡೊಗು ಬೊಟ್ಟು ಪಾಡ್‌ದ್
ಪೊರ್ಲು ಜುಟ್ಟುಲ ಕಟ್ಟ್‌ದ್

3
ಒರಿಯೆ ಕುಕ್ಕುದ ಮರತ ಮುದೆಲ್‌ಡ್
ಉರಿತೆ ಪುರಲ್‌ನ್ ಗೊಲ್ಲ ಗೌಡೆ,
ತೆರಿದ್ ಸುತ್ತಲ ಮೇಪಿ ಪೆತ್ತಲ
ಬರಿಯೆರಾಯನ ಮುಟ್ಟಗ್

4
ಗೊಲ್ಲೆ ಲೆತ್ತಿನ ದನಿನ್ ಕೇಂಡ್‌ದ್
ಮಲ್ಲ ಪೇರ್‌ದ ಪೆತ್ತ ಮಾತ,
ಬಲ್ಲಲೆಕ್ಕೊಡು ಪೇರ್ ಕೊರ್‌ನಗ
ಅಪ್ಪ ದಿಂಜಿಂಡ್ ಗಿಂಡಿಲ

5
ದಿಂಜಿ ಕಾಡ್‌ದ ಮಲ್ಲ ಬಾಂಡಿಲ್ –
ಡೊಂಜಿ ಅರ್ಬುದ ಪುದರ್‌ದಾ ಪಿಲಿ
ಬಂಜಿ ಬಾಯಿಡ್ ಬಡವು ಬಂಜದ
ನಂಜಿ ಪೊತ್ತ್‌ದ್ ಲಕ್ಕ್‌ಂಡ್.

6
ಬಡವು ಕೋಪೊಡು ಪುಡೆರ್‌ದಾ ಪಿಲಿ
ತೆಡಿಲ್‌ದಬ್ಬರ ಬೊಬ್ಬೆ ಪಾಡ್‌ದ್

ನಡತ್ ಬನ್ನಗ ಮಾತ ಪೆತ್ತಲು
ಪೋಡಿ ಪತ್ತ್‌ದ್ ಬಲಿತೊಗೆ

7
ಪುಣ್ಯಕೋಟಿ ಪನ್ಪಿ ಪೆತ್ತಗ್
ಕಿನ್ನಿಕಂಜಿದ ನೆನೆಪು ಬತ್ತ್‌ದ್
ತನ್ನ ಪೇರ್‌ನ್ ಕೊರಿಯೆರಾದ್
ಎನ್ನಿದೊಂಜೇ ಬನ್ನಗ

8
ಇತ್ತೆ ತಿಕ್‌ಂಡೆಂಕೆಡ್ಡೆವನಸ್
ತತ್ತ್ ಪೋಯೆರೆಬಲ್ಲಿ ಪಂಡ್‌ದ್
ಬತ್ತ್‌ದಾಪಿಲಿರಾಯೆ ಪಾರ್‌ದ್
ಪೆತ್ತಗಡ್ಡೊನೆ ಉಂತ್‌ನ್ಡ್.

9
ಮಿತ್ತ್ ಬೂರುದು ನಿನ್ನ ಮೈತ
ನೆತ್ತೆರ್‌ನ್ ಪರ್ ಪರ್‌ದ್ ಬಂಜಿ –
ಡಿತ್ತಿ ಕರ್ಲ್‌ನ್ ಕದಪೆ ಪನ್ನಗ
ಪೆತ್ತ ಸಾರ್‌ದ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ್

10
"ಒಂಜಿಪಾತೆರ ಪಿಲಿಯೆ ಕೇನ್
ಕಂಜಿ ಉಂಡು ಕರೆಂಕಿದುಲಯಿ,
ದಿಂಡಿ ಪೇರ್‌ನ್ ಕೊರ್‌ದ್ ಬರುವೆ
ಒಂಜಿ ನಿಮಿಷೊಡೆ ಈಡೆಗ್"

11
"ಬಡವು ಬಾಯಿಗ್ ಬತ್ತಿನಯಿನ್
ಬುಡುದುಕೊರ್‌ಂಡವು ಪಿರತಿಕಂದ್,
ಪೋಡಿ ತತ್ತ್‌ದ್ ಮುಲ್ತು ಪೋಂಡ
ಕಾಡ್‌ಗೀ ಪಿರ ಬರುವನ?"

12
"ಸತ್ಯೊನೇ ಅಪ್ಪೆಮ್ಮೆ ಪಿನ್‌ಲ,
ಸತ್ಯನಂಕ್ ಕುಟುಂಬ ತೆರಿಲ,

ಸತ್ಯಪಾತೆರೊ ತತ್ತ್ ನಡತ್ಂಡ
ಮಿತ್ತ ದೇಬೆರ್ ಮುನಿವೆರ್."

13
"ಕೆರ್‌ದ್ ತಿನಿಯೆರ ಬತ್ತಿ ಪಿಲಿಕ್
ಪೊರುಲು ಪಾತೆರ ಕೊರ್‌ದ್ ಬತ್ತೆ
ಪಿರಿಯೊದಾಮಗ ಬುಲಿಪಡಣ್ಣ
ಒರಿಲಯಿೊ ಒರಿಯಾಂಡಲ."

14
"ಅಪ್ಪೆ, ಅಯ್ಯೊ ಈರ್ ಪೋಪರೊ?
ಉಪ್ಪೊಡಾ? ಯಾನೊರಿಯೆ ಮೂಲು?
ಜೆಪ್ಪೊಡೇರೆನಮುಟ್ಟ? ಪಿರ್ತಿದ
ಅಪ್ಪೆ-ಪೋವಡೆ ಕಾಡ್‌ಗ್."

15
"ಕೊರುದು ನಂಬುಗೆ ಪಂಡ್‌ದಿಂಚ
ತೆರಿದ್ ತತ್ತ್ಂಡ ಪನ್ವೆರೆಂಚ?
ಸರ್‌ತ ಆಡೆಗೆ ಪೋಪೆ ಬಾಲೆ
ತೆರಿಲ-ಪಾತೆರ ಕಂಡಿತ"

16
"ಏರೆ ಪೇರ್‌ನ್ ಪರುವೆ ಅಪ್ಪೆ,
ಏರೆನೆಂಚ ಸೇರ್‌ದುಪ್ಪೆ,
ಏರೆನೊಟ್ಟಿಗೆ ಯಾನ್ ಜೆಪ್ಪೆ
ಏರ್‌ಲಾ ಗತಿ ಇಜ್ಜೆರ್"

17
"ಅಪ್ಪೆನಕುಲೆ, ಅಕ್ಕೆನಕುಲೆ
ಒಪ್ಪ ಪುಟ್ಟ್‌ನ ಮೆಗ್ದಿನಕುಲೆ
ಅಪ್ಪೆ ಇಜ್ಯಂದಿತ್ತಿ ಬಾಲೆ, ನ-
ಡಪ್ಪುಡುಲೆ ನಿಕುಲೆಡ್ಡೆಡ್."

18
"ಒರಿಯೆ ದುಂಬುಗು ಪೋಂಡ ತಾಡಡೆ,
ಒರಿಂಡ ಪಿರ ನಿಕುಲಪಗ ದೊಂಕಡೆ
ತೆರಿದ್ ತನತನ ಕಂಜಿದಲೆಕನೆ
ಒರಿಪೊಡೀ ಪುರುಬಾಲೆನ್."

19
“ಬಟ್ಟಬರೆಟೀ ಮೇವಡಣ್ಣಾ,
ಗಟ್ಟಗುಡ್ಡೆಗ್ ಪೋವಡಣ್ಣ,
ದುಟ್ಟೆಪಿಲಿ ಅವುಲುಂತುದುಪ್ಪೆ
ನಟ್ಟನಡುಟೇ ನಡಪುಲ”

20
“ದಿಕ್ಕ್ ಇಜ್ಯಂದಾಂಡೆ ಬಾಲೆ,
ತಿಕ್ಕ್‌ಡಿಯೆ ಪಿಲಿರಾಯ ಬಾಯಿಗ್,
ಬೊಕ್ಕೊದಾ ರುಣ ತೀರ್‌ಂಡಿನಿಯೆ
ದುಕ್ಕೊ ದುಂಬುಗು ಮಲ್ಪಡ.”

21
ಪೆತ್ತ ಕಂಜಿನ್ ಇಂಚ ಬುಡುದು
ಪೊರ್ತು ಒಂತೆಲ ಕಡೆಸವಂದೆ
ಬತ್ತ್‌ದಾ ಪಿಲಿಗಮಿತಬಾಯಿಗ್
ಲೆತ್ತ್ ಲೆತ್ತ್‌ದ್ ಪಂಡ್‌ಂಡ್.

22
“ತುಂಡು ದೆತೊನು ಮಾಸೊ ದೆತೊನು,
ತುಂಡುತಿಗಲೆದ ರಕ್ತ ದೆತೊನು;
ಚಂಡಪಿಲಿ ಈ ದೆತೊನು ಜೀವೊನೆ
ಉಂಡುದೀ ಸುಖೊಟುಪ್ಪುಲ”

23
ಪುಣ್ಯಕೋಟಿನ ಪುಣ್ಯ ತೂದ್
ಕಣ್ಣನೀರ್‌ಡ್ ಪಂಡ್‌ಂಡಾ ಪಿಲಿ;
“ಎನ್ನ ಮೆಗ್‌ದಿನ್ ಕೆರ್‌ದ್ ತಿಂದ್‌ಂಡ
ದುನ್ನ ಭೂಮಿಗೆ ಯಾನೊರಿ”

24
“ಎನ್ನ ಬೆರಿಯಿೊ ಬತ್ತಿನಾಲ್
ನಿನ್ನನೆಂಚಗೆ ಕೆರೊಲಿ ಯಾನ್”
ಎನ್ನ್‌ದಾ ಪಿಲಿರಾಯೆ ಅಪಗನೆ
ತನ್ನ ಜೀವೊನೆ ದೆತ್ತಂಡ್.

(1935)

ಮಂಗಳಾವತಾರ

ಮಾಮಲ್ಲ ಭೂಮಾತೆ ಭೂಮಿಭಾರೊಗು ಭೀತೆ
ಗೋಮಾತೆ ತಾನಾದ್ ಸುರನಿಕರ ಸೇರಾದ್
ಸ್ವಾಮಿದೇಬೆರೆ ವಿಷ್ಣುವೈಕುಂಠೊಗೇ ಪೋದ್
ಪಾದೊಪತ್‌ದಡ್ಡಬೂರ್ದ್;
"ಶ್ರೀ ಮಾಧವಾ, ದೇವ, ನಾರಾಯಣಾ, ಕೇನ್ಲೆ
ಆಮಹಾರಕ್ಕಸೆರ್ ಪಾಕೊಜನ ಲಕ್ಕ್‌ದೆರ್
ತಾಮಸೀಚರೆರಕುಲು ಅನ್ಯಾಯ ಆಪತ್ತ್
ಕಷ್ಟೊನೇ ಕೊರಿಯೆರೆಂಕ್"

2
"ದಿನನಿತ್ಯೊ ಲೋಕಕಂಟಕೆರಾದ್ ಬಲತೊಂದು,
ಜನಮಾನಿಕಂಟೆಲ್‌ಗ್ ಕತ್ತಿನೇ ಕೋತೊಂದು,
ಪನಿತ್ ದಯೆದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಮಾತಲಾ ಮದತೊಂದು,
ನೆನೆಪಂದೆ ರೀತಿ ನೀತಿ,
ಎನ ಪುಣ್ಯ ಪೊನ್ನುಲೆನ್ ಕಂಡೊಂದು ಕೊಂಡೊಪೆರ್,
ಎನಮಾನ ಮರ್ಯಾದಿ ನಿಟ್ಟ್ ನಿಲೆ ಸೆಟ್ಟಯೆರ್,
ಎನ ಬಂಜಿಬಾಲೆಲೆಗ್ ಬಂಜೋನೇ ಕೊರ್‌ಕೊರ್‌ದ್
ಎನಕರ್ಲ್ ಕುರೆಕುರೆಯೆರ್;

3
"ಈ ರಕ್ಕಸೆರೆನ್ ಗಿಡೆದೇರೆನನ್ ಕಾತೊನೊಡು?
ಈರೆ ಸಿರಿದಯೆದೀದ್ ಮಾರಿಲೆನ್ ಮಾಜವೊಡು
ಈ ರೀತಿನೀತಿ ಪತ್‌ದೆನ್ನನುದ್ಧರಿಪುನಾರ್
ಈರೊರಿಯೆ ಮಂಗಳಾತ್ಮ,
ಈರೆನೇ ನಂಬೊಂದೆ ನಿತ್ಯ ನಿಲೆ ನೆನೆತೊಂದೆ
ಈರೆಡನೆ ಪಂಡೊಂಡೆ, ಎನಕಷ್ಟ ಕೇಂಡೊಂದು
ಈ ಅಧರ್ಮೊನು ಕಲೆದ್ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನೆಗ್
ಅವತಾರ ಪತ್‌ದ್ ಬರೊಡು"

4

ಭೂದೇವಿ ಬಂಜೊದಾ ಬುಲಿಪುನೇ ಕೇಂಡೆರ್‌ಗೆ
ಆದರಿತ್‌ದಪಗ ಬೆರಿಬೊಟ್ಟುದೇ ಪಂಡೆರ್‌ಗೆ,
"ಈ ದುಕ್ಕ ಮಲ್ಲಡೆನ್ನಪ್ಪೆ ಓ ಎನ ಮಗಳೆ
ನಿನ ಕಷ್ಟಕಾಲೊ ಪೋಂಡು;
ಜಾದ್ ಭೂಮಿಡ್ ಕಲೆನ್, ಆ ಕಳುವ ಕಂಡುಲೆನ್
ಆದ್ ಪತ್ತವತಾರೊ ರಕ್ಕಸೆರೆ ತರೆ ತರಿದ್
ಆದಾನವೆರೆ ಸುದ್ದಿ ಮಾತಲಾ ಮಾಜಾವೆ
ತೋಜಾವೆ ದಿವ್ಯಶಕ್ತಿ"

5

ಮಂಗಳಾತ್ಮಕೆ ಇಂಚ ಧೈರ್ಯೊನೇ ಕೊರಿಯೆರ್‌ಗೆ,
ಮಂಗಳಾಂಗಿಯೆ ಭೂಮಿದೇವಿ ಸುಕೊಟಿತ್ತೆರ್‌ಗೆ,
ಮಂಗಳಂ ಮೂಜಿಲೋಕೊಗು ನಿತ್ಯಮಂಗಳೊಗೆ
ಸಿರಿದೇಬೆರವತಾರೊಗೆ,
ಮಂಗಳಂ ಮಂಗಳಂ ಮಂಗಳಾರತಿ ಬರಡ್,
ಮಂಗಳಂ ನಿತ್ಯ ಶುಭ ಜಯ ಮಂಗಳಂ ಪನಡ್,
ಮಂಗಳಂ ಮಂಗಳಂ ಮಂಗಳಾವಡ್ ನಮ್ಮ
ತುಳುನಾಡ ಭೂರಾಣಿಗ್.

(1935)

ಪುರಾಲ್‌ದ ಚೆಂಡ್

ಪಂಡ್‌ದ್ ಮುಗಿಯಂದಿ
ಪೊರೂಲ್‌ದಾ
ಕಂಡೊದ ಚೆಂಡವು
ಪುರಾಲ್‌ದಾ;
ಚಂಡೆರೆ ಮುಂಡೆರೆ
ತರೇನ್‌ಲ
ತುಂಡುದ್ ದಂಟಿನಿ
ಕೇಂಡೋನುಲಾ

ಆನಿದ ಆ ಮತ್ತ –
ಹರ್ಷೊನಿತ್ತೆ,
ಮಾನಿಲ್ ಮದಪಂದೆ ತೋಜ್ವೆರತ್ತೆ!
ಆದಿಮಹಾಶಕ್ತಿ –
ದಾರೊಪೊಡು.
ಭೂದೇವಿ ಬಂಜೊದ
ಭಾರೊ ಪೋಂಡು

ಬಲಬಲ ಮಾಮಾಯೆ
ಚೆಂಡ್‌ದಾನಿ,
ಇಲ್ ಇಲ್ಲ್ ನವಶಕ್ತಿ
ದಿಂಜಿನಾನಿ,
ತುಳುವಪ್ಪೆ ಪಾತೆರೊ
ಪಂಡೊನಡ್
ತುಳುಬಾಲೆ ಜವ್ವನೊ
ಜೋರಾವಡ್

ಮಲಮಲ್ಲ ಮಹಾತ್ಮೆ –
ದೀರೋಪೊಡು,
ತುಳುನಾಡಸಿರಿಬುಲೆ
ಬುಲೆವನಡ್
ಪಂಡ್‌ದ್ ಮುಗಿಯಂದಿ
ಪೊರೂಲ್‌ದಾ
ಕಂಡೊದ ಚೆಂಡವು
ಪುರಾಲ್‌ದ

(1936)

ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರೊ

ಎಂಕ್ ತುಳುವ ಬಾಲೆಲೆನಾ – ಸುದ್ದಿ ಪನುವರಾ?
ಓಹೋ! ಎಂಕ್ ತೆರಿನವಯಿನ್ ಮಾತ ಪನ್‌ಪೆ ಕೇನ್ಪರಾ?

1
ತುಳುವನಾಡ್ ಚಳವಳಸುರು –
ಮಲ್ತಿನೇರ್‌ಯೆ?
ತುಳುವತನಯೆ ಶ್ರೀನಿವಾಸೆ
ಒಡಿಪುದಾರ್‌ಯೆ.

2
ತುಳುವ ಬಾಸೆ ವ್ಯಾಕೊರಣೊನು
ಬರೆಯಿನೇರ್‌ಯೆ?
ತುಳುವೆರಾರ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ
ಪುದರ್‌ದಾರ್‌ಯೆ.

3
ನಂಕ್‌ತುಳುಟು ಪಂಚವಟಿನ್
ಪಂಡಿನೇರ್‌ಯೆ?
ಸಂಕಯೆ ಬಾಯಾರ್‌ದಾರ್
ಭಾಗವತೆರ್‌ಯೆ.

4
ಕನಡ ಕಿಟ್ಣರಾಜಿ ತುಳುಟು
ಕನತಿನೇರ್‌ಯೆ?
ಕನಡಬಾಸೆದಾರ್ ಬಡಕ
ಬೈಲ್‌ದಾರ್‌ಯೆ.

5
ಪಿನೊಡವಾರೆ ಪುದರವೆಂಚ
ಕೇನೊಡೆಂಕ್‌ಯೆ?
ಪನ್‌ಪೆ ಪರಮೇಸ್ರಾಯೆರಾರ್
ಬುದ್ಧಿವಂತೆಯೆ.

6
ತುಳುಬಲೀಂದ್ರ ಸಂಧಿಬರೆನ
ಬಿರ್ಸೆರೇರ್‌ಯೆ?
ತುಳುವಮುಂಜೆಗುತ್ತು ಶೀನ
ಹೆಗ್ಗಡೇರ್‌ಯೆ.

7
ಅಳಿಯಕಟ್ಟ್ ಗುಟ್ಟುನೊಟ್ಟು
ಬರೆಯಿನೇರ್‌ಯೆ?
ಅಳಿಯೆದಾಂತಿ ಸತ್ಯಮಿತ್ರ
ಪುದರ್‌ದಾರ್‌ಯೆ.

8
ಮಂಡಲತುಳುಕಾನಿಗೆನವು
ಕೊರಿನವೇರ್‌ಯೆ?
ಕೇಂಡ್‌ದುಪ್ಪೊಡಾರೆ ಪುದರ್
ಕಿಲ್ಲೆರತ್ತೊಯೆ.

9
ಪುಂಡು ತಾಳಮದ್ದೊಲಿಡ್‌ಲ
ಬಿರ್‌ಸೆರಾರ್‌ಯೆ,
ಪಂಡಿಪೊರ್ಲುಪಾತೆರೊದಾ
ಪುಣ್ಯವಂತೆಯೆ.

10
ಅಮಲ್ ದೆಪ್ಪಡೇಂದ್ ಕಬಿತೊ
ಕಟ್ಟಿನೇರ್‌ಯೆ?
ನಮ ಕಣ್ಣ್ಯುರುದಾ ಮಾರಪ್ಪ
ಸೆಟ್ರ್ ಆರ್‌ಯೆ.

11
ಮದಿಮಲತ್ತ್ ಮದಿಮಯ ಕತೆ
ಬರೆಯಿನೇರ್‌ಯೆ?
ಪುದರ್ ವಿಠಲ ಹೆಗ್ಗಡೆರಾಮ –
ಟ್ಟಾರ್‌ದಾರ್‌ಯೆ

12
ಎನ್ನ ಬಾಸೆ ತುಳುಟು ಕವನ
ಕಟಿದಿನೇರ್‌ಯೆ?
ಕಿನ್ನಿಬಾಲೆ ಪುದರ್‌ದಾರ್
ದುರ್ಗಾದಾಸೆಯೆ.

(1936)

ಜೋ – ಜೋ

ಜೋಜೋ ಜೋಜೋ ಜೋ ತುಳುಬಾಲೆ,
ಜೋಜೋ ಜೋ ಜೀವಸಿರಿ ತುಳುಬಾಲೆ,
ತೊಟ್ಟಿಲ್ ಕಟ್ಟ್‌ದ್ ತೂಂಕುವೆ ಜೋ ಜೋ
ಕಷ್ಟೊ ಅನಿಷ್ಟೊನ್ ಮರಪಾವೆ ಜೋಜೋ

2
ಜೋ ಎನ್ನ ಭಾಗ್ಯೊದ ಬಂಗಾರ್ ಮಾಲೆ,
ಈ ಎನ್ನ ಜೀವೊದ ಬಂಜಾರೊ ಬಾಲೆ,
ಓ ಎನ್ನ ಮೋಹನ್ನ ಸಿಂಗಾರೊ ಸಾಲೆ,
ಈ ಎನ್ನ ಮಂಗಲ ಪಿಂಗಾರೊ ಪಾಲೆ.

3
ಬುಲಿಪಡ ಪ್ರಾಣೊದ ಪದಕೋನೆ ಒಂತೆ,
ನಲಿತೋನು ತೆಲಿತೋನು ಓಎನ್ನ ಮುತ್ತೆ;
ತೆಲಿತೊಂದು ತೆಲಿತೊಂದು ಕೇನೋಡು ಇತ್ತೆ
ತುಳುನಾಡ್ ಸತ್ಯೊದ ನಿತ್ಯದ ಗೀತೆ

4
ಮಾಮಲ್ಲ ಪುದರ್‌ದ ಈ ತುಳುನಾಡ್,
ಧರ್ಮೊದ ಕರ್ಮೊದ ನಿರ್ಮಲ ಬೀಡ್
ನಿತ್ಯೊದ ನೇಮದ ಸತ್ಯೊದ ನಾಡ್
ಕ್ಷೇಮೊಡೆ ಬಾಲೆಳು ಬುಲೆಪುನ ಬೂಡ್

5
ಪಟ್ಟೊದ ಸಿರಿಮಣೆ ಏರ್ದರತನೊಡು,
ಇಟ್ಟೆಲ್ ಕುಂಬ್ಳೆಬಾರ್ಕೂರರಮನೆಡ್
ಗಟ್ಟಿಗೆರಾ ರಾಜಮರ್ಯಾದಿ ಪತ್‌ದ್
ಪುಟ್ಟೆರ್ ತುಳುವಪ್ಪೆ ಬಂಜಿಡ್ ಜತ್‌ದ್

6

ಶ್ರೀ ಭಾರತಾಂಬೆನ ಮೋಕೆದ ಮಾಲೆ
ಈ ಭೂಮಿ ಜತ್ತ್‌ದ್ ಬತ್ತನ ಬಾಲೆ?
ಸೋಬೆದ ಸಂಗ್ರಹೊದಾ ಸಿರಿ ಸೇಲೆ,
ಈ ಬೋಡು ಬೋಡೆನ್ನ ಸೌಭಾಗ್ಯದೋಲೆ.

ಜೋಜೋ ಜೋಜೋ ಜೋ ತುಳುಬಾಲೆ
ಜೋಜೋ ಜೋ ಜೀವಸಿರಿ ಪುರುಬಾಲೆ

(1938)

ಕುಡರಿದ ರಾಮ

ಬಲ ಬಲ ಬಲ ಬಲ ಓ ರಾಮ,
ಬಲ ಈ ಕುಡರಿಡೆ ಕುಡರಾಮ.

1
ಕಡಲ್‌ಡ್ ದೆಂಗಿನವೀ ತುಳುನಾಡ್,
ಮೃಡಸಖ ಈ ಕೊರಿ ಭಾಗ್ಯೊದ ಬೂಡು,
ಪಡೆವೊಡು ನಾಡ್‌ನ್ ನಿನ ದಯೆ ಬೋಡು,
ಜಡಜಾಂಬಕ ನಿನ ನಿಜಕಲೆ ಕೊರೊಡು

2
ಅನ್ನೇಯೊ ಮಲ್ತಿನ ಜನತೆದ ಮೂಲೊ
ನಿನ್ನಾ ಕುಡರಿಡೆ ಬಿದೆ ನಿರ್ಮೂಲೊ,
ಮಣ್ಣ್‌ಗ್ ನಿನನೇ ನನ ಒರೊ ಜಾಲ
ಪುಣ್ಯದ ಮಂಗಲ ಮೈಮೆದ ಕಾಲ

3
ಬಿರ್ಕ್‌ದ ಕೈಕಡ್ತ್‌ದಾಕಾರ್ತಿವೀರ್ಯ
ಸೊರ್ಕುನೆ ಕಲೆದೊಂಜಿ ನಿಲೆ ಕೊರಿನಾರ್ಯ,
ಮುರ್ಕುದಿ ಮಾಮಾರಿಲೆನ್ ಗಿಡೆಗಿಡೆಪು
ಸಿರ್ಕ್‌ದಿ ತುಳುಬಾಲೆಲೆಗ್ ಕಲೆಕೋಪು.

4
ಕ್ರಾಂತಿದ ಸತ್ವೊದ ಕುಡರಿದ ರಾಮ
ಭ್ರಾಂತೆರೆ ಧೂರ್ತೆರೆ ನಾಶಕಭೀಮ
ಕಾಂತಿದ ನಿನಕಲೆ ಕೊರ್‌ಗುಣಧಾಮ
ಶಾಂತಿ ಸುಶಕ್ತಿದ ಸತ್ವ ನಿಸ್ಸೀಮ

5
ಕೋಪೊದ ಜಮದಗ್ನಿನಾಜ್ವಲದಗ್ನಿ –
ರೂಪೊದ ಕ್ಷತ್ರಿಯವನದಾವಾಗ್ನಿ
ಕಾಪೊಡು ಏಪೊಲ ರೇಣುಕೆಮಾಣಿ
ಶ್ರೀಪದೊ ನಂಬುದೊ ತುಳು ಜನಮಾನಿ

(1939)

ಪನ್ಲೆ ಒಂಜಿ ಸೊರೊಟು

ಕೆಸರೆ ಗಂಗೆದ ತೀರ್ಥೊ, ಬೆಗರೇ
ಪಂಚಗವ್ಯದ ಪುಣ್ಯನೀರ್,
ಕಾಡ್‌ಮುಳ್ಳ್ ಪಾವಡೆದ ನಡೆ
ದೊಂಬು ಬರ್ಸೊನೆ ಅಪ್ಪೆಪೇರ್.

2
ಕಲ್ಲ್‌ದರ್ತ್‌ದ್ ಮಣ್ಣ್‌ಗರ್ತ್‌ದ್
ಏರ್‌ತಿಗಲೆದ ಗಟ್ಟಿಡ್,
ಬಾರ್‌ಬಂಗಾರ್ ಕುರಲ್ ಬೆಂದೆರೊ
ನೆತ್ತೆರುರ್ಕುನ ರಟ್ಟೆಡ್.

3
ತಾರೆತಾರಿದ ಅಮೃತಧಾರೆಡ್
ಬಂಜ ಬಾಜೆಲ್ ತೀರ್‌ಂಡ್,
ಗಂಧಸಾಲೆದ ನುಪ್ಪು ಉಂಡ್‌ದ್
ಸಕ್ತಿ ಜೀವೊಗು ಸೇರ್‌ಂಡ್

4
ತೆರೆತರೆನ್ ತೊರಿತೊಂದು ಒಚ್ಚಿದ್
ಓಡೊ ನೀರ್‌ಡೆ ನೀಂದ್ಯೆರ್,
ಕಡಲಕಂಡೊದ ಬೆನ್ನಿ ಮೆಚ್ಚಿದ್
ಬಲೆಬುಲೆನ್ ಸಮೊ ಬೆಂದೆರ್

5
ಬಕುತಿ ಬೊಳ್ನೆಯ್ ತುಲಿತ್‌ದುರ್ಕುಂಡು
ಮಂತುಕಿಟ್ಣನ ಒಡಿಪುಡು;
ಸಾರೊಕಮ್ಮೊದ ಬಸದಿ, ಗೊಮ್ಮಟ
ರೂಪು ಶಿಲ್ಪೊದ ಪೊರ್ಲುಡು.

6
ಕಡಲಕಳುವೆರ್ ಪೊರ್ಚುಗೀಸೆರ್
ಕುಡಲದೂರುಗು ಜತ್ತೆರ್

ಮಾರಿಯಮ್ಮಗ್ ರಾಣಿಯಬ್ಬಗೆ
ಕೊರಿಯೆರಕುಲೆನ ನೆತ್ತರ್

7
ಕೋಟಿಚೆನ್ನಯೆರಮರ್‌ವೀರೆರ್
ಪೂಜೆ ಪಡೆಯೆರ್ ತಾನೊಡು,
ಪಾತೆರೊಗು ತಪ್ಪಂದೆ ನಡತೆರ್
ದೇವಪೊಂಜೆರ್ ಪುದರ್‌ಡ್.

8
ಕಡಲ್ ದಾಂಟ್ಯೆರ್ ಬಾನ ನೀಂದ್ಯೆರ್
ಸಾಮಿಬಕುತಿದ ಸಕುತಿಡ್,
ಮಣ್ಣ್ ಮುಕ್ಕ್‌ಂಡ್ ಲಂಕೆ, ಪೊಂಜೊವೆ
ದುಕ್ಕೊದುರಿ ತೂಲಕ್ಕ್‌ಂಡ್

9
ನೂದುಜನ ಕೌರವೆರ್ ಸಂದ್ಯೆರ್
ಐವೆರೊರಿಯೆರ್ ಪಾಂಡವೆರ್,
ಆಟಕೂಟೊಡೆ ನೀತಿ ಕಲ್ತೆರ್
ಸತ್ಯೊಧರ್ಮೊನೆ ಕಾತೆರ್.

10
ಓಲು ನಿತ್ಯೊಲ ದಾನಧರ್ಮೊಡು
ನೇಮನಡವಳಿ ನಡತ್‌ಂಡೊ,
ಅವ್ಲದೂಪೆದ ಮಣ್ಣ ರಾಸಿಡ್
ಏರೊ ಬುಲಿಪ್ಪೆರ್ ಕೇನುಂಡೊ?

11
ಓಲು ಅಜಿಲೆರ್ ಚೌಟ ಬಂಗೆರ್
ಪಟ್ಟೊ ಸಿರಿಮಣೆ ಏರ್ಯೆರೊ
ಅವ್ಲ ರಾತ್ರೆಗ್ ತೂಟೆ ತೋಜುಂಡು
ಗಗ್ಗರೊನೆ ಜಣಜಣಿಪುಂಡು.

12
ಇಲ್ಲ್ ಎನ್ನವು, ಮಣ್ಣ್ ಎನ್ನವು
ನಾಡ್‌ನಡೆನುಡಿ ಎನ್ನವು

ಮಾತೆರ್‍ಲ ಪಾತೆರುವೆರಿಂಚನೆ
ಎಂಕೊ – ಭಾಗ್ಯದ ವಂಚನೆ

13
ಅಂಚಿ ತೆಲುಗೆರ್ ಇಂಚಿ ಕನಡೆರ್
ಎಂಚ ತಮಿಳೆರ್ ಮೆರೆಪೆರ್,
ಕಣ್ಣೆದುರೆ ಕೇರಳಲ ಕೆಲೆಪುಂಡು
ಎನ್ನ ತುಳುನಾಡ್ ಬುಲಿಪುಂಡು!

14
ಪರಿಪುಕಟ್ಟುಜಿ ರಡ್ಡ್ ಕಣ್ಣ್‌ಡ್
ಈ ಪಯಸ್ವಿನಿ ಸೀತೆಡ್,
ಸಹ್ಯಗಿರಿ ಸಿರಿಮುಡಿಯೆ ಸಡಿಲ್‍ಂಡ್
ಕಡಲ್ ನುರೆನುರೆ ಕಾರ್‍ಂಡ್!

15
ಏರೆನ್‍ಲ ಎಂಚಿನೆಕ್ ದೂರೊಡು?
ಮೆಗಿಪಲಯೆ ನಮೊ ಸೇರೊಡು;
ಪಲ್ದಿತಂಗಡಿ ಜತೆಟ್ ತೋಜೊಡು
ಅಪ್ಪೆಕಣನೀರ್ ಮಾಜೊಡು

16
ತುಳುವಬಾಸೆದ ತಿರ್ಲ್ ತೆರಿಯೊಡೊ?
ಪಾಡ್ದನೊದ ದನಿ ಏರಡ್!
ನಟ್ಟಿ ನೇಜಿಡ್ ಪನ್ಲೆ ಓಬೆಲೆ
ಉಂತ್‍ದಾ ಸೊರೊ ಕೇನಡ್

17
ಏರಡೀ ಕೊಡಿ ಎತ್ತರೆತ್ತರೊ
ಮುಟ್ಟಡೀ ದನಿ ಬಾನೊಗೆ;
ಪನ್ಲೆ ಒಂಜೇ ಸೊರೊಟು ತುಳುನಾಡ್
ಎದ್‍ರ್‍ಬರ್ಪೆರೊ – ಏರ್‍ಗೆ?

(1983)

ಸಾರೊ ಎಸಳ್‌ದ ತಾಮರೆ

ಏತ್ ಪೊರ್ಲುದ ಬಾಸೆ ನಮ ತುಳು
ಸಾರೊ ಎಸಳ್‌ದ ತಾಮರೆ;
ಪಂಡಿಬಾಯಿಡ್ ಕೇಂಡಿ ಕೆಬಿಟ್
ಉರ್ಕುಂಡಮೃತೊದ ನುರೆ ನುರೆ.

2
ಅಪ್ಪೆಪೇರ್‌ದ ಒಪ್ಪ ಜತ್ತ್‌ಂಡ್
ಮೈಟ್ ಮನಸ್‌ಡ್ ದಿಂಜಿಂಡ್,
ನಿದ್ರೆ ಕನಟ್‌ಲ ಅಪ್ಪೆಪಾತೆರೊ
ಜೀವೊಡೇ ಸೊರೊ ಸೇರ್‌ಂಡ್.

3
ಎತ್ತರೆತ್ತರೊ ಗುಡ್ಡೆಬೆರಿಟ್,
ನೀಲೊ ನೀರ್‌ದ ಕಡಲ ಬರಿಟ್,
ಕಳಮೆ ಕಮ್ಮೆನೊದಿಂಜಿ ಕಂಡೊ,
ಪೊರ್ಲುಡಿಂಚಿನ ಭೂಮಿ ಉಂಡೊ?

4
ಮಿತ್ತ ಸೊರ್ಗೊದ ಪೆತ್ತ ಕಂಜಿ
ತುಳುವನಾಡ್‌ಗ್ ಬತ್ತ್‌ಡೊಂಜಿ
ಸತ್ಯಪುತ್ರೆರೆ ಬದ್‌ಕ್‌ಗಾದ್
ನಿತ್ಯ ಉಂತುಂಡು ಜಾಗೆತೂದ್

5
ದಯಿತ ಸಾಲ್‌ಡ್ ಮರತ ಮೇಲ್‌ಡ್
ಗಿಳಿಯೊ ಕಲಕಲ ಕೋಗಿಲೆ;
ವೀಣೆರಾಗೊದ ತಂತಿ ಕೇನೊಡೊ
ಪಾತೆರೊಡು ತುಳು ಜೋಕುಲೆ

6
ಅಗೆಲ ತಿಗಲೆದ ಗಲ್ಲ ಮೊಸೆದ
ರಟ್ಟೆಗಟ್ಟಿದ ಜವ್ವನೆ,

ರಾಪೆ ಪಲಯಿಡ್ ತೂಪೆರಂಚಿಗೆ
ಓರೆಕಣ್ಣ್‌ಡ್ ಆಯನೆ;

7
ಅಕುಲೆ ತುಳುವೆರೆ ಪೊರ್ಲು ಪೊಂಜೊವು –
ಮುಗುರುಮಲ್ಲಿಗೆ ತೆಲಿಕೆಡ್,
ಸಾಲ್ ಸಾಲ್‌ಡ್ ಸೇಲೆ ಸೇಲೆಡ್
ನೇಜಿನಡ್‌ಪೆರ್ ನಲಿಕೆಡ್.

8
ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲಗ್ ಗಾಳಿ ಬೀಜುಂಡು
ಪೂತ ಪರಿಮಳೊ ಸುತ್ತಲ,
ತಾರೆಬಾರೆಲ ತರೆನ್ ತೂಂಕುಂಡು
ಓಬೆಲೆದ ದನಿ ಕೇನ್‌ಲ.

9
ಕಂಡೊದತ್ತ್‌ದ್ ಬೆನ್ನಿ ಬೆಂದ್‌ದ್
ಬಾಲೆಲಿಲ್ಲಗ್ ಬನ್ನಗ,
ತುಳುತ ಅಪ್ಪೆನ ತೆಳಿತ ಗಂಜಿಡ್
ಎಂಚಿ ಸಂತೊಸು–ಉನ್ನಗ

10
ಗುಡ್ಡೆ ಏರ್ಯೆರ್ ಕಡಲ್ ದಾಂಟ್ಯೆರ್
ದೂರೊದೂರುಗು ಪೋಯೆರ್;
ಓಲು ಉಪ್ಪಡ್ ಬಾಸೆ ಒಂಜೇ
ಅಕ್ಕೆ ಅಣ್ಣಾ ಲೆತ್ತೆರ್.

11
ಬುಡುಗಡೆದ ಸಿರಿ ಬೊಳ್ಪು ತೋಜಿಂಡ್
ಗಾಂಧಿತಪಸ್‌ದ ಪುಣ್ಯೊಡು;
ದೇಸೊದೆಡ್ಡೆಗ್ ಬಾಸೆದೆಡ್ಡೆಗ್
ಬೆನೊಡು ನಮೊ ಸಮೊ ಮಣ್ಣಗ್.

(1983)

ಬತ್ತನೋ ಈ ಬರ್ಪನೊ?

ಏತ್‌ಕಾಲೊಡ್‌ದಿಂಚಿ ಕಾಪುವೆ
ಬತ್ತನೋ ಈ ಬರ್ಪನೋ?

ಜಾಲ್‌ಜತ್ತ್‌ದ್ ಪಗೆಲ್ ತೂಪೆ,
ರಾತ್ರೆ ಬಾಕಿಲ್‌ದೆತ್ತ್ ದೀಪೆ,
ಕತ್ತಲೆಡ್‌ಲಾ ಕಣ್ಣ್ ಬುಡುಪೆ
ಬತ್ತನೋ ಈ ಬರ್ಪನೋ?

ಕಣ್ಣ್ ಕೂರುಜಿ ಇರ್ಲ್ ಪಗೆಲ್
ರೂಪೊಪೊರ್ಲುನು ತೂವೊಡೇ;
ಕೆಬಿನ್ ಕೊರ್‌ದೇ ಉಪ್ಪೆ, ಪಜ್ಜೆದ
ದನಿಲ ಕೇನುಜಿ – ಕಾಪೊಡೇ.

ಕನಟ್ ಆಂಡಲ ನೆನಪೆ ನಿನ್ನವು
ಮನಸ್‌ಡುರಿವುರಿಯೇರುಂಡು;
ಬೊಲ್ಪುಗಾದೇ ದೊಂಬುಡುಂತ್ಯೆ
ಪಿದಯುಳಯಿ ಮೈಬೈಪುಂಡು.

ಪೋಂಡು ಪುಣ್ಣಿಮೆ, ಮುಗಿಂಡ್ ಮಾರ್ನಮಿ
ಕರಿಂಡ್ ಪರ್ಬೊಲ ಕಾತ್‌ದ್,
ಕಣ್ಣನೀರ್‌ಡೆ ಮಿದ್ ಉಂತ್‌ದೆ
ನಿನ್ನ ಪೊರ್ಲುಗು ಸೋತ್‌ದ್.

ಮೆಂಚಿದೊಂಜೇ ಗೆರೆಲ ಬೂರುಜಿ
ಮುಗಲ್ ಬಾನೊಡು ತೋಜುಜಿ
ಕಾರ್ತೆಲಾಂಡಲ ಬಸೊರ್ ಬರ್ಪುಜಿ
ತಣ್ಪು ಜೀವೊಗು ಕೊನ್ಪುಜಿ

ಏಪೊ ಬರ್ಪನೋ? ಬತ್ತೊಂದುಲ್ಲನೋ?
ಬರ್ಪಿತಾದಿಲ ದೂರೊನೊ?
ಎನ್ನ ಒಡಲ್‌ದ ಉರಿನ್ ಪಿಂದನೊ?
ಬತ್ತನೋ ಈ ಬರ್ಪನೋ?

ಏತ್ ಕಾಲೊಡ್‌ದಿಂಚಿ ಕಾಪುವೆ
ಬತ್ತನೋ ಈ ಬರ್ಪನೋ?

(1989)

ಲೆಪ್ಪುನ್ಯೇರ್?

ಲೆಪ್ಪುನ್ಯೇರ್?
ಲೆಪ್ಪುನ್ಯೇರ್?
ಕೇನುಂಡೊಂಜಿ ಸೊರೊ!
ಲಕ್ಕ್‌ಲಕ್ಕ
ಲಕ್ಕ್‌ಲಣ್ಣ
ಓಕೊನೊಡು ಒರೊ.
ಎಂಚಿ ಮಿಂಚಿ ದನಿ!
ಲೆಪ್ಪುನ್ಯೇರ್ ಪನಿ?

2
ಮೂಡಾಯಿಡ್ ಕೆಂಪುಬಣ್ಣೊ
ಪೊರ್ತುದ ಬಂಗಾರ್ ಕಣ್ಣೊ?
ತಾಮರೆ ಪೂ ಎಸಳೆಸಳ್‌ಡ್
ಗಮಗಮಿಪುಂಡು ಪರಿಮಳೊಡು;
ಅರಳ್‌ಂಡ್ ನಮ ಮನಸ್,
ಉಂದು ಅಮೃತೊದ ವಣಸ್ !

3
ಈ ಮೂರ್ತೊನು ತಪ್ಪವಡೆ
ನಿದ್ರೆಡ್ ಕಳೆವೊನಡೆ
ಮೈಕುಡ್ತ್‌ದ್ ಲಕ್ಕೊನುಲೆ
ನಿಮುರ್‌ದ್ ಉಂತೊನುಲೆ
ಎಚ್ಚರಿಗೆನೆ ಬದ್‌ಕ್
ನಿದ್ರೆ ಸಾವು ಸರಿಕ್.

4
ಜೆತ್ತ್‌ದಿತ್ತಿ ಕರಿಕಾಲೊಡು
ಇಲ್ಲ್‌ದುಲಯಿ ನುರ್ಕ್ಯೆರ್,
ಕಣ್ಣ್‌ಬುಡುದು ಸರಿತೂವೊಡು
ನಮ ಮಣ್ಣ್‌ಡ್ ಸೊರ್ಕ್ಯೆರ್,
ನನ ಜೆಪ್ಪಡೆ ನಿದ್ರೆಡ್
ಎಚ್ಚರಿಗೆನೆ ಉಪ್ಪಡ್

5

ಜೇರುಲೊಪ್ಪ ಜೇವುಲು
ಆಂಜೊವೊಪ್ಪ ಪೊಂಜೊವು,
ಜವ್ವನೆನೋ ಜವ್ವಂದಿಯೊ?
ಪರಬ ಜತೆಟ್ ಪರಬೆದಿಯೊ
ಸಾಲ್ ಸಾಲ್ ಸೇರ್ಲೆ
ಸೇರ್‌ದ್ ಸೊರೊ ಕೇನ್ಲೆ.

6

ಚೆಂಡೆದ ದನಿ ಮದ್ದಳೆ ತನಿ
ಜಾಗಟೆ ಕಿನಿ ಕಿನಿಲ,
ತಂಬೂರಿದ ತುತ್ತೂರಿದ
ಸರಿಗಮಪದನಿಸಲ,
ಈದನಿ ಸಂಗೀತೊ
ರಾಗೊಗು ರುಚಿ ಏತೊ?

7

ಆರೋಹಣ ಅವರೋಹಣ
ಆಲಾಪೊಲ ಉಂಡು,
ಏರ್‌ದ ಸೊರೊ ಜೋರುದ ಸೊರೊ
ಮನಸೋ ಮರ್ಲಾಂಡ್
ಅಂಚಿಡ್‌ದೋ ಇಂಚಿಡ್‌ದೋ
ಈ ದನಿ ಒಂಚಿಡ್‌ದೊ?

8

ಹಿಮಾಲಯದ ಮಿತ್ತ್‌ಡ್‌ದೋ
ಉಪ್ಪು ಕಡಲ್ ಸುತ್ತುಡ್‌ದೋ
ಪೊಸಡಿಗುಂಪೆದಾಕರೆಡ್‌ದೊ
ಪಯಸ್ವಿನಿದ ಈ ಕರೆಡ್‌ದೊ
ಬೀಸಗಾಳಿ ಬೀಜುಂಡು
ಸಕುನೊ ಎಡ್ಡೆ ತೋಜುಂಡು

9

ಪರಪಿ ತುದೆತ ನೀರ್‌ಡ್‌ದೊ?
ಕಳಮೆ ಬೈಲ್ ಬಾರ್‌ಡ್‌ದೊ?

ತಾರೆಡ್‌ದೊ? ಬಾರೆಡ್‌ದೊ?
ಬಾನೊಡ್‌ದೊ? ಭೂಮಿಡ್‌ದೋ?
ಬತ್ತ್‌ಂಡತ್ತೆ ಸೊರೊ
ಎಚ್ಚರಾವೊಡೊರೊ.

10
ತೆರೆಕಡಲ್‌ದ ಸೊರೊ ಅತ್ತ್
ಉಂದು ಉಡಲ್‌ದ ದನಿಗೆ,
ಗುಡ್ಡೆದ ಅಡ್ಡೊಡ್‌ದತ್ತ್
ತಿಗಲೆಡ್ ಗದ್ದುಂಡುಗೆ,
ಅಪ್ಪೆನ ಪಾತೆರೊ ಈ ದನಿ
ಬಾಲೆಲೆ! ಭಾಗ್ಯೊನು ಕಾತೊನಿ.

11
ಕಡಲ್‌ದ ನೀರ್ ದಾಂಟೊನೊಡೊ!
ಗುಡ್ಡೆನ್ ತೊರಿತೊನೊಡೊ!
ತೆಡಿಲ್‌ದ ತೂ ತಾಂಟೊನೊಡೊ !
ಪಾತಾಳೊನೆ ಗರಿತೊನೊಡೊ!
ಮಣ್ಣ್‌ದ ರುಣೊ ಸಂದಾವೊ
ಲೆಪ್ಪುಗು ನಮ ಓಕೊನುವೊ.

12
ಅಪ್ಪೆನ ಪೇರ್ ಬಂಜಾರೊಗೆ
ಬಾಯಿಗ್ ಬಂಜಿಗ್‌ಲ,
ಸಂತೋಸೊದ ಸಿರಿಪರ್ಬೊಗೆ
ನಾಡ್‌ಗ್ ಬೂಡುಗುಲ,
ಬರ್ಪೆರಪ್ಪೆ ಬರ್ಪೆರ್
ಎಚ್ಚರಾಂಡ್ ಬರ್ಪೆರ್.

13
ಕಣೆಪಲಯಿದ ಕರೆ ಕಂಬುಲ
ರಟ್ಟೊಡು ನೀರ್ ನೀಸಾನಿ
ಆ ಕೋಲೊದ ಈ ಮೇಳೊದ
ರಟ್ಟೆದ ಬಲ ನರಮಾನಿ

ನಲಿನಲಿತ್‌ಂಡ್ ಲೇಲೇಲೇ
ಸಿರಿಪಾಡ್ದನೊ ಓಬೇಲೇ.

14
ಲೆಪ್ವೆರಾರ್ ಲೆಪ್ವೆರಾರ್
ನಮನ್ ಪೆದ್‌ದಿ ಅಪ್ಪೆ,
ಕೇನ್‌ಂಡತ್ತೊ ಕೇನ್‌ಂಡತ್ತೊ
ಪನ್ಲೆ ಬೇಗಬರ್ಪೆ.
ಈ ಜೀವೊಗು ಬೊಲ್ಪು
ನಮ ಒಡಲ್‌ಗ್ ತಂಪು!

15
ಲೆಪ್ಪುನ್ಯೆರ್
ಲೆಪ್ಪುನ್ಯೆರ್
ಕೇನುಂಡೊಂಜಿ ಸೊರೊ
ಲಕ್ಕ್‌ಲಕ್ಕ್
ಲಕ್ಕ್‌ಲಣ್ಣ
ಓಕೊನೊಡು ಒರೊ;
ಎಂಚಿ ಮೆಂಚಿ ದನಿ
ಲೆಪ್ಪುನ್ಯೆರ್ ಪನಿ.

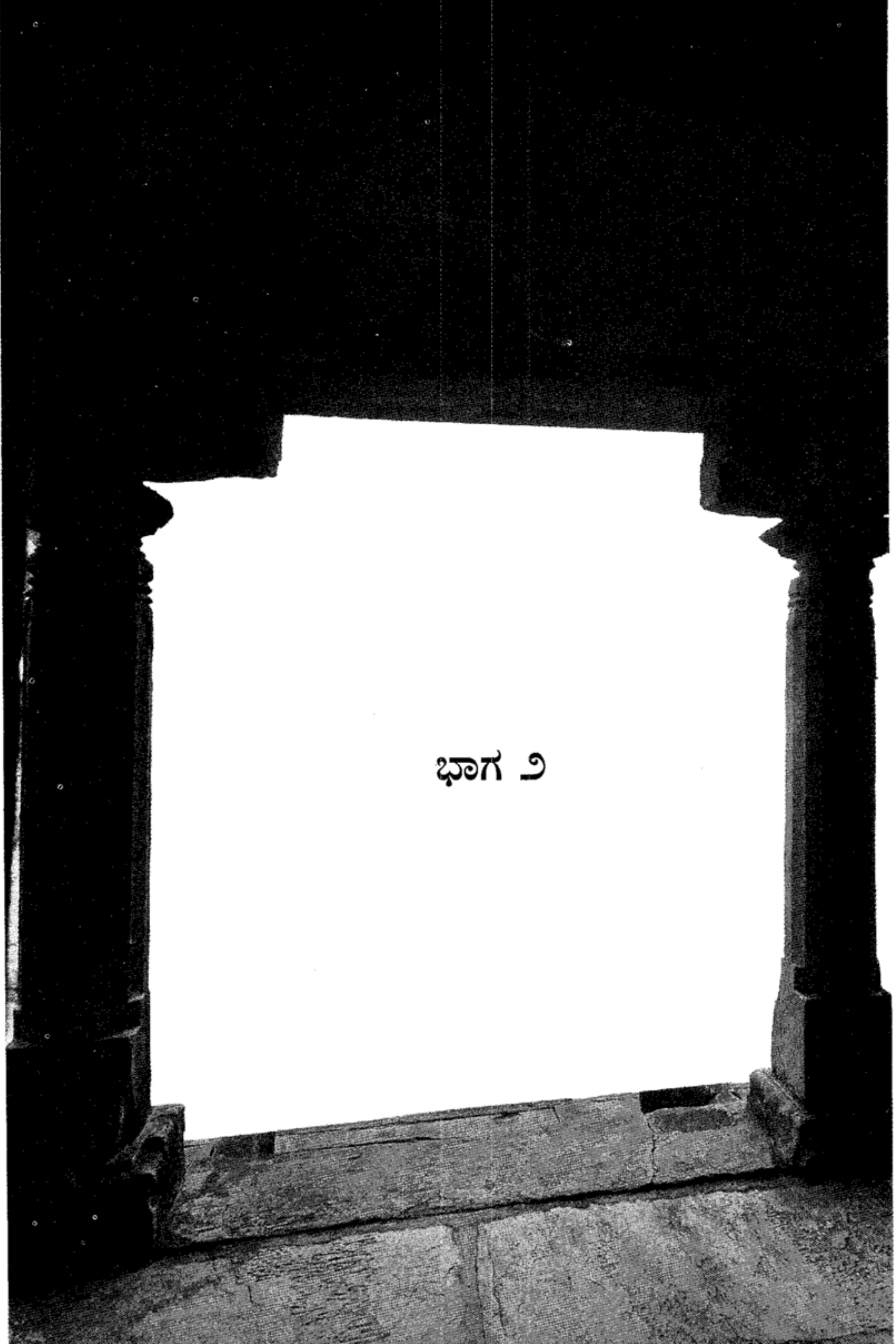

ಭಾಗ ೨

ಭೂತಾಳಪಾಂಡ್ಯ

ಸಾವಿರ ವರ್ಷದ ಹಿಂದಕೆ ನಡೆಯಿತು
ಕತೆಯೊಂದನು ಹೇಳುವೆ ಕಂದ;
ಯಾವನ ಕಾಲದಿ, ಯಾತಕೆ ಹುಟ್ಟಿತು,
ಅಳಿಯಕಟ್ಟೆನುತ – ತಿಳಿ ಚಂದ.

ಪಾಂಡ್ಯದೇಶದಲಿ ವರ್ತಕನಿದ್ದನು
ದೇವಪಾಂಡ್ಯ ಬಲು ಸಿರಿವಂತ;
ತಂಡತಂಡದಲಿ ಹಡಗವ ಸಾಗಿಸಿ
ದುಡ್ಡು ಗಳಿಸಿದನು ಗುಣವಂತ

ಮನ್ನಣೆ ಸಂಪದವೆಲ್ಲವು ಹೆಚ್ಚಿತು
ವ್ಯಾಪಾರದಿ ಗೆಲವಾಗುತಿರೆ;
ಸಣ್ಣ ಹಡಗಗಳು ಸಾಲದೆ ಹೋಗಲು
ದೊಡ್ಡದು ಕಟ್ಟಿಸೆ ಮನತೋರೆ –

ಮರಗಳ ತರಿಸಿದ ಶಿಲ್ಪಿಯ ಕರೆಸಿದ
ಕೂಲಿಗಳೆಲ್ಲರ ಕೂಡಿಸಿದ;
ಭರದಲಿ ಹಡಗದ ಕೆಲಸವ ಮುಗಿಸಿದ,
ವೆಚ್ಚವ ಗಣಿಸದೆ ಮಾಡಿಸಿದ.

2

ಕೇಳಿ ಮುಹೂರ್ತವ ಜೋಯಿಸರಲ್ಲಿಯೆ
ದಿನ ತಿಥಿಯೆಲ್ಲವು ಶುಭವಿರಲು,
ತಾಳುತ ಸಂಭ್ರಮ, ಸಂತಸದಲ್ಲಿಯೆ,
ನೀರಿಗೆ ಹಡಗವನಿಳಿಸಿರಲು –
ಆಹಾ! ಅಚ್ಚರಿ! ಏನದು ಶಬ್ದವು?
ಕೇಳಿದರೆಲ್ಲರು ನಡನಡುಗಿ !
"ಓಹೋ! ನಿಲ್ಲಲಿ! ನರಬಲಿ ಸಲ್ಲಲಿ!"
ದನಿಯೊಂದೆದ್ದಿತು! ಗುಡು ಗುಡುಗಿ!

ಸಿಡಿಲೇ ಹೊಡೆದಂತಾಯಿತು ಪಾಂಡ್ಯಗೆ,
"ಬಲಿಯನು ಕೊಡುವುದೆ ಯಾರನ್ನು?

ನುಡಿಯಿತು – ಕುಂಡೋದರವಿದು ಭೂತವು!
ಮಾಡುವುದೇನನು ನಾನಿನ್ನು?"

ಚಿಂತೆಯು ಮುಸುಕಿತು! ದುಗುಡವು ಹೆಚ್ಚಿತು,
ಪಾಂಡ್ಯನು ಬಂದನು ಮನೆಗಾಗ,
ಎಂತಾದರು ಬಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುತ
ಕರೆದವನೆಂದನು ಸತಿಗಾಗ :

"ಮಕ್ಕಳು ನಮಗಿಹರೇಳುವರವರಲಿ
ಒಬ್ಬನನಿಂದಿಗೆ ಬಲಿಕೊಡುವ;
ಹೊಕ್ಕಿಹ ಮಾರಿಯ ತೊಲಗಿಸದಿದ್ದರೆ
ಪೀಡೆಯ ದಿನ ದಿನ ಕೊಡುವನವ

"ಉಳಿದಾ ಮಕ್ಕಳಿಗಾದರು ಸುಖವಿದೆ,
ಚಿಂತೆಯ ಮಾಡುವಿಯೇ ಮಡದಿ?
ತಿಳಿಸೈ! ಪುತ್ರರು, ತಂದೆಗು ತಾಯಿಗು
ಸಮಹಕ್ಕಿದಕೇನನು ನೆನೆದಿ?"

"ಅಕಟಾ! ಪಡೆದೀ ಮಕ್ಕಳೊಳೊಬ್ಬನ
ಬಲಿಕೊಡಲೆಂಬೀ ಮನವುಂಟೆ?
ಸಕಲೈಶ್ವರ್ಯವು ಹೋದರು ಹೋಗಲಿ!
ಮಗನನು ಕೊಲ್ಲಲು ಕೊಡಲುಂಟೆ?

"ಇಂದೇ ಹೊರಟೆನು ನಿಮ್ಮಯ ಮನೆಯನು,
ಸಿರಿ ಸೌಭಾಗ್ಯವು ಬೇಕಿಲ್ಲ;
ತಂದೆಗೆ ಮಕ್ಕಳು ಭಾರವೆನಿಸಿದರು
ಹೆತ್ತವಳಾನೊಪ್ಪುವಳಲ್ಲ."

ಹೆಂಡತಿಯೀಪರಿ ಖಂಡಿಸಿ ನುಡಿಯಲು,
ಗಾಯಕೆ ಗೆರೆಯೆಳೆದಂತಾಯ್ತು!
ಪಾಂಡ್ಯನು ದುಃಖದಿ ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದನು
ಸುದ್ದಿಯು ಮನೆ ಮನೆ ಹರಡಿತ್ತು

3

ದೇವಪಾಂಡ್ಯ ಸೋದರಿಗೀವಾರ್ತೆಯು
ಮುಟ್ಟಿತು, ತನ್ನಣ್ಣನ ಚಿಂತೆ

ನಯವತಿ – ಸತ್ಯವತಿಯು, ಪತಿ ಸುತರೊಡ–
ಗೂಡುತ ಬಂದಳು, ಗುಣವಂತೆ

ಸೇವಕರೆಂದರು, ಮನೆಯವರೆಂದರು,
ಸೋದರ ಕೊರಗುವ ಕಾರಣವ
ಯಾವುದೆ ತೆರದಲಿ, ಸಲಿಸದೆ ನರಬಲಿ
ಹಾಸಿಗೆ ಹಿಡಿದಿಹನೆಂದರು

ತನ್ನೊಡಹುಟ್ಟಿದ ಸೋದರ ಹೃದಯವು
ಮರುಗುತಲಿರುವುದ ನೋಡಿದಳು;
ತನ್ನೊಡಲಿನ ಮಿದು ಕರುಳೇ ಕರಗಿತು!
ಅಣ್ಣಗೆ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿದಳು –

"ಏಳೆನ್ನಗ್ರಜ! ನೀನಿದಕೀಪರಿ
ಮರುಗಲು ಬೇಕೇ? ಬಿಡು ಚಿಂತೆ,
ಕೇಳೆನ್ನಯ ಮಗನನು ನಾನೀವೆನು,
ಭೂತಕೆ ನರಬಲಿ ಸಲುವಂತೆ."

ಸವಿಜೇನಿನ ಮಳೆ ಸುರಿದಂತಾಯಿತು
ತಂಗಿಯ ನುಡಿಗಳಿವನು ಕೇಳಿ!
ಬುವಿಯಲಿ ನಮ್ಮೊಡಹುಟ್ಟುಗಳಲ್ಲವೆ
ಕಷ್ಟಕೊದಗುವರು ನಿತ್ಯದಲಿ?

"ನನ್ನೀ ಕಾರ್ಯಕೆ ನನ್ನಯ ಸುತರನೆ
ಕೈಹಿಡಿದಾಕೆಯು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ!
ನಿನ್ನೊಬ್ಬನೆ ಮಗನಿವನನು ನೀಡುವೆ !
ಭಾವ ಕೋಪಿಸನೆ? ಇದು ಸಲ್ಲ!"

"ನಮ್ಮೊಳು ಭೇದಗಳಿತ್ತೇ ಸುಖದಲಿ?
ದುಃಖದಿ ತೊಲಗುವೆವೇ ಹೇಳು?
ಸಮ್ಮತಿ ಪಡೆದೇ ಬಂದಿಹೆ ಸೋದರ,
ಉಮ್ಮಳವನು ಬಿಡು ಬೇಗೇಳು"

4
ಸತ್ಯವತಿಯು ತನ್ನಯ ಸುತ ಜಯನನು
ಮೀಯಿಸಿ ತಂದಳು ಶುಚಿಯಾಗಿ;

"ಸತ್ಯಾತ್ಮನು ಕಾಪಾಡಲಿ ಕಂದನ!"
ಎನ್ನುತ ಕೊಟ್ಟಳು ಬಲಿಗಾಗಿ!

ಬಂದಿತು ನಾಡಿನ ಸಂದಣಿ ಜನರದು,
ನರಬಲಿಯಲ್ಲವೆ? ನೋಡಲಿಕೆ!
ತಂದು ಕಠಾರಿಯನೊಂದನು ಪಾಂಡ್ಯನು
ಎತ್ತಿದನಳಿಯನ ಕುತ್ತಿಗೆಗೆ!

"ನಿಲ್ಲೈ! ನಿಲ್ಲೈ!! ಕೊಲದಿರು ಪಾಂಡ್ಯನೆ,
ಬಲಿಯಿದು ಬಂದಂತೆನಗಾಯ್ತು!
ಎಲ್ಲಾ ನಿನ್ನಯ ಸಂಪದವಳಿಯಗೆ
ಸಲ್ಲಿಸೆ" ನುತ ನುಡಿ ಬಯಲಾಯ್ತು!

ಕುಂಡೋದರನೆಂದೀ ನುಡಿ ಕೇಳುತ,
ನಲಿದರು ಹರ್ಷದಿ ಜನರಂದು!
ಪಾಂಡ್ಯನು ಬರೆದನು ಪ್ರೀತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚುತ
ಸೋದರಿ ಸುತನಿಗೆ ಸೊತ್ತೆಂದು.

ಅಳಿಯನು ಮಾವನ ಮರಣದಿ ಪಡೆದನು
ಮನೆ ಹಣ ಬದುಕುಗಳೆಲ್ಲವನು;
ಗಳಿಸಿದ ವ್ಯಾಪಾರವ ನಡೆಸುತಲವ
ಧನ ಜನ ಗುಣವನು – ಕೀರ್ತಿಯನು!

ಕುಂಡೋದರ ಭೂತಕೆ ಬಲಿ ಕೊಡುವರೆ
ಕೊಂಡೊಯ್ದುದ್ದರಿಂ ಭೂತಾಳ –
ಪಾಂಡ್ಯನೆನುವ ಹೆಸರೆತ್ತಿಯೆ ಕರೆದರು,
ಮಂಡಲ ಭೂಮಿಯ ಜನರೆಲ್ಲ!

5
ಕಡಲಿನ ತೆರೆಗಳ ತುಳಿಯುತ ನರ್ತಿಪ –
ಳಲ್ಲವೆ ತುಳುನಾಡಿನ ರಾಣಿ?
ಹಡಗದಿ ಬಾರ್ಕೂರಲಿ ಬಂದಿಳಿದನು
ಪಾಂಡ್ಯನು ನಿಜಕೂ ಭಾಗ್ಯಮಣಿ!

ಮರಣವ ಹೊಂದಿರೆ, ಬಾರ್ಕೂರಿನ ದೊರೆ,
ಪಟ್ಟವನೇರಲು ಸುತರಿರದೆ;

ಅರಮನೆಯಾನೆಯ ಕೈಯ್ಯಲಿ, ಮಾಲೆಯ –
ನಿತ್ತರು ಸತ್ಯದ ನೆಲೆ ತಿಳಿದೇ!

ಮಾಲೆಯನೆತ್ತುತ ಮದಗಜ ಹೊರಟಿತು,
ಕೇರಿಕೇರಿಗಳನಲೆದಾಡಿ;
ಲೀಲೆಯೊಳಿಕ್ಕಿತು ಪಾಂಡ್ಯನ ಕೊರಳಿಗೆ
ಮಾಲೆಯನಾತನ ಗುಣ ನೋಡಿ!

ಜಯಪಾಂಡ್ಯನು ಸಿರಿಪಟ್ಟದಿ ಕುಳಿತನು
ತುಳುನಾಡಿನ ದೊರೆಯೆನಿಸಿದನು;
ಯಾವೆಡೆಯಲ್ಲಿಯು ಸುಖವೆಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯು
ದಾನ ಧರ್ಮಗಳ ನಡೆಸಿದನು

ಅಳಿಯನು ಮಾವನ ಸೊತ್ತನು ಪಡೆದಾ
ಕತೆಯನು ಪ್ರಜೆಗಳು ಕೇಳಿದರು;
ತಿಳಿದರು ಸತ್ಯವ, ಪ್ರೀತಿಯ ತತ್ತ್ವವ
ಅಳಿಯಕಟ್ಟಿನೊಳೆ ಬಾಳಿದರು.

ನೇತ್ರಾವತಿ

ಪಡುವಣ ಬುಡದಲಿ ಹುಟ್ಟಿ,
ಕುದುರೆಮುಖದ ಬಂಡೆ ತಲೆ ಮೆಟ್ಟಿ,
ಹಾರುತ, ಬೀಳುತ, ಕುಣಿಯುತ, ಮಣಿಯುತ
ಹರಿವಳು ನದಿ ನೇತ್ರಾವತಿಯು;
ಸಮುದ್ರರಾಜನ ಪ್ರಿಯಸತಿಯು ॥ 1 ॥

ಎಡ ಬಲ ದಂಡೆಯ ಕೊರೆಯುತ ತಾಗಿ,
ಕಲ್ಲನು ಮಣ್ಣನು ಕೊಚ್ಚುತ ಸಾಗಿ,
ಎಲ್ಲಿಯು ನಿಲ್ಲದೆ, ಯಾರನು ಕೇಳದೆ,
ಹರಿವಳು ನದಿ ನೇತ್ರಾವತಿಯು;
ಸಮುದ್ರರಾಜನ ಪ್ರಿಯಸತಿಯು ॥ 2 ॥

ಹೊಂಬಣ್ಣದ ಹೊಸ ಕಿರಣವ ಬೀರಿ,
ಬಂದಿರೆ ರವಿ ಮೂಡಣ ಗಿರಿಯೇರಿ,
ಸೂರ್ಯನ ಮುಂಗಡೆ ಕನ್ನಡಿ ಹಿಡಿದು
ಹರಿವಳು ನದಿ ನೇತ್ರಾವತಿಯು;
ಸಮುದ್ರರಾಜನ ಪ್ರಿಯಸತಿಯು ॥ 3 ॥

ಸುತ್ತಲು ತುಂಬಿದ ಹೊಲಗಳಿಗೆಲ್ಲ
ನೀರೆರೆಯುತ, ಫಲ ಬರಿಸುವಳಲ್ಲ.
ಬೆಳೆಗಳ ಬೆಳೆಸಿ, ತೋಟವನುಳಿಸಿ,
ಹರಿವಳು ನದಿ ನೇತ್ರಾವತಿಯು;
ಸಮುದ್ರರಾಜನ ಪ್ರಿಯಸತಿಯು ॥ 4 ॥

ಜಳ್ಳವನಿಳಿಸುತ ಹಾಕಲು ಹುಟ್ಟು
ದೋಣಿಯ ದೂಡಿರೆ ಹಾಯಿಯ ಬಿಟ್ಟು
ಜನರನು ದಾಟಿಸಿ ದಡದಿಂ ದಡಕ್ಕೆ.
ಹರಿವಳು ನದಿ ನೇತ್ರಾವತಿಯು;
ಸಮುದ್ರರಾಜನ ಪ್ರಿಯಸತಿಯು ॥ 5 ॥

ತೆರೆಗಳ ನೊರೆಗಳ ಮಾಲೆಯನ್ನೆತ್ತಿ
ಒಲಿಯುತ ನಲಿಯುತ ಬಂದಳು ಸುತ್ತಿ,
ಕಲಕಲ ನಾದದಿ ಹಾಡಿ ವಿನೋದದಿ
ಹರಿವಳು ನದಿ ನೇತ್ರಾವತಿಯು;
ಸಮುದ್ರರಾಜನ ಪ್ರಿಯಸತಿಯು ॥ 6 ॥

ನವರತ್ನ ನಿಧಿಯಲ್ಲವೆ ಕಡಲು?
ಪಡೆಯುವಳೇನನೋ ರಭಸದಿ ಸಾಗಲು,
ಸಾಗರಸಂಗಮಕೆನಿತಿದೆ ಸಂಭ್ರಮ?
ಹರಿವಳು ನದಿ ನೇತ್ರಾವತಿಯು;
ಸಮುದ್ರರಾಜನ ಪ್ರಿಯಸತಿಯು ॥ 7 ॥

ಒಳಗಡೆಯೇನೋ? ಮೊಸಳೆಯೊ? ಮೀನೊ?
ತಳದಲಿ ಸೆಳೆಯುತ ಸುಳಿಯಿಹುದೇನೊ?
ನಿರ್ಮಲ ನೀರೇ ಮೇಲ್ಗಡೆ ತೋರೆ!
ಹರಿವಳು ನದಿ ನೇತ್ರಾವತಿಯು;
ಸಮುದ್ರರಾಜನ ಪ್ರಿಯಸತಿಯು ॥ 8 ॥

ಮಳೆಗಾಲದ ನೆರೆಯುಬ್ಬರವೆಲ್ಲ,
ಬಿಸಿಲಿನ ಬೇಗೆಗೆ ಬತ್ತುವುದಲ್ಲ!
ಹಿಗ್ಗಿದವರು ತಗ್ಗಲೆಬೇಕೆಂದೊ?
ಹರಿವಳು ನದಿ ನೇತ್ರಾವತಿಯು;
ಸಮುದ್ರರಾಜನ ಪ್ರಿಯಸತಿಯು ॥ 9

ಪೊಸಡಿ ಗುಂಪೆ

ಎಸೆವ ಶುಭ್ರ ಶಿಖರವೆತ್ತಿ
ಮಸಗಿ ನಿಂತ ಧೀರ ಮೂರ್ತಿ,
ಪೊಸಡಿ ಗುಂಪೆ ಬೆಟ್ಟ ನೋಡು,
ಹೊಸತು ಕಣ್ಗೆ ಹಬ್ಬ ಮಾಡು.
ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಧಾರೆಯೆರೆದಿದೆ;
ಶಕ್ತಿ ನೀಡಿ ನಿಂತಿದೆ ॥ 1 ॥

ಕಾಡಕೇಡು ನಿನ್ನೊಳುಂಟೆ?
ನೋಡೆ ದೃಷ್ಟಿ ಮರಳಲುಂಟೆ?
ಬೇಡವೆಮಗೆ ಹಾವು ಹುಲಿಯ
ಬೀಡು, ನೀನೆ ಬೆಟ್ಟದೊಡೆಯ,
ಅಸಮ ಕೀರ್ತಿತೇಜನೆ,
ಹೊಸ ನಗಾಧಿರಾಜನೆ ॥ 2 ॥

ದೂರವಿರುವ ಬೆಟ್ಟವೆಲ್ಲ
ತೋರುತಿಹವು ನುಣ್ಣಗೆಂದು,
ಮೇರು ಹಿಮಾಲಯಗಳನ್ನು
ಏರಹೋಗಿ ಮಡಿದರಿಂದು,
ಅದರೊಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯು,
ಒದವುದಿಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿಯು ॥ 3 ॥

ಗುಂಪೆ, ನಿನ್ನ ಶಿಖರವೇರೆ
ತಂಪು ನಯನ ಮನದೊಳೂರೆ
ಪೆಂಪ ತೋರ್ಪ ಕಡಲ ನೋಟ
ಕಂಪ ತರುವ ಗಾಳಿಯೋಟ
ರಸಿಕಗಿದೆ ರಸಾಯನ,
ಹೊಸ ನಿಸರ್ಗಭೋಜನ ॥ 4 ॥

ಕೊಡಲಿ ಕಡಿತದಿಂದ ಪಡೆದ
ಪೊಡವಿಯಿಂದು ಸಾಲದೆಂದು

ನುಡಿಯುತಿರುವೆಯೇನು, ಪಡುವ
ಕಡಲನೊಳ್ಪ ಬೆಡಗಿನಿಂದ?
ಆಶೆ ಭಾಷೆ ಫಲಿಸಲಿ,
ದೇಶ ಕೋಶ ಬೆಳಗಲಿ ॥ 5 ॥

ಮೂಡ ಪಡುವ ತೆಂಕ ಬಡಗ
ನಾಡ ನೋಡುತಿರುವ ಬೆಡಗ,
ಹಾಡಲೆಂದೆ ಮನದ ಬಯಕೆ
ಮಾಡಲೇನು ಮಾತು ಸಾಕೆ?
ಅಂತು ವಿಪುಲ ನೀನಹೆ;
ಇಂತು ವಿಫಲ ನಾನಿಹೆ ॥ 6 ॥

ಜಗವ ಮೆಟ್ಟಿ ಘನತೆಯಿಂದ
ಮುಗಿಲ ಮುಟ್ಟಿ ಸೊಗಸಿನಿಂದ
ದಿಗಿಲುಗೊಳಿಸಿ ಮಿಗಿಸಿ ನಿಂದ
ನಗವೆ, ನಿನ್ನ ಬಗೆಯ ಚಂದ
ಚೆಲುವ ರೂಪನಾಂತಿಹೆ;
ಒಲಿದು ಮುಂದೆ ನಿಂತಿಹೆ ॥ 7 ॥

ಎನ್ನ ತುಳುವ ನಾಡ ಜಸದ
ಉನ್ನತಿಯನು ತೋರುತೆಸೆದ
ನಿನ್ನ ಶುಭ್ರ ಶಿಖರಕಿಂದು
ಸನ್ನುತಿಯನು ಸಲಿಸಲೆಂದು
ಅವಸರದಲಿ ಹಾಡಿದೆ;
ಕವನ ಕಟ್ಟಿ ನೋಡಿದೆ ॥ 8 ॥

ತುಳುನಾಡಿತಿ

ಹೊಳೆವುದು ಹೊಳೆ ಬೆಳೆ ತೋಟ
ನಾಡ ನಡತೆಗಿದೆ ನೋಟ,
ಕಣ್ ಬಗೆಗಳ ನಲಿದಾಟ
ನಿಜ ನಿಸರ್ಗದಲಿ ಮಾಟ ॥ 1 ॥

ನಿತ್ಯ ಶಾಂತಿಮಯ ಶಿಬಿರ
ನೋಡ, ನಾಡು ತುಳುಜನರ;
ಸುಗ್ಗಿ ಸಂತಸವ ಚೆಲ್ಲಿ
ನೆಲವೆ ನಲಿಯುತಿಹುದಿಲ್ಲಿ ॥ 2 ॥

ಚೈತನ್ಯದ ಚೆಲು ಚವರಿ
ಸಿರಿ ತುಳುನಾಡಿನ ಕುವರಿ;
ಗೌರವ ಗುಣ ಗಂಭೀರೆ
ಸುರ ಸೌಂದರ್ಯವೆ ಸೂರೆ ॥ 3 ॥

ಅರಳಿರುವಲರೆವೆ ನಿನ್ನ
ಪುಷ್ಪಿತ ಸೌರಭವನ್ನ
ಸುತ್ತಲು ಸುರಿದಿದೆ ಚಿನ್ನ,
ಎತ್ತಲು ಗಮಗಮವನ್ನ ॥ 4 ॥

ದಂತ ಪಂಕ್ತಿ ಹಿರಿ ಹಿಗ್ಗೆ –
ದುಂಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮೊಗ್ಗೆ
ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರಗಿದೆ ಬುಗ್ಗೆ,
ಹರೆಯವೆತ್ತ ತುಳು ಹುಡಿಗೆ ॥ 5 ॥

ಸಿರಿ ತುಳುನಾಡಿನ ಬಾಲೆ,
ಕಣ್ಣಕಾಂತಿಯನೆ ಪೋಲೆ,
ಜಿಂಕೆಮರಿಯು ತಾನತ್ತು
ಬೇಡಿತೆ ನಿನ್ನೊಳು ಸೊತ್ತು? ॥ 6 ॥

ಚೆಲುವ ಚೆಂದುಟಿಯು ಚೆಲ್ಲೆ
ರಾಗರಂಜನವ ನಲ್ಲೆ,
ತೊಂಡೆಹಣ್ಣದೆನಲೊಲ್ಲೆ
ಪಲ್ಲವೋಲ್ಲಸಿತ ಬಲ್ಲೆ ॥ 7 ॥

ಸರಸಿಜಮುಖಿಯೆಂದೇಕೆ
ಬಣ್ಣಿಪೆಯೇ ಕವಿ? ಜೋಕೆ,
ಕನಸು ಮನಸಿಗದು ಬಯಕೆ
ಸುಂದರ ಸಂಗ್ರಹ ಸಾಕೆ? ॥ 8 ॥

ಕೆಸರಿನ ಬಸುರಿಂದೆದ್ದು
ಕಂಟಕ ಕಾಯದೊಳಿದ್ದು
ಹೂವದಿರುಳು ಹುದುಗಿರದೆ?
ನಿನಗೆ ನೀನೆ ಸರಿ ಮುಗುದೆ ॥ 9 ॥

ಸತ್ಯ ಸುಂದರಕೆ ಬೆರೆತ
ನಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಲತೆಯರಿತ
ಪ್ರೇಮ ಪೂರ್ಣಿಮೆಗೆ ಬಲಿದ
ಮೈಯ ಕಟ್ಟು ಬಿಗಿ ಬಿನದ ॥ 10 ॥

ಶಾಂತಿ ನೀತಿ ನಯಲೋಕ –
ದಲ್ಲಿ ನೀನೆಯಧಿರಾಣಿ
ಕಾಂತಿಕಲೆಯ ಕಟ್ಟೆರಕ
ಸೊಲ್ಲಿಸುತಿಹೆ ರಸರಾಣಿ ॥ 11 ॥

ಕುದುರೆಮುಖದ ತುದಿಯೇರಿ
ಇಳಿದು ಬಯಲ ಬಳಿ ಹಾರಿ
ನೇತ್ರಾವತಿಯಲಿ ಮಿಂದು
ಮಂಗಳೂರಿನಲಿ ನಿಂದು – ॥ 12 ॥

ಸಾಗರಸಂಭವಶ್ರುತಿಗೆ
ರಾಗವ ಜೋಡಿಸು ಜತೆಗೆ;
ನೆಲ ನಲಿಯಲಿ ತನಿತಾನ !
ಗಾನ ನಿನಗೆ ವರದಾನ ॥ 13 ॥

ಮಕ್ಕಳ ಮುದ್ದಿಸುವಂದು
ಜೋ – ಜೋ – ಜೋಗುಳವೆಂದು,
ಕನ್ನಡ ಕವಿಗಳಿಗಂದು
ನೀ ಕಲಿಸಿಹುದಹುದೆಂದು – ॥ 14 ॥

ಕವಿವರ ಮುದ್ದಣ ಪೇಳ್ದ
ತಾಯ್ನುಡಿ ತಿರುಳರಿತಿದ್ದ
ಮುದ್ದು ಮುದ್ದು ಜಗವಾಳ್ದ
ಮುದ್ದಣ ಸವಿ ಸವಿದೆದ್ದ ! ॥ 15 ॥

ಪಚ್ಚೆ ಪೈರುಗಳ ನೋಡು
ಹೊಲ ನೆಲದಲಿ ನೀನಾಡು
ಕಟ್ಟಳೆಯನು ಕಾಪಾಡು
ತುಳುಪಾಡ್ದನ ಪದ ಹಾಡು ॥ 16 ॥

ನಟ್ಟಿ ನೇಜಿಯೊಳೆ ನಿರತೆ
ರಾಗಲಹರಿಗೇಂ ಕೊರತೆ?
ಮನೋಮಂದಿರದೊಳಂತೆ
ಪುಣ್ಯಪಾಡ್ದನದ ಚರಿತೆ ॥ 17 ॥

ದಾನಧರ್ಮದಲಿ ನಿರತ
ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟಳೆಯೊಳಿರುತ
ಕೀರ್ತಿವೆತ್ತ ತುಳುಜನರ,
ಹಾಡು, ಪಾಡ್ದನದೊಳದರ ॥ 18 ॥

ಶಿಲ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳ ರಚನೆ,
ಕಲಾ ಧರ್ಮಗಳ ಘಟನೆ,
ಸಾವಿರ ಕಂಬದ ಬಸದಿ –
ಶಾಸನ – ಶಾಶ್ವತ ಕೀರ್ತಿ ॥ 19 ॥

ಕಾಲನು ಕುಣಿತದಿ ಕೆದರೆ
ಹಾ! ಹಾಳಾಯಿತೆ ಬಿದಿರೆ?
ಬಾರ್ಕೂರಿನ ರಸಕಥೆಯ,
ಗತ ವೈಭವದುರುವ್ಯಥೆಯ ॥ 20 ॥

ಚೌಟ ಬಂಗರೊಡೆತನದಿ,
ಬಂಟರಾಳ್ದ ಮನೆತನದಿ,
ನಡೆದ ನಡಾವಳಿ ನೇಮ
ಹಾಡು ಪಾಡ್ದನದಿ ನಮ್ಮ ॥ 21 ॥

ಕೋಟೆಕೊತ್ತಳಗಳೊಡೆದು,
ಮಂದಿ ಮಾರ್ಬಲವ ಕಡೆದು,
ಅರಿ ಶಿರ ಚೆಂಡಾಡಿದನು,
ವೀರನಾರು ಹೇಳಿದನು? ॥ 22 ॥

ಹಾಡು ಪಾಡ್ದನವ ಹಾಡು
ಹ ಹಾ! ವೀರಕೃತಿ ಹಾಡು;
ವೀರವನಿತೆಯೆನೆ ಹಾಡು,
ಎದೆಯನರಳಿಸಲಿ ಹಾಡು. ॥ 23 ॥

ಸ್ವರ್ಣ ಭೂಮಿಯಲಿ ಹರಳು
ಧನ್ಯ ಜನ್ಮಕಿದೆ ಹುರುಳು,
ತೌಳವಾನ್ವಯದ ತಿರುಳು,
ನಿನ್ನ ಕಾಂತಿಮಯ ಕರುಳು. ॥ 24 ॥

ಸತ್ಯಸಂಗರದ ಭಟರು,
ಧೀರ ಶೂರ ತುಳುಜನರು
ನಿನ್ನ ಕರುಳೊಳಿಡಿದಿಹರು,
ವೀರಘೋಷ ಮೊಳಗುವರು ॥ 25 ॥

ತುಳುವ ಜವ್ವನಿಗನೊಲಿಯೆ,
ಹೆಮ್ಮೆ ಹುಮ್ಮಸದಿ ನಲಿಯೆ,
ಪ್ರೇಮಪುತ್ಥಳಿಯ ಪಡೆದು,
ಹಿಗ್ಗಿ ಹಿಗ್ಗಿ ಸುಖ ಸವಿದು ॥ 26 ॥

ವರ್ಷ ನಿಮಿಷದಂತಿರಲು,
ಅಯ್ಯೋ! ಜೋಡಿ ಬೇರ್ಪಡಲು;
ನೊಂದು ಬೆಂದೊಡಲ ಬೆತೆಯ
ಹಾಡ, ಪಾಡ್ದನವ ಕತೆಯ! ॥ 27 ॥

ಹಾಡು, ಪಾಡ್ದನವ ಹಾಡು,
ಮೈಯ ಮರೆತೆಯದೊ ನೋಡು;
ಕಣ್ಣನೀರನದನೊರಸು,
ಕರುಣ ಕಥೆಯನಿದೊ ನಿಲಿಸು ॥ 28 ॥

ನೀನೋರ್ವನೊಳೊಡನಾಡಿ,
ಸವಿಸವಿಯುವೆ ಸಿಂಗಾಡಿ;
ಜನ್ಮ ಜತನದಲಿ ಜೋಡಿ
ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರೊಡಗೂಡಿ ॥ 29 ॥

ಮುಗ್ಧ ಮನೋಹರ ಮಿಲನ,
ಸತ್ಯ ಸುಖದ ಸಂಕಲನ,
ಚಿತ್ತ ಚೇತನದ ಚಲನ;
ವಿಶ್ವ ವೈಭವದ ವಲನ ॥ 30 ॥

ಕೊರಗ

ಸುಡುವ ಬಿಸಿಲಿನ ಬೇಗೆಯುರಿ ಬಡಿದು, ತೊಗಲೆಲ್ಲ
ಸುಟ್ಟು ಸೀಕರಿಹೋದರೂ ಬಣ್ಣಕೆಡದಂಥ
ಕರಿಮೆಯ್ಯ ಹಿರಿಜೀವ! ಘೋರೆಂಬ ಜಡಿಮಳೆಗೆ
ಅಡಿಯಿಂದ ಮುಡಿವರೆಗು ನೀರು ಧಾರಾಕಾರ
ಸುರಿಯುತ್ತಿದ್ದರು ಶೀತನಿರ್ಲಿಪ್ತ ಸಮಭಾವ!
ಮೈಮಾನ ಮುಚ್ಚಲಿಕೆ, ನಡನಡುಗಿಸುವ ಚಳಿಗೆ,
ಹರುಕುಚಿಂದಿಯ ಹೊದಿಕೆ – ಏನಿಲ್ಲವೀತನಿಗೆ !

ಪ್ರಕೃತಿಯ ಪ್ರಕೋಪಕ್ಕೆ ತಾಪಕ್ಕೆ ಶಾಪಕ್ಕೆ
ಎಲ್ಲದಕು ಮೂಕಬಲಿಯಾಗಿಯೇ ಬಾಳ್ದವನು!
ಕಾಟಿಕಾಡಾನೆಗಳ ತೊತ್ತಳದ ತುಳಿತಕ್ಕೆ
ಹಗಲಿರುಳು ತಲೆಯೊಡ್ಡಿ ಬೆಟ್ಟದಡಿಯಲಿ ಚಾಚಿ
ಬಿದ್ದಿರುವ ಹೆಬ್ಬಂಡೆಯಂತಿಹನು! ಬುರುಡೆಗವಿ
ಒಳಮುದುಡಿ ಮಿದುಳೋ ಮಹಾಮೌನಿ! ಇರಲೊಂದು
ಮನೆಯಿಲ್ಲ, ಮತವಿಲ್ಲ, ಗುರಿ ತೋರ್ಪ ಗುರುವಿಲ್ಲ.
ಸುಖದುಃಖದರಿವಿಲ್ಲ, ನಲ್ಮೆಬಲ್ಮೆಗಳಿಲ್ಲ;
ಇಲ್ಲವೆಂಬುದೆ ಇವನ ಬದುಕು ಭಾಗ್ಯಗಳೆಲ್ಲ!
ಏನಾದರೂ ತನಗೆ, ನೋವಾದರೂ ತನುಗೆ
ಎಂತಾದರೂ ಮನಕೆ – ಯಾವುದಕು ಇವ ಕೊರಗ!

ನಾಡನಾಳುವ ಮಂದಿ – ಉತ್ತಮೋತ್ತಮ ಜನರು
ವೇದಶುದ್ಧ ಸಮಾಜ, ಮುಖಕೆ ಉಗುಳುವ ತೆರದಿ
ಇವನ ಪೀಳಿಗೆಗೆಸೆದ ಹೆಸರು ಕಾಡಿನ ಕೊರಗ!

ಮಾನಪಮಾನವೋ ಲಾಭವೋ, ನಷ್ಟವೋ
ಸೋಲೊ ಗೆಲುವೋ ಸುಖವೊ ದುಃಖವೋ ಬಂದಿರಲಿ,
ಮೇಣಾವುದೂ ಬರದಿರಲಿ, ಎಂತಾದರೂ ಕೊರಗ!

ಚಂಡಾಲ ಭಿಕ್ಷುಕಿಗೆ ಶಿಷ್ಯಪಟ್ಟವನಿತ್ತು
ಮಗಳಂತೆ ಮಮತೆಯಲಿ ಸಾಕಿದಾ ಶ್ರೀ ಬುದ್ಧ
ಇವಗಾಗಿ ಕೊರಗಿದ್ದ, ಕ್ರಿಸ್ತ, ಮಹಮ್ಮದ ಮತ್ತೆ
ಜಿನದೇವ ಜರತುಷ್ಟ್ರ, ಪ್ಲೇಟೊ ಟಾಲಿಸ್ಟಾಯ್
ಸಾಕ್ರಟೀಸ್ ಮುಂತಾದ ಶಕಪುರುಷರೆಲ್ಲರೂ
ಅಂದಿನಿಂ ಬೋಧಿಸಿದರಿಂದಿಗೂ ಇವ ಕೊರಗ!

ದೇವಸುತನೀತ ಮನುಕುಲದ ಮೂಲದ ಮನುಜ
ಇವನೆ ಹರಿಜನ, ನರಜನರಿಗೆಲ್ಲ ಮೊದಲಿಗನು –
ಎಂದು, ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಬಂಧುವನ್ನುದ್ಧರಿಸೆ
ಬಂದ ಗಾಂಧಿಯು ಸಂದ ಗುಂಡಿಗಾಹುತಿಯಾಗಿ!
ಆಹುತಿಗೆ ಸಂದರೂ ಇವ ನಿರಂತರ ಕೊರಗ!

ಆತ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮ ತತ್ವವ ತಿಳಿಸೆ ಗೀತೆಯಲಿ
ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಗವಂತ ಹೇಳಿದಾ ಹಿರಿ ಮಾತು
ಇವನ ಕಂಡಾಗೆಲ್ಲ ಎನಗೆ ನೆನಪಾಗುವುದು
'ನೈನಂ ಛಿಂದಂತಿ ಶಸ್ತ್ರಾಣಿ
ನೈನಂ ದಹತಿ ಪಾವಕಃ
ನಚೈನಂ ಕ್ಲೇದಯಂತ್ಯಾಪಃ
ನ ಶೋಷಯತಿ ಮಾರುತಃ

ನೂರು ನೂರು ಕಣ್ಣೀರು

ನೂರುನೂರು ಕಣ್ಣೀರು ಹರಿಸಿದೆನು
ಮತ್ತೆ ಮೈಯ ಮರೆತೆ;
ನೋವೆ? ನಲಿವೆ? ನೆನೆದಶ್ರು ಸುರಿಸಿದೆನು,
ಬೊಗಸೆ ತುಂಬಿದೊರತೆ!

ಕಿರಿಯನೊಂದು ಕಾಣಿಕೆಯು ಹಿರಿಯನಿಗೆ
ಬಾಷ್ಪಪುಷ್ಪವಿಡುವೆ;
ಎನ್ನ ತಾಯ ಹಿರಿಗುವರ ಮುದ್ದಣಗೆ
ಎರಗಿ ಕರವ ಮುಗಿವೆ.

2

ತುಳುವಬ್ಬೆಯು ಜೋಜೋ ಎನೆ ಹಾಡಿರೆ
ಸಾಗರಸಂಭವ ಶ್ರುತಿಗೆ,
ಕುದುರೆಮುಖವು ಶಿರವೆತ್ತುತ ನೋಡಿರೆ
ನದಿಕನ್ನಿಕೆ ಪದಹತಿಗೆ

ತೆಂಗಿನ ಕಂಗಿನ ತಲೆ ತೂಗಾಡಿತು
ಓಬೇಲೆಯ ಪಾಡ್ದನಕ್ಕೆ;
ದುಡಿತದ ಬೇನೆಗೆ ದುಡಿ ಮದ್ದಾಯಿತು
ಬಡಿಯುವ ಚೋಮನ ಮನಕೆ

ಆಟಿ ಕಳೆಂಜನ ಸೋಣದ ಜೋಗಿಯ
ಅಂಗಣ ರಿಂಗಣ ನಲಿಕೆ.
ಮೇಳದಿ ತಾಳದಿ ಭೂತದ ಕೋಲದಿ
ಕುಣಿಯಿತು ನೆಲ ನಂದಳಿಕೆ

ಬೀಸುಗಾಳಿಯಲಿ ಸೂಸುಮಳೆಯಲಿ
ಸಿಡಿಲು ಮಿಂಚಿನಬ್ಬರವು;

ಓಟ ಕಂಬಳದಿ ಬೇಟೆ ಹಂಬಲದಿ
ಆಟ ದೊಂದಿಯಾರ್ಭಟವು

ಅಲ್ಲಿ–ದೇಗುಲದಿ ಗಂಟೆ ಮೊಳಗಿತು
ಅವನೊ ಮಾಲೆಗಾರ;
ನಿಲ್ಲು–ದೇವರಾರತಿಯು ಬೆಳಗಿತು
ಬಾಗಿ ಬಕುತಿ ತೋರ

ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಯಿದೆ ಜಾತ್ರೆಯಾಗಿದೆ
ತುಳುವ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ;
ರಸದ ರಥದ ಯಾತ್ರೆಯಲಿ ಸಾಗಿದೆ
ಜನತೆ ಜತೆಯೊಳಿಲ್ಲಿ.

ನವನವೋನ್ಮೇಷ ತುಂಬಿದಾವೇಶ
ನಿಜ ನಿಸರ್ಗದಾಟ;
ವೀರ ಶೃಂಗಾರ ಹಾಸ್ಯ ಕಾರುಣ್ಯ
ರಸದ ರುಚಿಯ ಊಟ.

ಬಾಳ ಬವಣೆಯನು ಮರೆತೆ ಹಾಡಿದನು
ಮುದ್ದು ಮುದ್ದು ಮನಕೆ;
ಉಪ್ಪುನೀರನೇ ಹೀರಿ ಬೆಳೆದ ಸಸಿ
ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ ಜನಕೆ

3

ಬಡವು ಬೆಂಕಿಯಲಿ ಒಡಲು ಬೆಂದಾಗ
ನೋವೆ ಕಾವ್ಯವೆಂದೆ;
ಮಡದಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯ ಕೊಡಲು ಬಂದಾಗ
ಜೀವ ದಿವ್ಯವಂದೆ

ದೇಹ ಶ್ರೀಗಂಧ ಕೊರಡು ಸವೆಯಿತೋ
ಕ್ಷೀಣ ಕ್ಷೀಣವಾಗಿ;
ಭಾವ ಪರಿಮಳದ ಕಾವ್ಯವರಳಿತೋ
ನೂರು ದಳವೆ ಆಗಿ

ಸುತ್ತು ಮುತ್ತು ಕಂಪೆಲ್ಲ ಹರಡಲು
ಜೀವ ಬತ್ತಿ ಉರಿದು;
ಕಬ್ಬು ಹಿಂಡಿ ರಸವೆಲ್ಲ ಹೊರಡಲು
ಜಗಕೆ ಸವಿಯ ಸುರಿದು.

ಮನೆಯ ದುಃಖವನು ಮನದ ಮರುಕವನು
ಮರೆಯೆ ಕವಿಯೆ ಕವನಿಸಿದೆ;
ಬಾಳುವೆಯ ಕಹಿಗೆ ಭಾವನೆಯ ಸಿಹಿಯ
ಸವರಿ ಸುಖವ ಸಮನಿಸಿದೆ.

ಎಳತು ಮಾಮರದ ಹೊಸತು ಶಾಖೆಯಲಿ
ಪಂಚಮಸ್ವರದ ಗಾನ;
ಅಯ್ಯೋ! ರಣಹದ್ದು ಹೊಂಚುಹಾಕುತಲಿ
ಒಯ್ಯೆ – ಹಾರಿತೋ ಪ್ರಾಣ.

ಕೊರಳ ಮೇಲೆತ್ತಿ ಶುಭನವೋದಯವ
ಸಾರಿತೊಂದು ಮುಂಗೋಳಿ;
ಕಣ್ಣು ತೆರೆದು ಜನ ಕಂಡಿತ್ತೈ ಜಗವ
ಜುಟ್ಟು ಕೊಯ್ದಲೋ ಕಾಳಿ !

4

ರಸಿಕರಾಜ್ಯದ ಮನ್ನಣೆಯ ಮಣೆಯ ರಸಋಷಿಯೆ,
ಸಪ್ತಾಕ್ಷರೀಮಂತ್ರ ಜಪಿಸಿ ಬಾಳ್ದೆ;
ಎದೆಯ ಬೆಂಕಿಯ ಕಿಲುಬನು ತೊಳೆದ ಚಿನ್ನವೇ,!
ಕನ್ನಡಕೆ ಹೊಸಬೆಳಕ ನೀನೆ ಬೀರ್ದೆ.!

ಪದ್ಮಾವತೀ ಚರಣ ಚಾರಣಚಕ್ರವರ್ತಿಯೆನೆ
ಹಿಗ್ಗಿ ಹಾಡಿದನೊಬ್ಬ ಜಯದೇವನು;
ಮುದ್ದಿಸಿ ಮನೋರಮೆಯ ನೀನು ಮುದ್ದಣನಾದೆ
ಪ್ರೇಮವೇ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಜೀವವೇನು?

ನಿನ್ನ ಮನವನು ಕದ್ದ ನೀನು ಕೈ ಹಿಡಿದಿದ್ದ
ಆ ಮನೋರಮೆಯ ಮಾತೆನಿತು ಮಾಟ,

ಕವಿಯ ಕಲ್ಪನೆಯೊಂದು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಸೃಷ್ಟಿಯಲಿ
ನಿನ್ನ ರಮಣಿಯೆ ರಾಣಿ – ನೀನೆ ಸಾಮ್ರಾಟ!

ಜನರ ಸೊತ್ತನು ಸುಲಿದು ದ್ರವ್ಯರಾಶಿಯ ಪಡೆದು
ದುಡಿಸಿ ಸಾಯಿಸಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ತಾಜಮಹಲು–
ಪ್ರೇಯಸಿಯ ನೆನಹಿಂಗೆ–ಶಾಜಹಾನ್‌ದೊರೆ, ದೊರೆಯೆ
ಈ ಮನೋರಮೆಯ ಮೂರ್ತಿಗೆ? ಬೆಲೆಯ ಹೇಳು?

ಮರಮರವ ಕಂಡು ಕೂಗಿದ ಕಿರಾತನೆ ಹಿಂದೆ
ರಾಮಾಯಣವ ಹಾಡಿ ಕವಿಯಾದನು;
ದಿನದಿನವು ದೇವರಿಗೆ ಮಾಲೆಯರ್ಪಿಸಿ ಬಂದೆ
ರಾಮಕಥೆ ಬರೆದೆ–ಮುಕ್ತನೆ ಎಂಬೆನು.

ನವೋದಯದ ಖುಷಿ

ಬಂಜೆಯಲ್ಲ – ತುಳುತಾಯಿ ಪಡೆದಳು
ಪಂಜೆಯಂಥ ಪುತ್ರರನು;
ಕಂಡರಲ್ಲ, ಪಾಲ್ಗಡಲಿನೊಡಲೊಳು
ಹರಿಯ ಹೃದಯರತ್ನವನು.

ಬಂಟನಾವನೋ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದನು
ಬದುಕ ಬೆಳಗಿಸಿದನೇನು?
ಬಂಟವಾಳವೆನೆ ಹೆಸರು ಮೆರೆದಿದೆ
ಅಲ್ಲೆ–ಪಂಜೆ ಜನಿಸಿದನು.

ತಾಯಿ ಸೀತಮ್ಮ, ತಂದೆ ರಾಮಪ್ಪ,
ಇಳಿದುಬಂದರೋ ಇಳೆಗೆ;
ಮಗುವೆ ಕಣ್ಗೊಂಬೆ, ನಗುವೆ ಮೈತುಂಬೆ
ಬಣ್ಣ ಮೈನಿಂಬೆ ಬೆಳಗೆ !

ಶರಧಿ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಮಧ್ಯೆ ಶಾಲಿನಿಧಿ;
ಆಳ ಉನ್ನತಿ ವಿಶಾಲ;
ಇಂಥ ತೊಟ್ಟಿಲಲಿ ತಾಯಿ ಜೋಗುಳಿಸೆ
ಕನಸು ಕಂಡ ಕವಿ ಬಾಲ,

ಗದ್ದೆ ಕಳಮೆಗಳ ಬಳಸಿ ಕೇಳಿದನು
ನೇಜಿ ಹಾಡು–ಓ ಬೇಲೇ!
ನಿದ್ದೆಬಿಟ್ಟು ಬಯಲಾಟ ನೋಡಿದನು
ಧಿಮಿತ ಧೀಂಕಿಟದ ಲೀಲೆ

ಹರಿಯುತಿಹುದು ನದಿ ನಾದ ಕಲಕಲದಿ
ಜಲಧಿ ಘೋಷಕದೆ ಶ್ರುತಿಯು;
ಇದನು ಆಲಿಸುತ ಹೃದಯ ತೇಲಿಸುತ
ಮಯ್ಯ ಮರೆವ ಸಂಗತಿಯು.

ಪರವಪಂಬದರ ನಲಿವ ನಲಿಕೆಯರ
ದುಡಿಯ ಪಾಡ್ದನಗಳಲ್ಲಿ
ಭೂತ ಕೋಲ ನೇಮವು ನಡಾವಳಿ
ನಡೆಯುತಿರುವ ನೆಲದಲ್ಲಿ

ತುಳುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಾರ ಹೀರುತ
ರಾಯ ಮಂಗೇಶ ಬಳೆದ;
ಕಲಿತ ಕನ್ನಡದಿ ಕವಿತೆ ಕಟ್ಟುತ
ಹೆಸರು ಕವಿಶಿಷ್ಯ ತಳೆದ.

***

ಪಡುವಣದ ಗಾಳಿ ಬೀಸುತ ಬಂತು ತಾಯ್ನೆಲಕೆ,
ವಿಷವುಂಡು ಕೊನೆಗೆ ಸೊದೆಗೆಳಸಿದಂತೆ;

ಅಡಿಮೆಸಂಕಲೆ ಬಿಗಿಯೆ ಜನತೆಗಾಯ್ತೆಚ್ಚರಿಕೆ,
ಬಿಡುಗಡೆಯ ನೇಸರುದಯವ ಕಾಂಬ ಚಿಂತೆ.

ಎಚ್ಚರೆಚ್ಚರವಾಯ್ತು ಕೇಳಿತ್ತುಷಾಸೂಕ್ತಿ
ಕುಲಕೋಟಿ ಕಲಕಂಠ ಕೂಡಿಹಾಡಿ,
ನಮ್ಮ ತಾಯ್ನಾಡೆಂಬ ನಮ್ಮ ತಾಯ್ನುಡಿಯೆಂಬ
ಅಭಿಮಾನವನು ಮೆರೆದ ಮೋಡಿನೋಡಿ;

ಆ ನವೋದಯದ ಕನ್ನಡಕುಲಕೆ ಮಂತ್ರಿಸಿದ
ಋಷಿಚೇತನವು ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ;
ಏನು ದಿವ್ಯ ಸ್ಫೂರ್ತಿ! ನಿನಗೆ ಸಂದಿದೆ ಕೀರ್ತಿ
ನೀ ನಡೆದ ಹಾದಿಯನು ಹಿಡಿದೆವಯ್ಯ.

ಸೀಮೆ ಕೊಂಕಣದ ತೆಂಕಣಗಾಳಿಯಾಟವನು
ಹಾಡಿ ಕವನದ ಚಿತ್ರ ಮೋಡಿ ಮೆರೆದೆ;
ಎರೆದೆ ತುಳು ಪಾಡ್ದನದ ರಸದ ಸವಿಯೂಟವನು
ಅಮರಕಥೆ ಕೋಟಿಚೆನ್ನಯವ ನಮಗೊರೆದೆ.

ಭಾರತಕೆ ದಣ್ಣಾಯಕರನಿತ್ತ ವೀರಸೂ
ಅಮ್ಮೆ ಕಾವೇರಿ ಹರಸಿದ ನಾಡನು;
ಕನ್ನಡದ ಕಾಶ್ಮೀರ ಕೊಡಗು ಭೂರಮೆ ಸೊಬಗು
ಹಿಗ್ಗಿ ಹಾಡಿದೆ ಹುತ್ತರಿಯ ಹಾಡನು;

ನೀ ಕವನ ಗಾರುಡಿಗ, ಬಾಗಿಲಿನ ಬಿಲದೊಳಿಹ
ಹಾವ ತಲೆದೂಗಿಸಿದೆ ಹೂವಿನಂತೆ;
ರವಿ ಮೂಡುವನು, ಚಂದ್ರ ತೇಲುವನು, ನಕ್ಷತ್ರ
ಮಿನುಗುವುವು – ಕವಿ ಮಂತ್ರವಾದಿಯಂತೆ!

ನಿನ್ನ ವಿಕ್ರಮ ಹಲವು, ನಿನಗೆ ಪ್ರಥಮದ ಗೆಲುವು,
ಸಣ್ಣಕತೆಗಳ ಜನಕ, ಶಿಶುಗೀತೆ ತಾತ;
ನೀ ಹರಟೆಮಲ್ಲ ಮಾತಿಗೆ ಮಧುವ ಲೇಪಿಸಿದೆ
ಹಾಸ್ಯಪ್ರಬಂಧದಿ, ನವೋದಯದ ವಿಧಾತ.

ಬಂಧು ನೀ ಬೆನಗಲಗೆ, ಸನ್ಮಿತ್ರ ಮುದ್ದಣಗೆ,
ಸಂಗಾತಿ ಕಾಮತಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿಗೆ ಗುರು;
ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ಗೋದಾವರಿಯ ವರಮಿರ್ಪ
ಕನ್ನಡದ ಕುಲಕೋಟಿ ಎಲ್ಲ ನಿನ್ನವರು!

***

ಒಬ್ಬನೇ ಪಂಜೆ, ಒಬ್ಬ ಮುದ್ದಣ
ಒಬ್ಬ ರತ್ನಾಕರಣ್ಣ;
ಒಬ್ಬ ಪೈ ಮತ್ತೆ, ಇಬ್ಬರಿಲ್ಲವಂತೆ
ಹೋಲ್ವರಾರು ಇವರನ್ನ?

***

ಬಂಜೆಯಲ್ಲ– ತುಳುತಾಯಿ ಪಡೆದಳು,
ಪಂಜೆಯಂಥ ಪುತ್ರರನು;
ಕಂಡರಲ್ಲ–ಪಾಲ್ಗಡಲಿನೊಡಲೊಳು,
ಹರಿಯ ಹೃದಯರತ್ನವನು

ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ

ಉನ್ನತೋನ್ನತ ಪಶ್ಚಿಮಾದ್ರಿಯು
ಬೆನ್ನ ಹಿಂದಕೆ ನಿಂತಿದೆ,
ಅಳೆಯಲಾರದ ಆಳದಗಲದ
ನೀಲಜಲಧಿಯು ಮುಂತಿದೆ.

ಅತ್ತ ಗಜಶಾರ್ದೂಲ ಗರ್ಜನೆ
ಇತ್ತ ಪೆರ್ದೆರೆ ಮೊರೆತವು
ಇಂಥ ಮೇಳವು ರಾಗತಾಳವು
ನಿನ್ನ ಸ್ಫೂರ್ತಿಗೆ ದೊರೆತವು.

ಗಂಧವತಿ ಈ ಪೃಥ್ವಿ, ಕಳಮೆಯ
ಕಂಪು ಹೊಲ ಸಿರಿಮಂಚವು,
ತೆಂಗುಕಂಗಿನ ತೋಟ ತಲೆಯನು
ತೂಗುತಿರೆ ರೋಮಾಂಚವು.

ಭೂತ ನರ್ತನ, ದುಡಿಯ ವಾದನ,
ಯಕ್ಷಗಾನವು ಪಾಡ್ದನ;
ನದಿ ನಿನಾದವು ಪಕ್ಷಿಕೂಜನ
ನಿನ್ನ ಪ್ರತಿಭೆಗೆ ಸಾಧನ.

ಕರುಣೆಯಿಂ ಕವಿತಾವತಾರವು
ನಿನಗೆ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯ ತೆರ,
ದೇವಪುತ್ರನ ಶಿಲುಬೆಗಿಕ್ಕಿದ
ನೋವು, ಗೋಲ್ಗೊಥದಾಕರ;

ವೇಶ್ಯೆ ವಾಸವದತ್ತೆ ಮಸಣದಿ
ಬುದ್ಧ ಭಿಕ್ಷುವನೀಕ್ಷಿಸೆ,
ಕವಷ ಶೂದ್ರರ್ಷಿಯ ಮಹಾ
ದಾಹಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವು ಸಾಕ್ಷಿಸೆ

ಉತ್ತಮರ ನೀಚತ್ವ ಪ್ರಕಟಿತ
ಹೆಬ್ಬೆರಳ ಬಲಿದಾನದಿ;
ತಂಗಿಯಾದಳು ಸುಗತಗಾ
ಮಾತಂಗಿ ನಿರ್ಮಲ ಹೃದಯದಿ;

ವೇದ ಬೈಬಲ್ ಧಮ್ಮಪದ
ಜೈನಾಗಮವನೀ ಜೀರ್ಣಿಸಿ;
ಎತ್ತಿತೋರಿದೆ ರತ್ನದಂತಹ
ಕಾವ್ಯಕಥೆಗಳ ಪೂರ್ಣಿಸಿ.

ಎದೆಯ ಸ್ನೇಹವನೆರೆದು ಉರಿಸಿದೆ
ಕಾವ್ಯನಂದಾದೀಪವ,
ಜೀವ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಿತವೆಂಬೆನು
ಆ ಅಭಿನ್ನದ ಭಾವವ.

ಆತ್ಮನಲಿ ಪರಮಾತ್ಮದರ್ಶನ
ಕಾಂಬ ಮಹಿಮಾದೃಷ್ಟಿಯು
ಅದೆ ನಿರಂತರ ನಿನ್ನ ಚಿಂತನ
ಅದಕೆ ಕಾವ್ಯದ ಸೃಷ್ಟಿಯು.

ಸತ್ಯದನ್ವೇಷಣೆಗೆ ತೊಡಗಿ
ಚರಿತೆ ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದೆ.
ಕವಿಯ ಕಾಲದ ಕಾವ್ಯದಾಳವ
ಮಥಿಸಿ ಬೋಧನೆ ನೀಡಿದೆ.

ನೀನು ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಹಿಮಾಚಲ
ಶಿಖರ – ಗೌರೀಶಂಕರ;
ನಿನ್ನ ಬಣ್ಣಿಸಲೆನ್ನಳವೆ? ನಾ
ಕಿರಿಯವನು ಕವಿಕಿಂಕರ.

ಕವಿತೆ ಸಂಶೋಧನೆಗಳುಭಯವು
ಸವ್ಯಸಾಚಿಸಿ ಸಾಗಿತು,
ಆಂಗ್ಲ ಕೊಂಕಣಿ ಕನ್ನಡಗಳ
ತ್ರಿವೇಣಿಸಂಗಮವಾಯಿತು.

ಪದ್ಯದಲ್ಲಿಯು ಗದ್ಯದಲ್ಲಿಯು
ನಿನ್ನ ಶೈಲಿಯು ನಿನ್ನದೆ;
ಒಬ್ಬ ಪೈ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಲ್ಲವು
ಎಂಬ ಹೆಮ್ಮೆಯು ನಮ್ಮದೆ.

ತೌಳವರ ಇತಿಹಾಸ, ಇರುಳಲಿ
ಮುಚ್ಚಿ ಮರೆತಿರೆ, ಬೀರಿದೆ;
ಬೆಳಕನಲ್ಲಿಗೆ, ತುಳುವ ನಾಡನು
ಮೆಚ್ಚಿ ಮಮತೆಯ ತೋರಿದೆ;

ಮತ್ತೆ ಮರುಹುಟ್ಟಿದ್ದರೆನ್ನನು
ಮರುಳಿಸೌ ನಿನ್ನಂಕಕೆ –
ಎಂದು ತೌಳವ ಮಾತೆಯನು ನೀ
ಬಿನ್ನವಿಸಿದ್ಯೆ ಬಿಂಕದೆ.

ಹೆತ್ತ ಕೊಂಕಣಿ ತಾಯಿ ನಿನ್ನನು
ಇತ್ತಳೈ ತುಳುವಬ್ಬೆಗೆ,
ಹೊತ್ತು ಮೆರೆಸಿದಳಲ್ತೆ ಕನ್ನಡ
ಮಾತೆ ಬೆಳಕಿಗೆ ಹಬ್ಬುಗೆ!

ಭಾರತಾಂಬೆಯ ಭಕ್ತಿಯೆನಿತೋ
ಆತ್ಮಶಕ್ತಿಯನಿತ್ತಿತು;
ಎಲ್ಲ ತಾಯಂದಿರೆಲ್ಲ ಹರಕೆಯು
ನಿನ್ನ ಸಿರಿಮುಡಿಗೆತ್ತಿತು.

ದಾಸ್ಯದೈತ್ಯನ ಮುರಿಯೆ ಬಿಡುಗಡೆ
ದೇವರಿಗೆ ಕರೆ ನೀಡಿದೆ;
ಭರತಮಾತೆಯ ಕಂಬನಿಯ ಕಿಡಿ
ನಿನ್ನ ನುಡಿಯೊಳು ನೋಡಿದೆ.

ತೃಷೆಗೆ ಎರೆದಾ ನೀರು ಹಾ!
ಉಪ್ಪಾದುದೆನ್ನುತ ಮರುಗಿದೆ;
ರಾಹು ತೊಲಗಿಸಿ ಕೇತು ತಂದೆಯ
ತಂದೆ? ಎನ್ನುತ ಕೊರಗಿದೆ.

ಜೇನು ಸುರಿಯುವ ಹಾಲು ಹರಿಯುವ
ನಾಡು–ಕನ್ನಡ, ಹಾಡಿದೆ;
ತಾಯೆ ಬಾ ಮೊಗತೋರು, ಮಕ್ಕಳ
ಹರಸು, ಎನ್ನುತ ಬೇಡಿದೆ.

ಬೆಣ್ಣೆ ಬರುತಿರೆ ಮಂತು ಮುರಿಯಿತೆ?
ನಿನ್ನ ನೆಲ ಹೊರಗುಳಿಯಿತೆ?
ಹಂತ! ಗೂಬೆಯ ಗುಂಪು ಗಿಳಿಗಳ
ಹಿಂಡ ಚೆದರಿಸಿ ಹೋಯಿತೆ?

ಪುಣ್ಯಸ್ಮರಣೆಗೆ ಕವನ ಪುಷ್ಪವ
ಅರ್ಪಿಸುವರೈ ಕವಿಗಳು;
ಆನು ಕಣ್ಣೀರ್ತುಂಬಿ ತಂದಿಹೆ,
ಬಾಷ್ಪ ಬಂಧುವೆ, ಕೈಕೊಳು.

ಶೋಕವೇ ಶ್ಲೋಕತ್ವ ಪಡೆಯಿತು
ಎನ್ನ ಹೃದಯದ ರಂಗದಿ,
ಕಾವ್ಯಕೌಮುದಿ ಕ್ಷೀರಸಿಂಚನ
ನಿನ್ನ ಹರಕೆಯ ಸಂಗದಿ.

ಈ ನಾಡು

ಉತ್ತರದಲಿ ಸೀತಾನದಿ ಗಡಿಯು,
ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಪಯಸ್ವಿನಿಯು,
ಪೂರ್ವದಿ ಪಶ್ಚಿಮಗಟ್ಟವೆ ಮೇರೆ,
ಪಡುವಲು ಸುತ್ತಿದೆ ಕಡಲತೆರೆ.

ಈ ನಾಡನು–ತುಳುನಾಡನು, ಹಿಂದಕೆ
ಆಳಿದರರಸರು ದೊರೆತನದಿ;
ಅಜಿಲರು, ಚೌಟರು, ಬಂಗರು, ಬಲ್ಲಾ–
ಳರು, ಸಾಮಂತರು ಮನೆತನದಿ.

ವಿಟ್ಲಲ, ಕುಂಬಳೆ, ಬಾರ್ಕೂರೆನ್ನುತ
ಸೀಮೆಗಳಿದ್ದುವು ಹಲವಿಲ್ಲಿ;
ಸೀಮೆಗಳಾಳಿದ ರಾಜರ ಸಂತತಿ
ಇಂದಿಗು ಕೆಲವಿದೆ ಹೆಸರಲಿ!

ಎಲ್ಲಾ ಸೀಮೆಯನೆಲ್ಲಾ ದೊರೆಗಳು
ಚಂದದೊಳಾಳಿದರೆಂದಲ್ಲ;
ಆದರು, ರಾಜ್ಯದಿ ದಾನಧರ್ಮಗಳು
ನೇಮನಡಾವಳಿ ಕುಂದಿಲ್ಲ;

ಕಲ್ಲನು ಕೆತ್ತುತ ಜೀವವ ತುಂಬಿ
ತೋರಿದರೈ ತುಳು ಶಿಲ್ಪಿಗಳು!
ಸಲ್ಲಲಿತದ ಸವಿ ಪಾಡ್ದನ ಹಾಡಿ
ಉಬ್ಬಿದರೈ ತುಳುಕಬ್ಬಿಗರು.

ಹಾ! ಕಾಲನ ಬೇತಾಲನ ಕುಣಿತಕೆ
ಅಂದಿನರಮನೆಗಳುರುಳಿದುವು;
ಕಲಸಕನ್ನಡಿಯು. ಕೋಟೆಕೊತ್ತಳವು,
ಮಂದಿಮಾರ್ಬಲವು ಹೊರಳಿದವು!

ಸಿರಿಪಟ್ಟವನೇರಿದ ನೆಲದಲ್ಲಿ,
ನರಿಗಳು ನಾಯಿಗಳೋಡುತಿವೆ;
ಸಿರಿವಂತರು ಬಾಳಿದ ಮನೆಯಲ್ಲಿ,
ಹಾವು ಹೆಗ್ಗಣವು ಕೂಡುತಿವೆ.

ಅಂದಿನ ಸಂಭ್ರಮ ವಿಪುಲವೈಭವಗ–
ಳಿಂದಿಗದೆಲ್ಲವು ಬರಿ ಕನಸು!
ಹಿಂದಿನ ವೀರರ ಕತೆಗಳ ನೆನೆದೇ
ಕಂಬನಿ ಸುರಿಸುತಲೆದೆತಣಿಸು!

ದೇಶವು ಭಾಷೆಯು ನಮ್ಮದಿದೆಂದು
ಹಿಗ್ಗುವ ಕಾಲದಿ ಜನರೆಲ್ಲ;
ಈ ನಾಡಿನ ಮಂದಿಯ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ
ಆ ಭಾಗ್ಯವ ವಿಧಿ ಬರೆದಿಲ್ಲ.

ಗೆರೆ ತಪ್ಪದಿರೆ ಬರೆವೆ

ಅರ್ಧ ಶತಮಾನ ದಾಂಟುತ ಬಂತು ಜೀವನದಿ;
ಕಾಲು ಕೆಸರಲಿ, ಮಿಕ್ಕ ಕಾಲು ಮರಳಿನಲಿ;
ಅಡಿಮೆ ಹೊಲೆ ಕೊಳೆಯಾಯಿತಾಯುಸ್ಸಿನರೆ ಬದುಕು
ಬಿಡುಗಡೆಯ ಬೇಗೆಗೆ ನಿವೃತ್ತಿ ಹುಡುಕು.

ಅಂದಿಗೂ ಶ್ರಮವೆ ದೈವತವೆಂದು ನೆರೆನಂಬಿ
ನಿಂದವನು, ಮೇಣದರ ಬಲದೆ ಬದುಕಿದೆನು;
ಇಂದಿಗೂ ದುಡಿತವೊಂದೇ ಹಿಡಿತವೀ ಬಾಳ
ಹಂದರಕ್ಕಾಧಾರವೆಂದೆ ಬಿಡದಿಹೆನು.

ನೇಗಿಲಿನ ಸಮಕೆ ಲೇಖನಿ ಹಿಡಿದ ಕಯ್ಯಲ್ಲಿ
ಗೆರೆ ತಪ್ಪದಿರೆ ಬರೆವೆ ಭೂಪಟದಿ, ಪುಟದಿ;
ತಲೆಯ ತೂಗಿತು ತೆನೆಯ ಭಾರದಲಿ ನವಶಾಲಿ,
ಅರಳಿ ಬಂದಿತೊ ಕವಿತೆ, ಹೊಸತು ಸಂಪುಟದಿ.

ಮೆಚ್ಚುಗೆಯೂ ಚುಚ್ಚುಗೆಯೊ ಬಂದದ್ದು ಬರಲಿ;
ನೇಗಿಲಿನ ಜತೆಗೆ ಲೇಖನಿ ಕಯ್ಯೊಳಿರಲಿ.

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ

2014–2017

ಅಧ್ಯಕ್ಷೆ

ಎಂ. ಜಾನಕಿ ಬ್ರಹ್ಮಾವರ

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್

ಚಂದ್ರಹಾಸ ರೈ ಬಿ.

ಸದಸ್ಯೆರ್

ಪ್ರೊ. ಡಿ.ವೇದಾವತಿ
ಡಿ.ಎಮ್. ಕುಲಾಲ್
ಸುಭಾಶ್ಚಂದ್ರ ಪಡಿವಾಳ್
ಕುಂಬ್ರ ದುರ್ಗಾಪ್ರಸಾದ್ ರೈ ಎ.
ಜಯಶೀಲ
ಮೋಹನ್ ಕೊಪ್ಪಲ
ವಸಂತ ಶೆಟ್ಟಿ ಬೆಳ್ಳಾರೆ
ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ಉಪ್ಪೂರು
ರಘು ಇಡ್ಕಿದು
ರೂಪಕಲಾ ಆಳ್ವ
ಕೆ.ಟಿ. ವಿಶ್ವನಾಥ
ನವೀನ್ ಡಿ. ಪಡೀಲ್
ದಿವಾ ಕೊಕ್ಕಡ

ಕಯ್ಯಾರೆರ್ ತುಳುಟು ದಾದ ಮಲ್ತ್‌ದೆರ್ ಪನ್ಪಿನೆನ್ ತೆರಿಪಾವೊಡು ಪನ್ಪಿ ಉದ್ದೇಶೊಡೇ 'ಕಯ್ಯಾರೆರ್ನ ಕಬಿತೆಲೆನ್' ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಕಟ ಮಲ್ತೊಂದುಂಡು. ಈ ಬೂಕುಡಿಪ್ಪಿ ಕಬಿತೆಲೆಡ್ ಪೂರಾ ಕಯ್ಯಾರೆರ್ ತುಳುನಾಡ್, ತುಳು ಬಾಸೆ, ತುಳು ನೆಲತ್ತ ಬಗೆಟಿಪ್ಪಿ ಮೋಕೆ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ದೇಶಭಕ್ತಿದ ಕಲ್ಪನೆಲೆನ್ ಕಟ್ಟ್ ಕೊರ್ತೆರ್. ಉಂದುವೇ ಅತ್ತಾಂದೆ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಡ್ಲಾ ತುಳು ನೆಲತ್ತ ಬಗೆಟ್, ತುಳು ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬಗೆಟ್ ಕೆಲವು ಕಬಿತೆಲೆನ್ ಬರೆತೆರ್. ಈತೇ ಅತ್ತಾಂದೆ ಕನ್ನಡ ಬಾಸೆಡ್ ತುಳು ಬಾಸೆ – ಸಂಸ್ಕೃತಿದ ಬಗೆಟ್, ತುಳುನಾಡ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಲೆನ ಬಗೆಟ್ ಮಸ್ತ್ ಲೇಖನೊಲೆನ್ಲಾ ಅಪಗಪಗಂದ್ ಬೇತೆ ಬೇತೆ ಪತ್ರಿಕೆಲೆಡ್, ಸ್ಮರಣ ಸಂಚಿಕೆಲೆಡ್, ವಿಶೇಷಾಂಕೊಲೆಡ್ ಬರೆತೆರ್. ಅಯಿನ್ಲಾ ಸಂಪಾದನೆ ಮಲ್ತ್‌ಂಡ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಯಿನ ಮಲ್ಲ ಒಂಜಿ ಬೂಕು ಅವು ಆವು. ಅತ್ತಾಂದೆ ಸಂಶೋಧಕೆರೆಗ್ ಪ್ರಯೋಜನಗ್ಲಾ ಬರು. ಅಂಚಾದ್ ಕೈಯಾರೆರೆನ್ ತುಳುತ್ತ ಬಗೆಟ್ ನಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಲ್ಪುಲಕ್ಕ ಇಜ್ಜಿ.

ರಘು ಇಡ್ಕಿದು

ಕರ್ನಾಟಕ ತುಳು ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ
ತುಳುಭವನ, ಉರ್ವಸ್ಟೋರ್, ಮಂಗಳೂರು

ರೂ. 90